

M.I.L.A.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ, ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
ZEITSCHRIFT FÜR MULTIMEDIA, INTERKULTURALITÄT UND LINGUISTISCHE ANWENDUNGEN
JOURNAL OF MULTIMEDIA, INTERCULTURALISM AND LINGUISTIC APPLICATIONS

ISSN: 2945-2783

09/24

Christian Ronig Ein lyrisches Sudoku Ένα λυρικό σουντόκου

BIKTOPIA Victoria

Jetzt wird's mir zu bunt!
Τα βλέπω όλα πολύχρωμα!

Endlich an der Uni!
Και νά που τώρα είσαι στη Σχολή!

„Ein-Fach-Lehrer:in“: Der Notwendigkeit gehorchen auch die Götter
Ανάγκα και θεοί πείθονται: Εκπαιδευτικοί με ένα μόνο γνωστικό αντικείμενο

... und Vieles mehr!

... και άλλα πολλά!

Inhaltsverzeichnis

Übungen zu den Texten finden Sie hier:

<https://mila.gs.uoa.gr/ekdoseis/mila/>

01

SEITE 6

- „Einen Energizer bitte!“
 - Schülerbegegnung macht Spaß!
 - „Barbaras Rhabarberbar“: Zungenbrecher im Unterricht
 - Schlüsselrolle des Spiels im Klassenzimmer
 - Erkundung neuer Horizonte: Fremdsprachenlernen durch digitale Medien
- # Rund um Sprache und Didaktik

02

Kurz und bündig

SEITE 20

03

**Christian Ronig:
„Lyrisches Sudoku“**

Gesellschaft und Kultur

SEITE 30

04

- Jetzt wird es mir aber zu bunt!
- Heringers Sprachwelt

SEITE 35

Interkulturelles und Interlinguales

05

SEITE 39

Kommunikationsbarrieren

Barrierefreies

06

**„Ein-Fach-Lehrer:in“:
Der Notwendigkeit gehorchen
auch die Götter**

Berufliches

SEITE 42

07

„Endlich an der Uni!“

Mailbox

SEITE 45

08

**Sprichwörter verstehen:
Wörtliches Verständnis ist fehl
am Platz!**

Kolumne +49

SEITE 47

Wenn Sie unseren Newsletter abonnieren möchten, schreiben Sie uns an: mila.gs.uoa@gmail.com
So können Sie immer auf dem Laufenden sein und auch die Lösungen der Übungen erhalten

Περιεχόμενα

Ασκήσεις για τα κείμενα βρίσκετε
εδώ!

<https://mila.gs.uoa.gr/ekdoseis/mila/>

01

ΣΕΛΙΔΑ 6

- Ένα Energizer παρακαλώ!
- Συναντήσεις που ενώνουν
- Γλωσσοδέτες στο μάθημα
- Ρόλος του παιχνιδιού στην τάξη
- Εξερεύνηση Νέων Οριζόντων: Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών μέσω Ψηφιακών Μέσων

Πέρι γλώσσας και διδακτικής

02

Με λίγα λόγια

ΣΕΛΙΔΑ 20

03

Christian Ronig:
«Λυρικό σουντόκου»

Κοινωνία και πολιτισμός

ΣΕΛΙΔΑ 30

04

- Τα βλέπω όλα πολύχρωμα!
- Ο γλωσσικός κόσμος του Heringer

Διαπολιτισμικά και
διαγλωσσικά

ΣΕΛΙΔΑ 35

05

ΣΕΛΙΔΑ 39

Επικοινωνιακά εμπόδια

Προσβασιμότητα
και συμπερίληψη

06

ΣΕΛΙΔΑ 42

Ανάγκα και θεοί πείθονται:
Εκπαιδευτικοί με ένα μόνο
γνωστικό αντικείμενο

Τα του επαγγέλματος

07

ΣΕΛΙΔΑ 45

Και να που τώρα είσαι
στη Σχολή!

Mailbox

08

ΣΕΛΙΔΑ 47

Κατανόηση των
παροιμιών: ποτέ
αυτολεξεί!

Στήλη +49

Editorial

EDITORIAL

Αγαπητές αναγνώστριες, αγαπητοί αναγνώστες,

Το περιοδικό M.I.L.A. του Εργαστηρίου Πολυμέσων και Γλωσσικών Εφαρμογών του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας τους Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σας καλωσορίζει με μεγάλη χαρά στα πρώτα του βήματα και συγκεκριμένα στο δεύτερο τεύχος του.

Η σύλληψη της αναγκαιότητας να εκδοθεί το συγκεκριμένο περιοδικό πηγάζει από τη διαπίστωση, ότι φοιτητές, φοιτήτριες όπως και απόφοιτοι και απόφοιτες του Τμήματος ήθελαν από τη μία ένα βήμα για ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και προτάσεων στο ευρύ φάσμα της γλωσσολογίας και διδακτικής ξένων γλωσσών και από την άλλη τη δυνατότητα σύνδεσης των ανωτέρω με τη σύγχρονη κοινωνία, την πολιτική της συμπερίληψης, της γλωσσικής και εκπαιδευτικής πολιτικής καθώς και με ζητήματα που σχετίζονται με την συνεχώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα αναζητούσαν και αναζητούν τρόπος διατήρησης της επαφής με το Τμήμα μας και τα επιστημονικά αντικείμενα που θεραπεύουμε.

Η διεπιστημονική αυτή διάσταση στοχεύει μεταξύ άλλων και στην ανάπτυξη των ιδιαίτερα σήμερα αναγκαίων δεξιοτήτων των μελών της συντακτικής ομάδας, καθώς εξασκούνται εμπράκτως στην παραγωγή διαφορετικών κειμενικών ειδών και μάλιστα στις δύο γλώσσες (Γερμανικά/Ελληνικά) μαθαίνοντας να μεταλαμπαδεύουν κατά αυτόν τον τρόπο τον «κόσμο» που εκφράζεται στην μία γλώσσα στον «κόσμο» που ομιλεί την άλλη γλώσσα.

Οι στήλες του περιοδικού μας είναι οι ακόλουθες:

- Rund um Sprache und Didaktik - Περί γλώσσας και διδακτικής
- Kurz und bündig - Με λίγα λόγια...
- Gesellschaft und Kultur - κοινωνία και πολιτισμός
- Interkulturelles und Interlinguales - Διαπολιτισμικά και διαγλωσσικά
- Barrierefreies - Προσβασιμότητα και συμπερίληψη
- Berufliches - Τα του επαγγέλματος
- Mailbox – Mailbox
- Στήλη +49

Τα άρθρα μας παρουσιάζουν καινοτόμες προσεγγίσεις στους τομείς της γλωσσολογίας, των πολυμέσων και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας για παράδειγμα. Σας προσκαλούμε να μας ακολουθήσετε σε ένα ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας και του πολιτισμού για να ανακαλύψουμε νέες προοπτικές και να εμβαθύνουμε στην κατανόηση της ποικιλομορφίας της ανθρωπίνης επικοινωνίας.

Το περιοδικό MILA είναι το σημείο συνάντησης για την ανταλλαγή ιδεών, εμπειριών και γνώσεων. Ευχαριστήσουμε όλους τους/τις συγγραφείς και την αφοσιωμένη συντακτική μας ομάδα για τη συμβολή και τη δέσμευσή τους. Σε αυτό το σημείο επισημαίνεται ότι υπάρχει ανοικτή πρόσκληση για όσους και όσες επιθυμούν να ενταχθούν στην συντακτική ομάδα μας.

Ελπίζουμε ότι αυτό το τεύχος του περιοδικού MILA θα σας «μιλήσει» ώστε να εμπνευστείτε να εξερευνήσετε νέους ορίζοντες και να ανακαλύψετε τις συνδέσεις μεταξύ γλώσσας, πολιτισμού και πολυμέσων.

Αν. καθηγήτρια Άννα Χήτα

Η υπεύθυνη του περιοδικού

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Εργαστήριο Πολυμέσων και
Γλωσσικών Εφαρμογών, ΕΚΠΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Φιλοσοφική Σχολή, Κυψέλη 726,
Νικολάου Πολίτη 1, 15784, Ζωγράφου, ΕΛΛΑΔΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΦ. ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ: Άννα Χήτα

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Νίκος Αλεξάτος

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ/ΓΡΑΦΙΚΑ: Χρυσόστομος Καγιόγλου

ISSN: 2945-2783

Liebe Leserinnen, liebe Leser,

die Zeitschrift M.I.L.A. des Instituts für Multimedia und Linguistische Anwendungen des Fachbereichs für deutsche Sprache und Literatur der Nationalen und Kapodistrias Universität Athen begrüßt Sie ganz herzlich zur zweiten Ausgabe.

Der Gedanke, diese Zeitschrift zu konzipieren und herauszugeben, rührt aus der Erkenntnis, dass Studierende und Alumni des Fachbereichs einerseits den Austausch von Ansichten, Erfahrungen und Vorschlägen im großen Feld der Linguistik und des Fremdsprachenunterrichts suchten und andererseits die Möglichkeit, all das mit der zeitgenössischen Gesellschaft, der Politik der Inklusion, der Sprach- und Bildungspolitik sowie mit Fragen des sich ständig verändernden Arbeitsmarktes zu verbinden. Gleichzeitig suchten und suchten sie nach Möglichkeiten, den Kontakt zu unserem Fachbereich und den von uns behandelten wissenschaftlichen Themen und Disziplinen zu pflegen.

Diese interdisziplinäre Dimension zielt unter anderem darauf ab, die heute besonders notwendigen Fähigkeiten der Mitglieder des Redaktionsteams zu entwickeln und auszubauen. Durch das Verfassen verschiedener Textsorten, und das in beiden Sprachen (Deutsch/Griechisch), üben und lernen sie gezielt die in einer Sprache ausgedrückte „Welt“ jener „Welt“ zu vermitteln, die die andere Sprache spricht.

Die Rubriken unserer Zeitschrift sind die folgenden:

- Rund um Sprache und Didaktik
- Kurz und bündig...
- Gesellschaft und Kultur
- Interkulturelles und Interlinguales
- Barrierefreies
- Berufliches
- Mailbox
- Kolumne +49

In unseren Artikeln stellen wir innovative Ansätze vor, zum Beispiel in den Bereichen Linguistik, Multimedia und interkulturelle Kommunikation. Wir laden Sie ein, mit uns auf eine Reise durch die Welt der Sprache und Kultur zu gehen, um neue Perspektiven zu entdecken und das Verständnis für die Vielfalt der menschlichen Kommunikation zu vertiefen.

Die Zeitschrift M.I.L.A ist der Treffpunkt für den Austausch von Ideen, Erfahrungen und Wissen. Wir danken allen AutorInnen und unserem motivierten Redaktionsteam für ihren Beitrag und ihr Engagement. An dieser Stelle möchten wir darauf hinweisen, dass wir alle, die in unserem Redaktionsteam mitarbeiten möchten, zur Mitarbeit einladen.

Wir hoffen, dass diese Ausgabe der MILA-Zeitschrift Ihnen „zuspricht“ und Sie dazu inspiriert, neue Horizonte zu erkunden und die Verbindungen zwischen Sprache, Kultur und Multimedia zu entdecken.

Assoc.-Prof. Anna Chita
Presserechtliche Verantwortung

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ ΚΑΙ
ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

INSTITUT FÜR MULTIMEDIA UND
LINGUISTISCHE ANWENDUNGEN

HERAUSGEBER:

Institut M.I.L.A., NATIONALE UND
KAPODISTRIAS UNIVERSITÄT ATHEN

ADRESSE:

Philosophische Fakultät, Raum 726,
Nikolaou Politi 1, 15784 Zografou, Griechenland

V.I.S.D.P.: Anna Chita

CHEFREDAKTEUR: Nikos Alexatos

DESIGN: Chrysostomos Kagioglou

ISSN: 2945-2783

Einen Energizer bitte!

Ένα Energizer παρακαλώ!

freepik.com

Katerina Lyrantzaki

Welcher Lehrer, welche Lehrerin kennt diese Situation nicht? Man betritt den Klassenraum und sieht schläfrige, lustlose Lernende vor sich. Oder bemerkt irgendwann, dass sie ihre Konzentration verloren haben und somit auch ihre Aufmerksamkeit. In solchen Fällen hilft ein kleiner „Muntermacher“, der sogenannte „Energizer“, im Moment, wo motivierende Worte vergeblich sind: Er sorgt für einen Energieschub und neuen Schwung im Unterricht.

„Energizer“ sind Aktivierungsspiele, die den Unterricht mit Bewegung und Abwechslung bereichern. Diese „Mini-Pausen“ helfen den Lernenden, einen freien Kopf zu bekommen, und können spontan zum Einsatz kommen, immer wenn man „frischen Wind“ ins Klassenzimmer bringen will. Im Anschluss werden sechs Aktivitäten vorgestellt, die wenig Zeit beanspruchen, keine Vorbereitung benötigen und über die Unterhaltsamkeit hinaus auch ein wenig zum Fremdsprachenlernen beitragen können.

Was verbindet uns?

Ziel: Zugehörigkeitsgefühl stärken, Bewegung anregen
Alle TeilnehmerInnen stehen in der Mitte des Klassenzimmers. Die Lehrperson bestimmt zwei Ecken im Raum, eine „Ja“- und eine „Nein“-Ecke. Dann sagt sie einen Satz, wie „Ich habe ein Haustier“. Die SchülerInnen, die ein Haustier besitzen gehen in die „Ja“- und diejenigen, die keins haben, in die „Nein“-Ecke. Die Lehrkraft nennt weitere Sätze z.B. „Ich habe Geschwister“, „Ich esse gern Eis“ usw. Nach ein paar Sätzen können die Teilnehmenden ihre eigenen Aussagesätze bilden.

„Der Brief geht ab...“

Ziel: Städte deutschsprachiger Länder wiederholen, Interaktion fördern
Die Lernenden sitzen auf ihren Plätzen. Die Lehrperson bittet sie, jeweils eine Stadt aus einem deutschsprachigen Land zu wählen, sodass jeder/e eine repräsentiert, und notiert diese an der Tafel. Ein Teilnehmer schaut sich Städte an der Tafel an und sagt: „Der Brief geht ab... von Berlin... nach Salzburg“. Die Personen, die diese Städte haben, müssen Plätze wechseln und jede soll eine weitere Stadt nennen, damit das Spiel fortgesetzt werden kann.

Zungenbrecher

Ziel: Aussprache üben, spannende Atmosphäre schaffen
Die Lehrperson schreibt auf Zettel Zungenbrecher und verteilt diese. Jeweils zwei Personen erhalten den gleichen Zungenbrecher und üben ihn zwei Minuten lang. Danach kommen die Paare mit dem gleichen Zungenbrecher zusam-

me. **Pοιος καθηγητής, ποια καθηγήτρια δεν έχει βιώσει αυτή την κατάσταση:** Να μπαίνεις στην τάξη και να βλέπεις νυσταγμένους, άκεφους μαθητές/ριες. Ή να συνειδητοποιείς κάποια στιγμή ότι οι περισσότεροι έχουν χάσει την συγκέντρωσή τους και μαζί με αυτήν την προσοχή τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις ένα μικρό “τονωτικό” ή αλλιώς «Energizer» είναι αυτό, που προσπαθούμε -συνήθως μάταια- να πετύχουμε με παροτρυντικά λόγια: Μια δόση ενέργειας και έναν καινούργιο «σφυγμό» στο μάθημα.

Τα «Energizers» είναι παιχνίδια ενεργοποίησης που εμπλουτίζουν το μάθημα με κίνηση και εναλλαγή. Αυτά τα «μίνι-διαλείμματα» βοηθούν τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να «αδειάσουν το κεφάλι τους» και μπορούν να ενταχθούν στο μάθημα αυθόρμητα, κάθε φορά που θέλουμε να δώσουμε «νέο αέρα» στην τάξη. Παρακάτω θα βρείτε έξι δραστηριότητες, που γίνονται γρήγορα, δεν χρειάζονται προετοιμασία και μπορούν να συμβάλουν, πέρα από την διασκέδαση, στην εκμάθηση μιας γλώσσας.

Τι μας συνδέει;

Στόχος: Ενίσχυση της συλλογικότητας, ενεργοποίηση της κίνησης
Όλοι οι συμμετέχοντες στέκονται στο κέντρο της τάξης. Ο/Η καθηγητής/τρια ορίζει δύο γωνίες στην αίθουσα, την γωνία «ναι» και την γωνία «όχι». Στη συνέχεια, λέει μια πρόταση όπως «Έχω κατοικίδιο». Οι μαθητές/τριες που έχουν κατοικίδιο πηγαίνουν στη γωνία «ναι» και όσοι δεν έχουν, πηγαίνουν στη γωνία «όχι». Το παιχνίδι συνεχίζεται με διάφορες δηλώσεις όπως, π.χ. «Έχω αδέρφια», «Παίζω ποδόσφαιρο» κ.α. Μετά από λίγο οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να σχηματίσουν τις δικές τους προτάσεις.

Το γράμμα πηγαίνει...

Στόχος: Επανάληψη πόλεων/χωρών, ενίσχυση της αλληλεπίδρασης
Οι μαθητές/τριες κάθονται στην θέσεις τους. Ο/Η δάσκαλος/α τους ζητά να επιλέξουν μια ελληνική πόλη, ώστε ο καθένας να αντιπροσωπεύει μια. Ο/Η δάσκαλος/δασκάλα σημειώνει την πόλη στον πίνακα. Κάποιος/α συμμετέχων/ουσα ξεκινάει λέγοντας: «Το γράμμα πηγαίνει... από τα Χανιά... στην Καρδίτσα». Οι συμμετέχοντες που έχουν αυτές τις πόλεις πρέπει να αλλάξουν θέση και ο καθένας λέει μια άλλη πόλη, ώστε να συνεχιστεί το παιχνίδι.

Γλωσσοδέτες

Στόχος: Εξάσκηση προφοράς, δημιουργία συναρπαστικής ατμόσφαιρας
Ο/Η δάσκαλος/α γράφει γλωσσοδέτες σε χαρτάκια και τα μοιράζει. Κάθε δύο άτομα έχουν τον ίδιο γλωσσοδέτη και δυο λεπτά για εξάσκηση. Στη συνέχεια σχηματίζονται τα ζευγάρια που έχουν τον ίδιο γλωσσοδέτη. Ο/Η καθένας/μία διαβάζει τον δικό του/της και η τάξη τους βαθμολογεί σύμφωνα με τα κριτήρια «προφορά» και «ταχύτητα» (ενδεχόμενη κλίμακα βαθμολόγησης: 1-5 βαθμοί), έτσι ώστε στο τέλος να κερδίσει αυτός με τους περισσότερους πόντους.

Schülerbegegnung macht Spaß! Συναντήσεις που ενώνουν!

Stavroula Patsia

Unsere Schule, das 1. Lyzeum von Metamorfosi, hatte die Gelegenheit, im April 2024 mit sehr großer Freude österreichische SchülerInnen und LehrerInnen vom Gymnasium und Realgymnasium Wien 3 willkommen zu heißen. Unsere SchülerInnen hatten eine Woche lang die Chance, Altersgenossen aus Österreich kennenzulernen und an gemeinsamen Unterrichtsstunden und Veranstaltungen teilzunehmen.

Für die Deutschlernenden war dies zweifellos eine hervorragende Gelegenheit, mit ihren deutschsprachigen Altersgenossen zu interagieren und Erfahrungen und Meinungen auszutauschen. Obwohl wir nur eine Unterrichtsstunde zur Verfügung hatten, um auf Deutsch mit unseren neuen FreundInnen Kontakt zu knüpfen (da die Aktivitäten des Besuchs im Rahmen eines umfassenderen Austauschprogramms vorgeplant waren), konnten wir die uns gebotene Gelegenheit bestmöglich nutzen. Das Ziel war, geeignete Bedingungen zu schaffen, damit die SchülerInnen beider Schulen die deutsche Sprache im Rahmen einer authentischen und natürlichen Kommunikationssituation zwischen Gleichaltrigen verwenden konnten.

Die Motivation der SchülerInnen war schon vorhanden, da sie in den vorangegangenen Tagen bereits gemeinsame Unterrichtsstunden und Aktivitäten im Rahmen anderer Fächer und Veranstaltungen besucht hatten, ohne jedoch dabei die Gelegenheit gehabt zu haben, sich näher kennenzulernen und sich auszutauschen, was bekanntlich vor allem für Jugendliche von Interesse ist.

Die Klasse, die die Gäste empfing, war eine zweite Klasse unseres Lyzeums (20 SchülerInnen) mit ziemlich guten Deutschkenntnissen auf A2+ Niveau, aber vor allem mit großem Interesse und Enthusiasmus, ihre Freunde und Freundinnen aus Wien besser kennenzulernen. Laut Programm sollte eine Gruppe von 6 bis 7 Personen zusammen mit der begleitenden Lehrerin, Frau Christa Tzaferis, in unsere Klasse kommen. Da unsere SchülerInnen jedoch immer spontan und voller Überraschungen sind, sorgten sie dafür, dass sie mehr Gäste in unsere Klasse einluden. Das führte dazu, dass nicht für alle die Namensschilder ausreichten, die vorbereitet waren, damit wir alle unsere Namen

To σχολείο μας –1ο ΓΕΛ Μεταμόρφωσης– είχε την εξαιρετική και σπάνια χαρά τον περασμένο Απρίλιο 2024 να υποδεχτεί στους χώρους του Αυστριακούς μαθητές/μαθήτριες και καθηγητές/καθηγήτριες από το Gymnasium και Realgymnasium Wien 3. Για μία εβδομάδα οι μαθητές και οι μαθήτριές μας γνωρίστηκαν με συνομηλικούς τους από την Αυστρία και συμμετείχαν σε κοινές διδασκαλίες και εκδηλώσεις.

Για τους μαθητές των γερμανικών ήταν αυτή ασφαλώς μία εξαιρετική ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν με τους γερμανόφωνους συνομηλικούς τους και να ανταλλάξουν εμπειρίες και απόψεις. Παρόλο που είχαμε στην διάθεσή μας μόνο μία διδακτική ώρα για να επικοινωνήσουμε στα Γερμανικά με τους καινούργιους μας φίλους, (καθώς οι δράσεις της επίσκεψης ήταν προσχεδιασμένες στο πλαίσιο ενός γενικότερου προγράμματος σχολικής ανταλλαγής), καταφέραμε να αξιοποιήσουμε στο έπακρο την ευκαιρία που μας δόθηκε. Σκοπός μας ήταν να δημιουργήσουμε κατάλληλες συνθήκες, ώστε οι μαθητές/μαθήτριες και των δύο σχολείων να χρησιμοποιήσουν τη γερμανική γλώσσα μέσα στο πλαίσιο μιας αυθεντικής και φυσικής επικοινωνίας μεταξύ συνομηλικών.

Το κίνητρο από τη μεριά των μαθητών ήταν δεδομένο, καθώς τις προηγούμενες μέρες είχαν ήδη παρακολουθήσει κοινές διδασκαλίες και δράσεις στο πλαίσιο άλλων μαθημάτων και εκδηλώσεων, χωρίς, όμως, να τους έχει δοθεί μέσα από αυτές η ευκαιρία για πιο προσωπική γνωριμία και επικοινωνία, κάτι που όπως γνωρίζουμε ενδιαφέρει κυρίως τους εφήβους.

Η τάξη που υποδέχτηκε τους επισκέπτες ήταν μία Β' Λυκείου (20 μαθητές και μαθήτριες) με αρκετά καλές γνώσεις γερμανικών σε επίπεδο A2+, αλλά κυρίως με πολύ ενδιαφέρον και ενθουσιασμό να γνωρίσουν καλύτερα τους φίλους τους από τη Βιέννη. Στην τάξη μας θα ερχόταν σύμφωνα με το πρόγραμμα μία ομάδα 6-7 ατόμων, μαζί με την καθηγήτρια που τους συνόδευε, την κυρία Christa Tzaferis. Επειδή, όμως, οι μαθητές μας

darauf schreiben und sie an einer sichtbaren Stelle an uns befestigen konnten – ein kleines Problem, das glücklicherweise mit Humor und Fantasie gelöst wurde (doch daraus wurde die Lehre für das nächste Mal gezogen, mehr Materialien im Voraus zur Verfügung zu haben!).

Die Tischordnung war schon am vorigen Tag an den Zweck des Treffens angepasst worden, das heißt, die Tische wurden paarweise aneinander und rund um den Klassenraum gestellt, mit Stühlen rundherum, sodass die SchülerInnen in Gruppen arbeiten konnten, während der zentrale Bereich des Raumes leer blieb.

Die erste Phase des Kennenlernens fand in einem Kreis statt, den wir stehend in der Mitte des Raumes bildeten. Die Gäste wurden von der Deutschlehrerin im Namen aller begrüßt und alle SchülerInnen wurden anschließend gebeten, sich der Reihe nach auf Deutsch vorzustellen und im Kreis etwas über sich zu erzählen, in welcher Sprache sie sich auch immer wohlfühlten (Deutsch, Englisch oder Griechisch). Danach sollte mit einem Spiel das Eis gebrochen werden: Es wurden von der Lehrerin im Kreis Fragen gestellt, wie zum Beispiel:

*Wer hatte heute Morgen Orangensaft zum Frühstück?
Wer trägt gern Sportschuhe?
Wer hat jetzt etwas Rotes an?
Wer hat Geschwister?
Wer mag Fußball?
Wer tanzt gern? usw.*

Wer auf die jeweilige Frage mit „Ja“ antworten wollte, machte einen Schritt nach vorne in den Kreis, damit er/sie von den anderen gesehen werden konnte, und kehrte dann an seinen/ihren Platz zurück. Falls es nötig war, wurden die Fragen auch auf Griechisch übersetzt.

Der gesamte Kennenlernen- und Eingewöhnungsprozess dauerte etwa 10 Minuten. In diesem Zeitraum wurden wir schnell aus zwei Gruppen eine, wir lachten, fanden gemeinsame Bezugspunkte und Interessen, und so entstand die richtige Atmosphäre, um in die nächste Phase des Kennenlernens überzugehen.

Anschließend wurden die Schüler eingeladen, in Gruppen von 4 bis 6 Personen Platz zu nehmen, wobei sich in jeder Gruppe mindestens 2 Gäste befinden sollten. Jede Schülerin und jeder Schüler erhielt ein von der Deutschlehrerin auf Deutsch vorbereitetes Arbeitsblatt mit Fragen, die sich dafür eigneten, dass die SchülerInnen sich besser kennen lernten. Das Arbeitsblatt enthielt Fragen wie die folgenden:

*Warst du schon mal in Griechenland/Österreich?
Hast du ein Haustier?
Was ist dein Hobby?
Was ist dein Lieblingsfach?
Wo machst du am liebsten Ferien? usw.*

Gleichzeitig wurde darauf hingewiesen, dass diese Fragen nur als Denkanstoß für den Dialog gedacht waren, ohne ihn jedoch einzuschränken. Man konnte ihn also gern mit eigenen spontanen Fragen bereichern, je nach Verlauf und Thema des Gesprächs.

Während der Interaktion der Schüler, die etwa 35 Minuten dauerte, besuchten die Lehrkräfte diskret die Gruppen

είναι πάντοτε αυθόρμητοι και απρόβλεπτοι, φρόντισαν να προσκαλέσουν περισσότερα άτομα στην τάξη μας, με αποτέλεσμα τα καρτελάκια που είχαμε προμηθευτεί για να γράφουμε όλοι τα ονόματά μας και να τα στερεώσουμε σε εμφανές σημείο επάνω μας, να μην φτάσουν για όλους, ένα μικρό –ευτυχώς– πρόβλημα που ξεπεράστηκε με χιούμορ και ευρηματικότητα, (αν και την επόμενη φορά θα φροντίσουμε να έχουμε προμηθευτεί παραπάνω υλικό!).

Η διάταξη των θρανίων είχε από πριν προσαρμοστεί στον σκοπό της συνάντησης, είχαν δηλαδή τοποθετηθεί τα θρανία ανά δύο κολλητά και περιμετρικά της τάξης μας, με καρέκλες γύρω-γύρω, επιτρέποντας στους μαθητές να εργαστούν σε ομάδες, αλλά αφήνοντας τον κεντρικό χώρο της αίθουσας κενό. :

Η πρώτη φάση της γνωριμίας με όλους έγινε μέσα σε έναν κύκλο που φτιάξαμε όρθιοι στο κέντρο της αίθουσας. Η διδάσκουσα καλωσόρισε εκ μέρους όλων τους φιλοξενούμενους και στη συνέχεια ζήτησε από όλους τους μαθητές να συστηθούν με τη σειρά τους στα γερμανικά και να μοιραστούν στον κύκλο κάτι για τον εαυτό τους σε όποια γλώσσα ένιωθαν άνετα (γερμανικά-αγγλικά-ελληνικά). Αμέσως μετά, φροντίσαμε να σπάσει ο πάγος με ένα παιχνίδι: η διδάσκουσα έκανε ερωτήσεις στον κύκλο, όπως οι ακόλουθες:

*Ποιος ήπια χυμό πορτοκάλι για πρωινό;
Σε ποιον αρέσει να φοράει αθλητικά παπούτσια;
Ποιος φοράει τώρα κάτι σε κόκκινο;
Ποιος έχει αδέρφια;
Σε ποιον αρέσει το ποδόσφαιρο;
Σε ποιον αρέσει ο χορός; κ.ο.κ.*

Όποιος απαντούσε καταφατικά έκανε ένα βήμα μπροστά μέσα στον κύκλο και μετά επανερχόταν στη θέση του. Όπου χρειαζόταν, οι ερωτήσεις μεταφράζονταν και στα ελληνικά.

Όλη η διαδικασία γνωριμίας και εξοικείωσης κράτησε περίπου 10 λεπτά και κατά τη διάρκειά της γίναμε γρήγορα από δύο ομάδες μία, γελάσαμε, βρήκαμε κοινά και ενδιαφέροντα σημεία και δημιουργήθηκε το κατάλληλο κλίμα για να περάσουμε στο επόμενο στάδιο της γνωριμίας.

Στην συνέχεια, οι μαθητές προσκλήθηκαν να καθίσουν σε ομάδες των 4-6 ατόμων, με τρόπο ώστε σε κάθε ομάδα να βρίσκονται τουλάχιστον 2 φιλοξενοούμενοι. Σε κάθε μαθητή/μαθήτρια δόθηκε ένα φυλλάδιο με ερωτήσεις στα γερμανικά, που είχε φροντίσει η διδάσκουσα να ετοιμάσει εκ των προτέρων και που είχαν ως στόχο να τους διευκολύνουν ώστε να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους. Το φυλλάδιο περιείχε ερωτήσεις όπως:

*Έχεις ξαναέρθει στην Ελλάδα/Αυστρία;
Έχεις κατοικίδιο;
Ποιο είναι το χόμπι σου;
Ποιο είναι το αγαπημένο σου μάθημα;
Που σου αρέσει να πηγαίνεις διακοπές;Κλπ.*

Δόθηκε η διευκρίνιση πως οι ερωτήσεις αυτές είχαν σαν σκοπό να δώσουν ιδέες για τον μεταξύ τους διάλογο, χωρίς, όμως, να τον περιορίζουν. Έτσι, μπορούσαν να τον εμπλουτίζουν με δικές τους αυθόρμητες ερωτήσεις ανάλογα με το θέμα και την πορεία της συζήτησης.

und leisteten Hilfe, wo es nötig war. Zufälligerweise sprach auch die Gastlehrerin, Frau Tzaferis, Griechisch, was aufgrund der begrenzten Zeit, die uns zur Verfügung stand, sehr hilfreich war und einen zusätzlichen Berührungspunkt schuf.

Als wir beobachteten, dass die griechischen SchülerInnen versuchten, sich auf Deutsch auszudrücken und zu kommunizieren, dachten wir, dass das Ziel des Treffens schon erreicht wäre. Was uns jedoch am meisten Freude bereitete und den genannten Eindruck bestätigte, war die Tatsache, dass beim Läuten der Pausenglocke, keiner/e der SchülerInnen seinen/ihren Platz verlassen wollte. Auch als die Glocke für die nächste Unterrichtsstunde läutete, waren die Schüler nicht bereit zu gehen, und erst auf unsere nachdrückliche Aufforderung trennten sie sich widerwillig von ihren neuen Freunden und ihren neuen Freundinnen. Zu ihrem Glück wurde das gemeinsame Programm für die restlichen Unterrichtsstunden fortgesetzt, und so setzten sich die neuen Freundschaften fort, indem sie auf den Schulhof übertragen wurden, wo die gemeinsame Sprache der Musik und des Tanzes die neuen Kontakte bestens besiegelte.

Was würden wir machen, wenn wir noch eine Unterrichtsstunde zur Verfügung hätten? Wir würden die SchülerInnen darum bitten, sich zu zweit im Plenum, vorzugsweise auf Deutsch, vorzustellen, und ihren neuen Freund bzw. ihre neue Freundin kurz zu präsentieren. Aber auch bis zu dem Punkt, den wir erreicht haben, halten wir den Gewinn dieser gemeinsamen Stunde für erheblich, weil die SchülerInnen in einer authentischen Situation gesehen haben, welchen Wert der interkulturelle Austausch, sowie die Kenntnis der deutschen Sprache als zweiter Fremdsprache haben. Aber auch das Kennenlernen von Kollegen aus deutschsprachigen Ländern hat sich sehr gelohnt und bietet die Möglichkeit für weitere zukünftige Projekte, die gemeinsam gestaltet werden können.

Wir teilen diese Erfahrung in der Hoffnung und dem Wunsch, so viele wie möglich solcher authentischen Kommunikations- und Interaktionsgelegenheiten in den griechischen Schulen zu initiieren.

Katá τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης των μαθητών –που κράτησε περίπου 35 λεπτά–, οι διδάσκουσες επισκέπτονταν διακριτικά τις ομάδες και βοηθούσαν όπου αυτό χρειαζόταν. Παρεμπιπτόντως, είχαμε την εξαιρετική σύμπτωση να γνωρίζει και η διδάσκουσα των φιλοξενούμενων ελληνικά, κάτι που διευκόλυνε πολύ, λόγω του περιορισμένου χρόνου που είχαμε στη διάθεσή μας, αλλά και δημιούργησε ένα επιπλέον σημείο επαφής.

Καθώς παρατηρούσαμε τους μαθητές να προσπαθούν να εκφραστούν και να επικοινωνήσουν στα γερμανικά, σκεφτόμασταν πως ο στόχος της συνάντησης είχε πλήρως επιτευχθεί. Αυτό, όμως, που μας έδωσε τη μεγαλύτερη χαρά κι επιβεβαίωσε την εντύπωσή μας ήταν το γεγονός πως όταν ακούστηκε το κουδούνι για διάλειμμα κανένας από τους μαθητές δεν σηκώθηκε από τη θέση του. Ούτε και όταν χτύπησε το κουδούνι για την επόμενη διδακτική ώρα ήταν οι μαθητές πρόθυμοι να αποχωρήσουν, παρά μόνο με την επίμονη παρότρυνσή μας αποχωρίστηκαν απρόθυμα τους νέους τους φίλους. Για καλή τους τύχη, όμως, το κοινό πρόγραμμα συνεχίστηκε για τις υπόλοιπες διδακτικές ώρες, και έτσι οι καινούργιες φιλιές συνεχίστηκαν και μεταφέρθηκαν στο προαύλιο του σχολείου, όπου η κοινή γλώσσα της μουσικής και του χορού τις επισφράγισε με τον καλύτερο τρόπο (βλ. εικόνες 2η σειρά).

Τι θα κάναμε αν είχαμε ακόμη 1 διδακτική ώρα στην διάθεσή μας; Θα ζητούσαμε από τους μαθητές ανά ζεύγη να συστήσουν στην ολομέλεια έναν καινούριο φίλο που έκαναν, κατά προτίμηση στα γερμανικά. Όμως, και μέχρι το σημείο που φτάσαμε, θεωρούμε πως το κέρδος είναι πολύ σημαντικό, γιατί οι μαθητές είδαν στην πράξη ποια είναι η αξία της διπολιτισμικής ανταλλαγής και της γνώσης των γερμανικών ως δεύτερης ξένης γλώσσας. Όμως, και η γνωριμία με συναδέλφους από γερμανόφωνη χώρα αποτελεί μια σημαντική γέφυρα, που σκοπεύουμε να αξιοποιήσουμε την ερχόμενη σχολική χρονιά.

Μοιραζόμαστε αυτήν την εμπειρία με την ελπίδα και τη θέληση να δημιουργήσουμε όσο το δυνατό περισσότερες τέτοιες αυθεντικές συνθήκες επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης για τους μαθητές μας.

„Barbaras Rhabarberbar“: Zungenbrecher im Unterricht

Γλωσσοδέτες στο μάθημα

freepik.com

Paraskevi Fanarioti

„Barbaras Rhabarberbar“ – ein Zungenbrecher, der nicht nur die Zunge herausfordert, sondern auch das Herz von tausenden Menschen weltweit erobert hat. Bodo Wartke, der Mann hinter diesem viralen Hit, hat es geschafft, die deutsche Sprache auf eine Art und Weise zu präsentieren, die sowohl unterhaltsam als auch lehrreich ist. In dieser Hommage an die sprachlichen Fähigkeiten und das spielerische Element des Lernens möchte ich nicht nur die Hintergründe von Barbaras Rhabarberbar beleuchten, sondern auch aufzeigen, wie man Zungenbrecher effektiv im Unterricht für Deutsch als Fremdsprache (DaF) einsetzen kann. Wartkes Hinweis darauf, dass seine Zungenbrechersongs nicht nur für Deutsche, sondern auch für Nicht-Deutsche verständlich sind, öffnet die Tür zu einer universellen Sprachvermittlung. „Musik ist die universale Sprache“, so benennt es Wartke treffend. Das gilt auch für den Einsatz von Rhythmus und Bewegung im Unterricht.

Bodo Wartke über das Zungenbrecher-Phänomen

Bodo Wartke, der einfallsreiche Klavierkabarettist mit der Vorliebe für linguistische Knobelspiele, ist in aller Munde – und das nicht nur, weil er das Deutsche mit seinem Hit „Barbaras Rhabarberbar“ zum internationalen Ohrwurm macht. Leidenschaft und Kreativität stecken hinter seiner Musik, und das erkennt man – sogar, wenn man nicht Deutsch spricht. „Die deutsche Sprache klingt oft aggressiv, aber wir entkräften das Klischee. Es tut gut zu sehen, dass die Leute auch ohne Verständnis für den Inhalt eine Menge Spaß haben.“ sagt der 46-Jährige im Interview mit dem RND (Redaktionsnetzwerk Deutschland).

Rund um den Globus tanzen User, darunter auch so mancher Promi, zu „Barbaras Rhabarberbar“. Der Hit wurde zum viralen Phänomen, und die dazugehörige Choreografie kommt sogar aus Australien – Tanz und Spaß verbinden Menschen unabhängig von der Sprache. Da tanzen Kinder in Uganda zu einem deutschen Zungenbrecher, und Wartke ist schlichtweg entzückt. „We are one world“, kommentierte er das unglaubliche Phänomen.

Sein Geheimrezept für die perfekten Zungenbrecher? „Zufall und eine Prise Leidenschaft! Die deutsche Sprache hat so viel zu bieten – ich habe das Gefühl, dass wir niemals genug davon haben können“, sagt der ehemalige Deutsch- und Musikstudent. Lustig, durch sein Studium beinahe selbst Deutschlehrer geworden zu sein, zau-

„Barbaras Rhabarberbar“ - ένας γλωσσοδέτης που όχι μόνο αποτελεί γλωσσική πρόκληση, αλλά έχει κατακτήσει και τις καρδιές χιλιάδων ανθρώπων παγκοσμίως. Ο Bodo Wartke, ο άνθρωπος που βρίσκεται πίσω από αυτό το viral hit, έχει καταφέρει να παρουσιάσει τη γερμανική γλώσσα με έναν τρόπο που είναι ταυτόχρονα διασκεδαστικός και εκπαιδευτικός. Σε αυτό το αφιέρωμα στις γλωσσικές δεξιότητες και στο παιγνιώδες στοιχείο της μάθησης, θα ήθελα να ρίξω λίγο φως όχι μόνο στο ιστορικό του μπαρ ραβέντι της Μπάρμπαρα, αλλά και στο πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά οι γλωσσοδέτες στα μαθήματα Γερμανικών ως ξένης γλώσσας. Η αναφορά του Wartke στο γεγονός ότι τα τραγούδια του δεν είναι κατανοητά μόνο για τους Γερμανούς, αλλά και για τους μη-Γερμανούς, ανοίγει την πόρτα στην παγκόσμια γλωσσική επικοινωνία. «Η μουσική είναι η παγκόσμια γλώσσα», όπως εύστοχα λέει ο Wartke. Το ίδιο ισχύει και για τη χρήση του ρυθμού και της κίνησης στη σχολική τάξη.

Ο Bodo Wartke για το φαινόμενο του γλωσσοδέτη

Ο Bodo Wartke, ο ευρηματικός καμπαρετίστας με έφεση στους γλωσσικούς γρίφους, είναι αυτό το καιρό στα χείλη όλων - και όχι μόνο επειδή κατάφερε με την επιτυχία του «Barbaras Rhabarberbar» να κάνει τα γερμανικά «πιασάρικα» διεθνώς. Το πάθος και η δημιουργικότητα βρίσκονται πίσω από τη μουσική του, και αυτό μπορεί να του το αναγνωρίσουν ακόμη και εκείνοι που δεν μιλούν γερμανικά. «Η γερμανική γλώσσα ακούγεται συχνά επιθετική, αλλά εμείς καταρρίπτουμε το κλισέ. Είναι καλό να βλέπουμε ανθρώπους να διασκεδάζουν με την καρδιά τους, ακόμη και χωρίς να καταλαβαίνουν το περιεχόμενο», λέει ο 46χρονος σε συνέντευξή του στο ειδησεογραφικό δίκτυο RND.

Οι χρήστες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων πολλών διασημοτήτων, χορεύουν στους ρυθμούς του «Barbara's Rhabarberbar». Η επιτυχία έχει γίνει viral με χορογραφίες της να προέρχονται ακόμη και από την Αυστραλία - μια ένδειξη πως ο χορός και η διασκέδαση ενώνουν τους ανθρώπους ανεξαρτήτως γλώσσας. Τα παιδιά στην Ουγκάντα χορεύουν ένα γερμανικό γλωσσοδέτη και ο Wartke είναι απλά ενθουσιασμένος. «Είμαστε όλοι ένα», σχολίασε για το απίστευτο φαινόμενο.

bert Wartke mit seinen Zungenbrechern jetzt Reime für die TikTok-Generation.

Trotz seines Erfolges bleibt Wartke bodenständig. Über Beleidigungen in den sozialen Medien meint er: „Ein bisschen Teflon kann nicht schaden! Ignorieren, wenn’s zu beleidigend wird.“ Der Ruhm bringt mit sich, dass nicht jeder fröhlich klatscht.

Mit einer humorvollen Mischung aus Charme und Scharfsinn ist Bodo Wartke auf dem besten Weg, die deutschen Sprachbarrieren zu sprengen und mit seinen Songs zur Völkerverständigung beizutragen. Für den Komiker gilt: Lustige Zungenbrecher und ein bisschen Humor – das klingt nach einem Rezept für die nächste große Party!

Warum Zungenbrecher?

Zungenbrecher sind ein hervorragendes Mittel, um Sprachkompetenz zu fördern. Sie sind nicht nur ein lustiger Weg, um die Aussprache zu üben, sondern sie bringen auch Rhythmus und Melodie in die Lernstatt. In einer Zeit, in der soziale Medien dominieren und virale Trends das Lernen beeinflussen, sind Zungenbrecher wie „Barbaras Rhabarberbar“ ein effektives Werkzeug, um das Interesse der Lernenden zu wecken und sie aktiv in den Unterricht einzubinden.

Durch das spielerische Üben von Zungenbrechern entwickeln die Schülerinnen und Schüler ein besseres Gefühl für die Sprachmelodie und den Rhythmus der deutschen Sprache. Sie lernen, dass die deutsche Sprache weit mehr als nur Grammatik und Vokabeln ist – sie ist eine Kunstform, die man tanzen kann.

Zungenbrecher als Bühne für Kreativität

Wie Bodo Wartke es treffend ausdrückt, sollte Sprache nicht nur das Instrument zur Kommunikation sein, sondern auch zum Klingen gebracht werden. Die Figuren und Wortspiele in Zungenbrechern laden dazu ein, kreativ zu sein. Lehrkräfte können die Schüler dazu anregen, eigene Zungenbrecher zu kreieren. Dies fördert nicht nur das Verständnis für die Struktur der Sprache, sondern schärft auch das Bewusstsein für den Wortschatz.

Ein Beispiel für eine kreative Unterrichtseinheit könnte sein, dass die Lernenden in Gruppen eigene Zungenbrecher entwerfen, basierend auf ihren Interessen oder aktuellen Themen. Diese Zungenbrecher können dann in kleinen Präsentationen aufgeführt werden – ähnlich wie bei einer Mini-Performance. Die Schüler können dabei Requisiten, Kostüme und sogar Choreografien einbringen, was den Spaßfaktor erheblich erhöht.

Das Tanzen als Sprachförderung

Bodo Wartkes Erfolg mit „Barbaras Rhabarberbar“ ist nicht allein dem sprachlichen Aspekt zu verdanken; er hat die Menschen sogar dazu gebracht, dazu zu tanzen! Dies bringt uns zu der Frage: Wie kann Tanz in den Unterricht integriert werden?

Tanz ist eine universelle Sprache – und gerade im DaF-Unterricht kann er enorme Vorteile bieten. Die Kombination aus Sprache und Bewegung kann das Lernen massiv unterstüt-

Η μυστική του συνταγή για το τέλειο γλωσσοδέτης; «Η τύχη και μια πρέζα πάθος! Η γερμανική γλώσσα έχει τόσα πολλά να προσφέρει - έχω την αίσθηση ότι δεν μπορούμε ποτέ να την χορτάσουμε αρκετά », λέει ο πρώην φοιτητής Γερμανικών και μουσικής. Ο Wartke, ο οποίος παραλίγο να γίνει ο ίδιος καθηγητής γερμανικών μέσω των σπουδών του, δημιουργεί τώρα με τους γλωσσοδέτες του ρίμες για τη γενιά του TikTok.

Παρά την επιτυχία του, ο Wartke παραμένει προσγειωμένος. Όταν πρόκειται για προσβολές στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, λέει: «Λίγο τεφλόν δεν βλάπτει! Αγνοήστε το αν γίνεται πολύ προσβολικό». Η αναγνωρισιμότητα δεν συνοδεύεται απαραίτητα από καθολικό χειροκρότημα.

Με ένα χιουμοριστικό μείγμα γοητείας και ευστροφίας, ο Bodo Wartke βρίσκεται σε καλό δρόμο για να υπερκεράσει τα» γερμανικά «γλωσσικά εμπόδια και να συμβάλει στη διεθνή κατανόηση με τα τραγούδια του. Για τον κωμικό ισχύει : χιούμορ ,γλωσσολέξεις και λίγο πλάκα - αυτό ακούγεται σαν συνταγή για το επόμενο μεγάλο πάρτι!

Γιατί οι γλωσσοδέτες;

Οι γλωσσοδέτες είναι ένας εξαιρετικός τρόπος για την προώθηση της γλωσσικής επάρκειας. Δεν είναι μόνο ένας διασκεδαστικός τρόπος εξάσκησης της προφοράς, αλλά φέρνουν επίσης και τον ρυθμό στην σχολική τάξη. Σε μια εποχή που τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κυριαρχούν και οι ιογενείς τάσεις επηρεάζουν τη μάθηση, οι γλωσσοδέτες όπως το «Barbaras Rhabarbarbar» είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για να προκαλέσουν το ενδιαφέρον των μαθητών και να τους εμπλέξουν ενεργά στη μάθηση.

Με την εξάσκηση του γλωσσοδέκτη με παιγνιώδη τρόπο, οι μαθητές αναπτύσσουν καλύτερη αίσθηση της μελωδίας και του ρυθμού της γερμανικής γλώσσας. Μαθαίνουν ότι η γερμανική γλώσσα είναι κάτι πολύ περισσότερο από απλή γραμματική και λεξιλόγιο - είναι μια μορφή τέχνης που μπορεί κανείς να χορέψει στους ρυθμούς της.

Οι γλωσσοδέτες ως μέσο δημιουργικότητας

Όπως εύστοχα αναφέρει ο Bodo Wartke, η γλώσσα δεν πρέπει να είναι μόνο ένα όργανο επικοινωνίας, αλλά πρέπει επίσης να ακούγεται. Οι χαρακτήρες και τα λογοπαίγνια στους γλωσσοδέτες σας προσκαλούν να γίνετε δημιουργικοί. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενθαρρύνουν τους μαθητές να δημιουργήσουν τους δικούς τους γλωσσοδέτες. Αυτό όχι μόνο προάγει την κατανόηση της δομής της γλώσσας, αλλά και ενισχύει την εκμάθηση του λεξιλογίου.

Ένα παράδειγμα δημιουργικού μαθήματος θα μπορούσε να είναι το εξής : οι μαθητές να δημιουργήσουν τους δικούς τους γλωσσολογικούς σε ομάδες, με βάση τα ενδιαφέροντά τους ή τα τρέχοντα θέματα. Οι γλωσσολογικοί αυτοί μπορούν στη συνέχεια να παρουσιαστούν στο πλαίσιο μιας μικρής παράστασης. Οι μαθητές δημιουργούν επιπλέον μόνοι τους τα σκηνογραφικά, τα κοστούμια, ακόμη και τη χορογραφία, πράγμα που κάνει το όλο εγχείρημα ακόμη πιο διασκεδαστικό.

Ο χορός συμβάλλει στη γλωσσική ανάπτυξη

Η επιτυχία του Bodo Wartke με το «Barbaras Rhabarberbar» δεν οφείλεται μόνο στη γλωσσική αλλά και στη χορευτική του διάσταση. Αυτό μας οδηγεί στο ερώτημα: Πώς μπορεί να ενσωματωθεί ο χορός στην τάξη;

Ο χορός αποτελεί μια παγκόσμια γλώσσα - και ιδιαίτερα στα μαθήματα Γερμανικών ως ξένη γλώσσα μπορεί να προσφέρει τερά-

zen, da motorische und kognitive Fähigkeiten gleichzeitig beansprucht werden. Der Einsatz von Musik und Tanz im Unterricht kann dazu beitragen, dass Lernende neue Wörter und Satzstrukturen besser im Gedächtnis behalten.

Eine Idee wäre, eine Choreografie zu einem bekannten Zungenbrecher zu entwickeln. Diese soll dann im Unterricht gemeinsam einstudiert und vorgestellt werden. So wird nicht nur die Aussprache gefestigt, sondern auch das Gemeinschaftsgefühl und die Motivation der Lernenden gestärkt.

Praktische Beispiele für den Unterricht

Hier sind einige praktische Ideen, wie Zungenbrecher in den DaF-Unterricht integriert werden können:

Warm-Up Aktivität: Beginnen Sie die Stunde mit einem einfachen, bekannten Zungenbrecher. Lassen Sie die Schüler diesen mehrmals wiederholen, bis sie ihn fließend aufsagen können. Zum Beispiel: „Der dicke Dachdecker deckt dichte Dächer.“

Zungenbrecher-Battles: In kleinen Gruppen treten die Schüler gegeneinander an, um verschiedene Zungenbrecher aufzusagen. Wer es am besten macht, erhält einen kleinen Preis. Dies bringt die Lernenden zum Lachen und lockert die Stimmung.

Kreative Zungenbrecher: Lassen Sie die Schüler eigene Zungenbrecher erfinden und präsentieren. Diese Aktivität fördert nicht nur den Wortschatz, sondern auch die Kreativität.

Tanz und Sprache: Nehmen Sie die Oberservierung der Choreografie von „Barbaras Rhabarberbar“ als Anleitung und erstellen Sie gemeinsam einfache Bewegungen, die mit den Worten der Zungenbrecher korrelieren. Dies kann helfen, das Sprachverständnis und das Gedächtnis zu verbessern.

Soziale Medien nutzen: Inspiriert von Wartkes Ansatz könnten die Schüler ihre Zungenbrecher-Tanzvideos auf einer geschützten Plattform teilen, was den Lernprozess in die digitale Welt erweitert.

Zu guter Letzt

„Barbaras Rhabarberbar“ ist mehr als nur ein Zungenbrecher – es ist ein Symbol für die Kreativität und die Freude an der deutschen Sprache. Durch den Einsatz von Zungenbrechern im Unterricht können wir nicht nur die sprachlichen Fähigkeiten unserer Lernenden fördern, sondern ihnen auch die Leichtigkeit und den Spaß der deutschen Sprache näherbringen. Der Unterricht wird lebendiger, unterhaltsamer und vor allem wirkungsvoller, wenn wir Tanz und Sprache verbinden. Lassen Sie uns gemeinsam mit Bodo Wartke das Tanzen beginnen – und sprechen wir Deutsch mit einem legeren Wackeln mit der Hüfte und einem breiten Lächeln auf den Lippen!

freepik.com

stia πλεονεκτήματα. Ο συνδυασμός γλώσσας και κίνησης μπορεί να υποστηρίξει μαζικά τη μάθηση, καθώς χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα κινητικές και γνωστικές δεξιότητες. Η συμμετοχή της μουσικής και του χορού στα μαθήματα μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να απομνημονεύσουν καλύτερα νέες λέξεις και δομές προτάσεων.

Μια ιδέα θα μπορούσε για παράδειγμα να είναι η ανάπτυξη μιας χορογραφίας συνδυαστικά με ένα συγκεκριμένο γνωστό γλωσσόδετη. Αυτό θα πρέπει στη συνέχεια να προβληθεί και να παρουσιαστεί στην τάξη. Η διαδικασία αυτή όχι μόνο εδραιώνει την προφορά, αλλά και ενισχύει το κίνητρο μάθησης και το πνεύμα ομαδικότητας.

Πρακτικά παραδείγματα για τη σχολική τάξη

Ακολουθούν ορισμένες πρακτικές ιδέες για το πώς μπορούν να ενσωματωθούν οι γλωσσόδετες στα μαθήματα των Γερμανικών ως Ξένη Γλώσσα:

Δραστηριότητα προθέρμανσης: Ξεκινήστε το μάθημα με ένα απλό, γνωστό γλωσσόδετη. Βάλτε τους μαθητές να τον επαναλάβουν αρκετές φορές μέχρι να μπορούν να τον απαγγείλουν με ευχέρεια. Για παράδειγμα: «Ο παχύς τεχνίτης στεγών καλύπτει παχιές στεγές».

Διαγωνισμός με θεματική τους γλωσσόδετες: Σε μικρές ομάδες, οι μαθητές διαγωνίζονται μεταξύ τους στην απαγγελία γλωσσόδετη. Όποιος τα καταφέρει καλύτερα λαμβάνει ένα μικρό βραβείο. Αυτό κάνει τους μαθητές να διασκεδάζουν και ελαφραίνει τη διάθεση.

Δημιουργικοί γλωσσόδετες: Αφήστε τους μαθητές να επινοήσουν και να παρουσιάσουν τους δικούς τους γλωσσόδετες. Αυτή η δραστηριότητα δεν αναπτύσσει μόνο το λεξιλόγιο αλλά και τη δημιουργικότητα.

Χορός και γλώσσα: Χρησιμοποιώντας τη χορογραφία από το «Barbara's Rhabarberbar» ως οδηγό, συνεργαστείτε για να δημιουργήσετε απλές κινήσεις που συσχετίζονται με τις λέξεις των γλωσσόδετων. Αυτό μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση της γλωσσικής κατανόησης και της μνήμης.

Χρησιμοποιήστε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης: Εμπνευσμένοι από την προσέγγιση του Wartke, οι μαθητές θα μπορούσαν να μοιραστούν τα βίντεο με τους χορευτικούς γλωσσόδετες σε μια προστατευμένη πλατφόρμα, επεκτείνοντας τη μαθησιακή διαδικασία στον ψηφιακό κόσμο.

Εν κατακλείδι

Το «Barbaras Rhabarberbar» είναι κάτι περισσότερο από ένα απλό tongue twister - είναι ένα σύμβολο δημιουργικότητας και διασκέδασης στην προσπάθεια κατάκτησης της γερμανικής γλώσσας. Χρησιμοποιώντας γλωσσόδετες στην τάξη, μπορούμε όχι μόνο να αναπτύξουμε τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών μας, αλλά και να δημιουργήσουμε ένα ευχάριστο κλίμα στα πλαίσια εκμάθησης της γερμανικής γλώσσας. Τα μαθήματα γίνονται πιο ζωντανά, πιο διασκεδαστικά και, πάνω απ' όλα, πιο αποτελεσματικά όταν συνδυάζουμε το χορό και τη γλώσσα. Ας αρχίσουμε να χορεύουμε μαζί με τον Bodo Wartke - και ας μιλήσουμε γερμανικά με ένα ανέμελο κούνημα του γοφού και ένα πλατύ χαμόγελο στα χείλη!

Schlüsselrolle des Spiels im Klassenzimmer

Ρόλος του παιχνιδιού στην τάξη

freepik.com

Christina Valavani

Das Spielen ist sehr wichtig für die optimale Entwicklung von Kindern. Kinder können durch Spielen besser lernen und ihre sozialen Interaktionen effektiver entwickeln. Sie lernen tatsächlich durch ihre eigenen Erfahrungen; daher kann das Spiel von Lehrkräften verwendet werden.

Lehrkräfte verfügen bereits über umfangreiche Kenntnisse darüber, wie sie ihre Klasse am besten unterrichten können, aber durch die Integration von spielbasierten Methoden können sie Kindern am besten helfen, sich an neue soziale Umgebungen anzupassen. Es stärkt die emotionale Sicherheit und es gibt Kindern die Möglichkeit, ihre Emotionen auszudrücken und ihre Meinungen zu äußern.

Darüber hinaus fördert das Spielen die kognitive Entwicklung der Kinder. Es bietet eine Plattform, auf der Kinder Problemlösungsfähigkeiten entwickeln, strategisch denken und selbstständig Entscheidungen treffen können. Besonders im frühen Kindesalter bildet das Spiel eine Brücke zwischen theoretischem Wissen und praktischer Anwendung. Kinder, die durch spielerische Aktivitäten lernen, haben oft ein tieferes Verständnis der behandelten Themen, da sie die Freiheit haben, ihre eigenen Erkenntnisse durch Versuch und Irrtum zu gewinnen.

Des Weiteren stärkt das Spiel die körperliche Entwicklung der Kinder. Durch körperliche Aktivitäten, wie etwa Bewegungsspiele oder Rollenspiele, entwickeln sie nicht nur ihre motorischen Fähigkeiten, sondern bauen auch eine positive Beziehung zu ihrem Körper auf. Diese Balance

Το παιχνίδι αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ανάπτυξη των παιδιών. Μέσα από αυτό, τα παιδιά ενισχύουν την ικανότητά τους να μαθαίνουν και αναπτύσσουν πιο αποτελεσματικά τις κοινωνικές τους δεξιότητες. Η μάθηση μέσα από το παιχνίδι βασίζεται στις προσωπικές τους εμπειρίες, γεγονός που το καθιστά ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς στη διαδικασία διδασκαλίας της γλώσσας.

Οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν την αξία της ενσωμάτωσης παιχνιδιών στο μάθημα. Αυτά μπορεί να συμβάλουν στην καλύτερη προσαρμογή των παιδιών σε νέες κοινωνικές συνθήκες και γενικά έχουν πολλά οφέλη. Το παιχνίδι ενισχύει τη συναισθηματική σταθερότητα, επιτρέποντας στα παιδιά να εκφράζουν συναισθήματα και απόψεις με μεγαλύτερη άνεση.

Επιπλέον, το παιχνίδι προωθεί τη γνωστική ανάπτυξη, προσφέροντας στα παιδιά ένα πλαίσιο όπου μπορούν να καλλιεργήσουν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, να σκέφτονται στρατηγικά και να λαμβάνουν ανεξάρτητα αποφάσεις. Ιδιαίτερα κατά την πρώιμη παιδική ηλικία, το παιχνίδι λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ θεωρητικής γνώσης και πρακτικής εφαρμογής. Τα παιδιά που συμμετέχουν σε παιγνιώδεις δραστηριότητες συχνά αποκτούν βαθύτερη κατανόηση των θεμάτων, καθώς έχουν την ελευθερία να πειραματιστούν και να μάθουν μέσα από τα λάθη τους.

Η παιγνιώδης μορφή διδασκαλίας συνεισφέρει επίσης στη σωματική ανάπτυξη των παιδιών. Μέσα από δραστηριότητες κίνησης ή παιχνίδια ρόλων, τα παιδιά αναπτύσσουν τις κινητικές τους δεξιότητες, ενώ παράλληλα δημιουργούν μια θετική σχέση με το σώμα τους. Αυτή η ισορροπία μεταξύ πνευματικής και σωματικής δραστηριότητας είναι κρίσιμη για μια ολοκληρωμένη μαθησιακή εμπειρία.

zwischen geistiger und körperlicher Aktivität im Lernprozess ist entscheidend, um ganzheitliches Lernen zu ermöglichen.

Ein weiterer bedeutender Vorteil des Spiels im Klassenzimmer ist die Förderung der Kreativität. Spielerische Aufgaben regen Kinder an, ihre Fantasie zu nutzen und kreative Lösungen für Herausforderungen zu finden. Sie lernen, außerhalb starrer Regeln zu denken und ihre eigenen Ideen in einem sicheren und unterstützenden Umfeld zu erproben. Dies trägt nicht nur zur intellektuellen Reife bei, sondern stärkt auch das Selbstbewusstsein der Kinder, da sie erleben, dass ihre kreativen Ideen wertgeschätzt werden.

Insgesamt ermöglicht das Spiel eine lernfreundliche Umgebung, in der Kinder das Wissen nicht nur aufnehmen, sondern auch auf vielfältige Weise anwenden können. Das Spiel bietet die Möglichkeit, Fortschritte in den Bereichen Wahrnehmung, Konzentration, Sprache und Emotionalität zu machen. Die Lernenden verlieren kaum das Interesse am Unterricht, da sie sich im Raum bewegen und miteinander kommunizieren.

Das Spielen in Gruppen

Die Einteilung der Kursteilnehmenden in Gruppen fördert den Wettbewerb, wobei sich die Gruppenmitglieder gegenseitig unterstützen.

Spiele im pädagogischen Kontext zeichnen sich durch folgende Merkmale aus:

- Individuelle Förderung
- Lernen durch Bewegung
- Kommunizieren, Kooperieren, Konkurrieren
- Einsatz von Farben, Bildern sowie Verknüpfung von Bildern, Musik und Klängen zur Förderung mentaler Assoziationen
- Bewusstsein- und Aufmerksamkeitslenkung in der Sprachaneignung
- Vielfältige Übungen und Spiele zur Reduzierung von Ängsten
- Fokussierte Aufmerksamkeit
- Erreichen höherer Kompetenzstufen durch die Bildung von Gruppen, in denen Kinder zusammenarbeiten

Die Schüler:innen interagieren miteinander und bleiben länger konzentriert. Die meisten Kinder nehmen am Unterricht teil, da sie durch Spiel und Bewegung eine spezifische Rolle übernehmen. So fühlen sie sich im Unterricht verantwortungsbewusster und agieren während des gesamten Spiels.

Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα του παιχνιδιού στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι η ενίσχυση της δημιουργικότητας. Τα παιδιά ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τη φαντασία τους και να βρίσκουν λύσεις σε προβλήματα. Μαθαίνουν να σκέφτονται πέρα από προκαθορισμένους κανόνες και να εξερευνούν τις δικές τους ιδέες σε ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον. Αυτό όχι μόνο προάγει την πνευματική τους ανάπτυξη, αλλά και ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους, καθώς αναγνωρίζεται η αξία των δημιουργικών τους προσπαθειών.

Συνολικά, το παιχνίδι δημιουργεί ένα μαθησιακό περιβάλλον που ευνοεί την ενεργή συμμετοχή, επιτρέποντας στα παιδιά να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους με ποικίλους τρόπους. Προσφέρει σε όλα τα παιδιά την ευκαιρία να σημειώσουν πρόοδο στην αντίληψη, τη συγκέντρωση, τη γλώσσα και τη συναισθηματική τους ανάπτυξη. Οι μαθητές διατηρούν το ενδιαφέρον τους για το μάθημα, καθώς κινούνται στον χώρο και αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Το ομαδικό παιχνίδι

Ο σχηματισμός ομάδων ενισχύει τον ανταγωνισμό, με τα μέλη των ομάδων να υποστηρίζουν το ένα το άλλο και ταυτόχρονα να προσπαθούν να συγκεντρώσουν τους περισσότερους πόντους.

Τα παιχνίδια στο παιδαγωγικό πλαίσιο χαρακτηρίζονται από τα εξής στοιχεία:

- Εξατομικευμένη υποστήριξη
- Μάθηση μέσω κίνησης
- Ενίσχυση της επικοινωνίας, της συνεργασίας και του υγιούς ανταγωνισμού
- Αξιοποίηση χρωμάτων, εικόνων, καθώς και συνδυασμός εικόνων, μουσικής και ήχων για την ενίσχυση των γνωστικών συνδέσεων
- Εστίαση της προσοχής και της συνειδητής αντίληψης στη γλωσσική ανάπτυξη
- Ποικιλία ασκήσεων και παιχνιδιών που βοηθούν στη μείωση του άγχους
- Εντατική συγκέντρωση και προσοχή
- Ανάπτυξη υψηλότερων δεξιοτήτων μέσω της ομαδικής συνεργασίας, όπου τα παιδιά μαθαίνουν να συνεργάζονται

Οι μαθητές αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και τα παιχνίδια διατηρούν το ενδιαφέρον τους αμείωτο. Παραμένουν συγκεντρωμένοι για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα (οι μικρότεροι μαθητές διαθέτουν συνήθως μικρότερη διάρκεια συγκέντρωσης). Η πλειονότητα των μαθητών συμμετέχει ενεργά στο μάθημα, καθώς μέσα από το παιχνίδι και την κίνηση αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους. Η κίνηση κατά τη διάρκεια του μαθήματος ενισχύει το αίσθημα ευθύνης τους, επιτρέποντάς τους να δράσουν καθ' όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού.

Erkundung neuer Horizonte: Fremdsprachenlernen durch digitale Medien

Εξερευνώντας νέους ορίζοντες: Εκμάθηση μέσω Ψηφιακών Μέσων

Kyriaki Kasapa

Das Fremdsprachenlernen hat sich mit der Einführung digitaler Medien drastisch verändert, die den Sprachunterricht revolutioniert und neue Perspektiven für Lernende eröffnet haben. Während traditionelle Methoden hauptsächlich auf Grammatik und Wortschatz durch Bücher und Unterricht fokussierten, haben moderne Technologien die Bildungsprozesse revolutioniert. Apps, soziale Netzwerke, interaktive Videos und Spiele haben neue Werkzeuge eingeführt, die das Lernen attraktiver und effektiver machen. Diese Werkzeuge bieten den Lernenden die Möglichkeit, in Echtzeit mit der Sprache zu interagieren, ihre sprachlichen Fähigkeiten zu verbessern und an einer globalen Lernenden-Gesellschaft teilzunehmen.

Fremdsprachenlernen durch digitale Medien

Das digitale Zeitalter hat neue Methoden für den Fremdspracherwerb hervorgebracht, die die traditionelle Lehrmethodik revolutionieren. Apps wie Duolingo und Babbel nutzen Spiele, Quizze und wiederholende Übungen, um den Unterricht an die Bedürfnisse jeder Lernenden anzupassen. Diese Plattformen integrieren progressive Lernansätze mit Wiederholung und Belohnung, wodurch das Lernen attraktiver und interaktiver wird.

Darüber hinaus bieten soziale Netzwerke wie TikTok und Instagram neue Dimensionen für den Sprachunterricht. TikTok hat sich beispielsweise als beliebt erwiesen für die Erstellung und das Ansehen kurzer Videos, die nützliche sprachliche Phrasen, Aussprache und alltägliche

Η εκμάθηση ξένων γλωσσών έχει εξελιχθεί δραστικά με την εισαγωγή των ψηφιακών μέσων, που έχουν επαναστατήσει τη γλωσσική εκπαίδευση και προσφέρουν νέες προοπτικές για τους μαθητές. Ενώ οι παραδοσιακές μέθοδοι επικεντρώνονταν κυρίως στη γραμματική και το λεξιλόγιο μέσω βιβλίων και διδασκαλίας, οι σύγχρονες τεχνολογίες έχουν φέρει μια επανάσταση στην εκπαιδευτική διαδικασία. Εφαρμογές, κοινωνικά δίκτυα, διαδραστικά βίντεο και παιχνίδια έχουν εισάγει νέα εργαλεία που κάνουν την εκμάθηση πιο ελκυστική και αποδοτική. Τα εργαλεία αυτά προσφέρουν στους μαθητές την ευκαιρία να αλληλοεπιδρούν με τη γλώσσα σε πραγματικό χρόνο, να ενισχύσουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες και να συμμετέχουν σε μια παγκόσμια κοινότητα μαθητών.

Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών μέσω Ψηφιακών Μέσων

Η ψηφιακή εποχή έχει προσφέρει νέες μεθόδους για την εκμάθηση ξένων γλωσσών που επαναστατούν την παραδοσιακή διδασκαλία. Εφαρμογές όπως το Duolingo και το Babbel χρησιμοποιούν παιχνίδια, κουίζ και επαναλαμβανόμενες ασκήσεις για να προσαρμόσουν τη διδασκαλία στις ανάγκες του κάθε μαθητή. Αυτές οι πλατφόρμες ενσωματώνουν προοδευτική μάθηση με την επανάληψη και την επιβράβευση, κάνοντάς την πιο ελκυστική και διαδραστική.

Επιπλέον, πλατφόρμες κοινωνικών δικτύων, όπως το TikTok και το Instagram, προσφέρουν νέες διαστάσεις στη γλωσσική εκπαίδευση. Το TikTok, για παράδειγμα, έχει καταστεί δημοφιλές για τη δημιουργία και την παρακολούθηση σύντομων βίντεο που παρέχουν χρήσιμες γλωσσικές φράσεις, προφορά και καθημερινές εκφράσεις. Οι μαθητές μπορούν να

Ausdrücke vermitteln. Lernende können authentischen SprecherInnen zuschauen, an Sprachherausforderungen teilnehmen und durch Kommentare sowie kreative Antwortvideos interagieren. Auf der anderen Seite bietet Instagram Möglichkeiten, Wortschatz und Grammatik durch Bilder und Stories zu lernen, mit täglichen Beiträgen, die kurze Lektionen, Übungen und Quizzes umfassen. Diese Dimension des Lernens zieht besonders die Jugend an, die bereits mit digitaler Interaktion vertraut ist.

Die Rolle und die Vorteile der Interaktivität

Digitale Plattformen bieten ein neues Niveau der Interaktivität im Fremdsprachenunterricht, das die Möglichkeiten traditioneller Methoden übersteigt. Durch Funktionen wie Kommentare, Reaktionen, „Duets“ und Herausforderungen sind Lernende nicht nur ZuschauerInnen, sondern aktive TeilnehmerInnen des Lernprozesses. Diese partizipative Lernform fördert sofortiges Feedback und ermöglicht das Üben der Sprache unter realistischen Bedingungen. Lernende sind nicht auf passive Memorierung von Regeln beschränkt, sondern nutzen die Sprache, um tatsächlich zu kommunizieren, Probleme zu lösen und sich kreativ auszudrücken.

Interaktivität stärkt erheblich das Selbstbewusstsein der Lernenden. Die Möglichkeit, aktiv an Diskussionen teilzunehmen, sofortiges Feedback zu erhalten und mit anderen Lernenden in der Zielsprache zu kommunizieren, stärkt ihr Selbstwertgefühl. Sie fühlen sich wohler dabei, ihre Meinungen auszudrücken und neue sprachliche Fähigkeiten in einer unterstützenden Umgebung auszuprobieren. Außerdem trägt die Teilnahme an interaktiven Aktivitäten zur Schaffung einer Lern-Gesellschaft bei, in der Lernende Ideen austauschen, sich gegenseitig unterstützen und Erfahrungen teilen, was ein Gefühl der Zugehörigkeit und Zusammenarbeit fördert. Der Einsatz solcher Werkzeuge fördert Kreativität und kritisches Denken, da Lernende aufgefordert werden, in realistischen Alltagsszenarien zu kommunizieren.

Strategien zur Kombination traditioneller Lehrmethoden mit digitalen Methoden

Die kombinierte Nutzung traditioneller Methoden mit digitalen Techniken kann eine umfassendere Lernerfahrung bieten, indem sie die besten Elemente beider Ansätze integriert. Lehrende können traditionelle Methoden nutzen, um grundlegende Konzepte zu vermitteln, während sie gleichzeitig digitale Werkzeuge für die praktische Anwendung und Interaktion mit der Sprache integrieren. Zum Beispiel kann der Einsatz interaktiver Werkzeuge wie Umfragen und Quizzes während des Unterrichts die Teil-

parakoιουθούν αυθεντικούς ομιλητές, να συμμετέχουν σε γλωσσικές προκλήσεις και να αλληλοεπιδρούν μέσω σχολίων και δημιουργικών βίντεο απάντησης. Από την άλλη πλευρά, το Instagram προσφέρει ευκαιρίες για εκμάθηση λεξιλογίου και γραμματικής μέσω εικόνων και stories, με καθημερινές αναρτήσεις που περιλαμβάνουν σύντομα μαθήματα, ασκήσεις και κουίζ. Αυτή η διάσταση της μάθησης προσελκύει ιδιαίτερα τη νεολαία, που είναι ήδη εξοικειωμένη με την ψηφιακή αλληλεπίδραση.

Ο ρόλος και τα οφέλη της διαδραστικότητας

Οι ψηφιακές πλατφόρμες παρέχουν ένα νέο επίπεδο διαδραστικότητας στη γλωσσική εκμάθηση, που υπερβαίνει τις δυνατότητες των παραδοσιακών μεθόδων. Μέσω δυνατοτήτων όπως τα σχόλια, οι αντιδράσεις, τα «duets» και οι προκλήσεις, οι μαθητές δεν είναι απλώς θεατές αλλά ενεργοί συμμετέχοντες στη μαθησιακή διαδικασία. Η συμμετοχική αυτή μορφή μάθησης προάγει την άμεση ανατροφοδότηση και επιτρέπει την εξάσκηση της γλώσσας σε ρεαλιστικές συνθήκες. Οι μαθητές δεν περιορίζονται σε παθητική απομνημόνευση κανόνων αλλά χρησιμοποιούν τη γλώσσα για να επικοινωνήσουν πραγματικά, να λύσουν προβλήματα και να εκφραστούν δημιουργικά.

Η διαδραστικότητα ενισχύει σημαντικά την αυτοπεποίθηση των μαθητών. Η δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά σε συζητήσεις, να λαμβάνουν άμεσες ανατροφοδοτήσεις και να συζητούν με άλλους μαθητές στη γλώσσα-στόχο ενισχύει την αυτοεκτίμησή τους. Νιώθουν πιο άνετα να εκφράσουν τις απόψεις τους και να δοκιμάσουν νέες γλωσσικές δεξιότητες σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον. Επίσης, η συμμετοχή σε διαδραστικές δραστηριότητες συμβάλλει στη δημιουργία μιας κοινότητας μάθησης, όπου οι μαθητές ανταλλάσσουν ιδέες, υποστηρίζουν ο ένας τον άλλον και μοιράζονται εμπειρίες, ενισχύοντας ένα αίσθημα «ανήκειν» και συνεργασίας. Η χρήση τέτοιων εργαλείων προάγει τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη, καθώς οι μαθητές καλούνται να επικοινωνήσουν σε πραγματικά καθημερινά σενάρια.

Στρατηγικές συνδυασμού παραδοσιακής διδασκαλίας με ψηφιακές μεθόδους

Η συνδυασμένη χρήση παραδοσιακών μεθόδων με ψηφιακές τεχνικές μπορεί να προσφέρει μια πιο ολοκληρωμένη μαθησιακή εμπειρία, ενσωματώνοντας τα καλύτερα στοιχεία και των δύο προσεγγίσεων. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν παραδοσιακές μεθόδους για τη διδασκαλία βασικών εννοιών, ενώ ταυτόχρονα να ενσωματώσουν ψηφιακά εργαλεία για την πρακτική εφαρμογή και την αλληλεπίδραση με τη γλώσσα. Για παράδειγμα, η χρήση διαδραστικών εργαλείων όπως ψηφοφορίες και κουίζ κατά τη διάρκεια των μαθημάτων μπορεί να ενισχύσει τη συμμετοχή των μαθητών και να επιτρέψει την αξιολόγηση της κατανόησης με πιο άμεσο και διαδραστικό τρόπο.

nahme der Lernenden erhöhen und eine direktere und interaktive Bewertung des Verständnisses ermöglichen.

Die parallele Nutzung physischer und digitaler Ressourcen, wie Bücher und digitale Inhalte, trägt zur Wiederholung und Vertiefung des Materials bei, indem sie den Wert traditioneller Methoden mit der Flexibilität digitaler Werkzeuge kombiniert. Außerdem verstärkt die Integration digitaler Projekte, wie die Erstellung von Videos oder das Schreiben von Artikeln, die Kreativität der Lernenden und erweitert ihre sprachlichen Fähigkeiten. Dieser Ansatz integriert die Nutzung digitaler Werkzeuge für die bereicherte Anwendung der Sprache und verbessert den Lernprozess, um die Lernenden besser auf die Anforderungen der modernen Gesellschaft vorzubereiten. Lehrende können auch Online-Diskussionen, kollaborative Projekte und digitale Präsentationen organisieren, um die Teilnahme und Zusammenarbeit unter den Lernenden zu fördern.

Ständige Anpassung, Innovation und die Rolle der Lehrenden im Klassenzimmer

Im digitalen Zeitalter ist eine kontinuierliche Anpassung an technologische Entwicklungen für Lehrende unerlässlich. Der schnelle Fortschritt der Technologie erfordert von Lehrenden, sich ständig über neue Trends zu informieren und ihre Lehrmethoden zu erneuern. Die Rolle der modernen Lehrenden beschränkt sich nicht mehr nur auf die Wissensvermittlung, sondern umfasst die Anleitung und Unterstützung des Lernprozesses. Die Integration neuer Technologien in den Unterricht erfordert Innovation in der Lehransatzweise. Lehrende können digitale Werkzeuge nutzen, um Beteiligung und Interaktion zu fördern, wie interaktive Quizzes, Videos, Umfragen und soziale Netzwerke. Diese Werkzeuge können mit traditionellen Methoden kombiniert werden, wie Bücher und Übungen, um eine reiche Lernumgebung zu schaffen.

Die Fähigkeit der Lehrenden, mit neuen Methoden und Technologien zu experimentieren, hält das Lernumfeld interessant und effektiv. Neben der Förderung der Kreativität der Lernenden und der Unterstützung der sprachlichen Anwendung haben Lehrende auch die Möglichkeit, Gelegenheiten zur Zusammenarbeit und aktiven Teilnahme aller Lernenden zu schaffen. Durch den Einsatz digitaler Werkzeuge fördern sie die Entwicklung kritischen Denkens und Problemlösens, während sie gleichzeitig die Autonomie und Interaktion im Klassenzimmer stärken. Ständige berufliche Weiterbildung und Flexibilität in den Lehrmethoden sind entscheidend für die Anpassung an die neuen Realitäten des digitalen Zeitalters. Lehrende müssen innovative Ansätze integrieren, um eine dynamische Lernumgebung zu schaffen, die die Lernenden effektiv auf die Zukunft vorbereitet.

H παράλληλη χρήση φυσικών και ψηφιακών πόρων, όπως βιβλία και ψηφιακό περιεχόμενο, συμβάλλει στην επανάληψη και την εμπέδωση της ύλης, συνδυάζοντας την αξία των παραδοσιακών μεθόδων με την ευελιξία των ψηφιακών εργαλείων. Επίσης, η ενσωμάτωση ψηφιακών έργων, όπως η δημιουργία βίντεο ή η συγγραφή άρθρων, ενισχύει τη δημιουργικότητα των μαθητών και διευρύνει τις γλωσσικές τους δεξιότητες. Αυτή η προσέγγιση ενσωματώνει τη χρήση ψηφιακών εργαλείων για την εμπλουτισμένη εφαρμογή της γλώσσας, ενισχύοντας τη μαθησιακή διαδικασία και προετοιμάζοντας καλύτερα τους μαθητές για τις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης να οργανώσουν διαδικτυακές συζητήσεις, συνεργατικά έργα και ψηφιακές παρουσιάσεις, ενισχύοντας τη συμμετοχή και τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών.

Συνεχής προσαρμογή, καινοτομία και ο ρόλος των εκπαιδευτικών στην τάξη

Στην ψηφιακή εποχή, η συνεχή προσαρμογή στις τεχνολογικές εξελίξεις είναι απαραίτητη για τους εκπαιδευτικούς. Η ταχεία εξέλιξη της τεχνολογίας απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς να ενημερώνονται διαρκώς για τις νέες τάσεις και να ανανεώνουν τις διδακτικές τους μεθόδους. Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός ρόλος δεν περιορίζεται πλέον στην απλή μετάδοση γνώσεων, αλλά περιλαμβάνει την καθοδήγηση και τη διευκόλυνση της μαθησιακής διαδικασίας. Η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στις τάξεις απαιτεί καινοτομία στην προσέγγιση της διδασκαλίας. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία για την προώθηση της συμμετοχής και της αλληλεπίδρασης, όπως διαδραστικά κουίζ, βίντεο, ψηφοφορίες και πλατφόρμες κοινωνικών δικτύων. Αυτά τα εργαλεία μπορούν να συνδυαστούν με παραδοσιακές μεθόδους, όπως βιβλία και ασκήσεις, δημιουργώντας ένα πλούσιο μαθησιακό περιβάλλον.

Η ικανότητα των δασκάλων να πειραματίζονται με νέες μεθόδους και τεχνολογίες διατηρεί το μαθησιακό περιβάλλον ενδιαφέρον και αποδοτικό. Πέρα από την ενίσχυση της δημιουργικότητας των μαθητών και την προώθηση της γλωσσικής εφαρμογής, οι εκπαιδευτικοί έχουν επίσης τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ευκαιρίες για συνεργασία και ενεργή συμμετοχή όλων των μαθητών. Χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία, προάγουν την ανάπτυξη κριτικής σκέψης και την επίλυση προβλημάτων, ενώ ταυτόχρονα ενισχύουν την αυτονομία και την αλληλεπίδραση στην τάξη. Η συνεχή επαγγελματική κατάρτιση και η ευελιξία στις μεθόδους διδασκαλίας είναι κρίσιμα για την προσαρμογή στις νέες πραγματικότητες της ψηφιακής εποχής. Οι εκπαιδευτικοί, ως καθοδηγητές και συντονιστές, πρέπει να ενσωματώνουν καινοτόμες προσεγγίσεις για να δημιουργούν ένα δυναμικό μαθησιακό περιβάλλον που προετοιμάζει αποτελεσματικά τους μαθητές για το μέλλον.

Ηerausforderungen und Einschränkungen

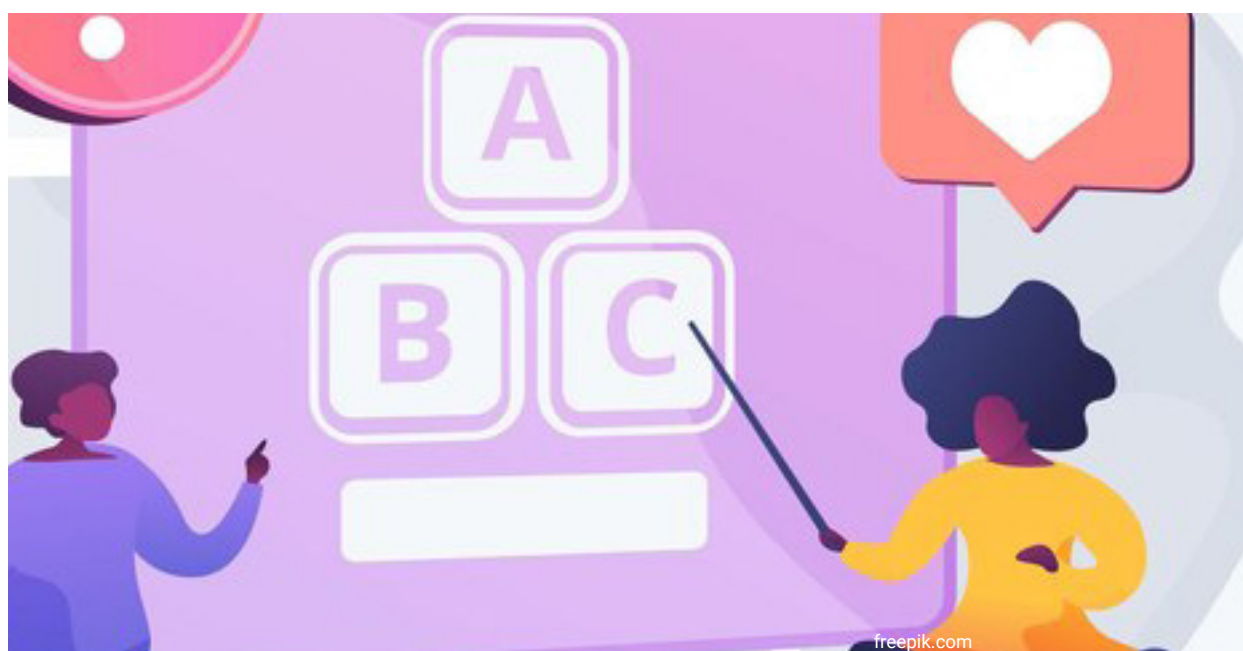
Die Nutzung digitaler Medien bringt jedoch Herausforderungen mit sich. Eine wesentliche Einschränkung ist das Risiko von Ablenkungen. Lernende können durch die Vielzahl an Informationen und Benachrichtigungen, die digitale Plattformen bieten, abgelenkt werden, was dazu führen kann, dass sie den Fokus auf das Sprachlernen verlieren. Übermäßige Nutzung digitaler Werkzeuge kann auch zu Problemen wie Erschöpfung oder Verlust des Interesses führen. Zudem kann die Qualität des über digitale Medien verfügbaren Inhalts variieren. Während viele Quellen zuverlässig sind, können andere ungenaue oder irreführende Informationen bieten. Die richtige Anleitung durch Lehrende und kritisches Denken sind notwendig, um sicherzustellen, dass Lernende zuverlässige Quellen verwenden und falsche Informationen vermeiden.

Moderne Technologie hat den Fremdsprachenerwerb revolutioniert und neue Methoden und Werkzeuge bereitgestellt, die das Lernen attraktiver und effektiver gestalten. Apps, soziale Netzwerke und interaktive Videos bieten neue Chancen für Praxis und Interaktion mit der Sprache, wodurch die Autonomie und Kreativität der Lernenden gestärkt werden. Trotz der Herausforderungen, die mit dem digitalen Lernen verbunden sind, kann die kombinierte Nutzung traditioneller und digitaler Methoden einen starken und umfassenden Weg zum Spracherwerb bieten. Durch die Integration der besten Elemente beider Welten können wir einen Bildungsprozess schaffen, der sowohl effektiv als auch erfreulich für die Lernenden ist.

Προκλήσεις και περιορισμοί

Οστόσο, η χρήση ψηφιακών μέσων δεν έρχεται χωρίς προκλήσεις. Ένας σημαντικός περιορισμός είναι ο κίνδυνος περισπασμού. Οι μαθητές μπορεί να αποσπώνται από τις πολλές πληροφορίες και ειδοποιήσεις που προσφέρουν οι ψηφιακές πλατφόρμες, με αποτέλεσμα να χάνουν την εστίασή τους στη γλωσσική μάθηση. Η υπερβολική χρήση ψηφιακών εργαλείων μπορεί επίσης να οδηγήσει σε προβλήματα όπως η εξάντληση ή η απώλεια ενδιαφέροντος. Επιπλέον, η ποιότητα του περιεχομένου που διατίθεται μέσω ψηφιακών μέσων μπορεί να ποικίλλει. Ενώ πολλές πηγές είναι αξιόπιστες, άλλες μπορεί να προσφέρουν ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες. Η σωστή καθοδήγηση από τους εκπαιδευτικούς και η κριτική σκέψη είναι απαραίτητες για να εξασφαλιστεί ότι οι μαθητές χρησιμοποιούν αξιόπιστες πηγές και αποφεύγουν την αποδοχή λανθασμένων πληροφοριών.

Η σύγχρονη τεχνολογία έχει επαναστατήσει την εκμάθηση ξένων γλωσσών, προσφέροντας νέες μεθόδους και εργαλεία που καθιστούν την εκπαίδευση πιο ελκυστική και αποδοτική. Εφαρμογές, κοινωνικά δίκτυα και διαδραστικά βίντεο προσφέρουν νέες ευκαιρίες για την πρακτική και την αλληλεπίδραση με τη γλώσσα, ενισχύοντας την αυτονομία και τη δημιουργικότητα των μαθητών. Παρά τις προκλήσεις που συνδέονται με τη ψηφιακή μάθηση, η συνδυασμένη χρήση παραδοσιακών και ψηφιακών μεθόδων μπορεί να προσφέρει έναν ισχυρό και ολοκληρωμένο τρόπο εκμάθησης γλωσσών. Ενσωματώνοντας τα καλύτερα στοιχεία και των δύο κόσμων, μπορούμε να δημιουργήσουμε μια εκπαιδευτική διαδικασία που είναι τόσο αποτελεσματική όσο και ευχάριστη για τους μαθητές.

Kurz und bündig Με λίγα λόγια

02

Marina Vlachou

Wussten Sie, dass Alexander der Große klein war?

Der makedonische König [Alexander III.](#) (356-323 v. Chr.), Sohn des Königs Philipp II. und Schüler des weltbekannten altgriechischen Philosophen Aristoteles, war einer der berühmtesten und erfolgreichsten Feldherren der Geschichte. In seiner kurzen Regierungszeit gelang es ihm, die Grenzen des makedonischen Staates durch seine strategischen Eroberungen von Griechenland über Ägypten und Persien bis in den indischen Subkontinent auszudehnen, was Historiker dazu brachte, ihm den Beinamen „der Große“ zu verleihen.

Aber eigentlich war Alexander in Wirklichkeit nicht so groß, zumindest nicht in Bezug auf seine Körpergröße. Historische Belege zeigen, dass sein angenommenes Aussehen allgemein dem eines alten Makedoniers mit lockigem blondem Haar und wahrscheinlich hellen Augen entsprach, vermutlich aber eher klein von Statur. Mit einer Größe von 1,50 bis 1,60 Metern war Alexander der Große auch im Vergleich zu Männern aus der damaligen Zeit eigentlich klein. Jedoch verschaffte er sich weltweit Respekt und Anerkennung. Sein Name wird auch im Kontext seiner Rolle als Förderer der Künste und Wissenschaften und allgemein der griechischen Kultur gesehen, womit er erheblich zur Entstehung des [Hellenismus](#) beitrug, einer Periode, die für ihre künstlerische und wissenschaftliche Blütezeit bekannt ist.

Wussten Sie, dass zu den Nebenwirkungen von Aspirin Kopfschmerzen gehören?

Man kennt es schon zu oft: Kopfschmerzen können einen irreführen, so ist eines der gewöhnlichsten Heilmittel dagegen Aspirin. Aspirin enthält [Acetylsalicylsäure](#), was ein nicht-steroidales Antirheumatikum mit analgetischen, antipyretischen und anti-phlogistischen Eigenschaften ist. Aber wie jedes Medikament hat auch das weltweit bekannte Aspirin Nebenwirkungen, die nicht zu übersehen und in der [Packungsbeilage](#) zu finden sind. Zu den häufigsten, kurzfristig auftretenden Nebenwirkungen gehören Magen-Darm-Beschwerden wie Sodbrennen, Übelkeit oder Durchfall. Außerdem kann der Wirkstoff zu leichten (z.B. Nasenbluten) bis schwerwiegenden Blutungen führen. Seltener auftretende Nebenwirkungen sind Schwindel, etliche Überempfindlichkeitsreaktionen, gestörtes Hör- und Sehvermögen, men-

Γνωρίζετε ότι ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν μικρόσωμος;

Ο Μακεδόνas βασιλιάς [Αλέξανδρος Γ'](#) (356-323 π.Χ.), γιος του βασιλιά Φιλίππου Β' και μαθητής του παγκοσμίου φήμης αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου Αριστοτέλη, ήταν ένας από τους πιο διάσημους και επιτυχημένους στρατηγούς στην ιστορία. Κατά τη διάρκεια της σύντομης βασιλείας του, κατάφερε μέσω των στρατηγικών του κατακτήσεων να επεκτείνει τα σύνορα του μακεδονικού κράτους από την Ελλάδα μέχρι την Αίγυπτο και την Περσία έως την ινδική χερσόνησο, με αποτέλεσμα οι ιστορικοί να του δώσουν το προσωνύμιο «ο Μέγας».

Αλλά ο Αλέξανδρος δεν ήταν στην πραγματικότητα τόσο μεγάλος, τουλάχιστον όχι όσον αφορά το ύψος του. Τα ιστορικά στοιχεία δείχνουν ότι η υποτιθέμενη εμφάνισή του αντιστοιχούσε γενικά σε εκείνη ενός αρχαίου Μακεδόνα με σγουρά ξανθά μαλλιά και πιθανώς ανοιχτόχρωμα μάτια, αλλά μάλλον ήταν μικρόσωμος. Με ύψος 1,50 έως 1,60 μέτρα, ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν πράγματι μικρόσωμος ακόμη και σε σύγκριση με τους άνδρες της εποχής. Ωστόσο, απέκτησε παγκόσμιο σεβασμό και αναγνώριση. Το όνομά του συνδέεται επίσης με τον ρόλο του ως προστάτη των τεχνών, των επιστημών και του ελληνικού πολιτισμού γενικότερα, συμβάλλοντας σημαντικά στην εμφάνιση της [ελληνιστικής περιόδου](#), μιας περιόδου γνωστής για την καλλιτεχνική και επιστημονική της άνθηση.

Γνωρίζετε ότι μια από τις παρενέργειες της ασπιρίνης είναι ο πονοκέφαλος;

Όλοι το ξέρουμε: ο πονοκέφαλος μπορεί να μας τρελάνει, γι' αυτό και μια από τις πιο συνηθισμένες θεραπείες είναι η ασπιρίνη. Η ασπιρίνη περιέχει [ακετυλοσαλικυλικό οξύ](#), το οποίο είναι ένα μη στεροειδές αντιρρευματικό σκεύασμα με αναλγητικές, αντιπυρετικές και αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες. Ωστόσο, όπως κάθε φάρμακο, έτσι και η παγκοσμίως γνωστή ασπιρίνη έχει παρενέργειες, τις οποίες δεν μπορούμε να παραβλέψουμε και μπορούμε να τις βρούμε στο [φύλλο οδηγιών χρήσης](#).

Οι πιο συνηθισμένες, βραχυπρόθεσμες παρενέργειες περιλαμβάνουν γαστρεντερικά ενοχλήματα, όπως καούρα, ναυτία ή διάρροια. Η δραστική ουσία μπορεί επίσης να οδηγήσει σε ήπια (π.χ. ρινορραγία) έως σοβαρή αιμορραγία. Λιγότερο συχνές ανεπιθύμητες ενέργειες περιλαμβάνουν ζάλη, ορισμένες

tale Verwirrung und ... Kopfschmerzen!

Man nehme also Aspirin, um Kopfschmerzen zu lindern und eine der Nebenwirkungen des Medikaments sind ... Kopfschmerzen!

Wussten Sie, dass es in [Maryland](#) verboten ist, einen Löwen mit ins Kino zu nehmen?

Maryland ist ein im Nordosten der Vereinigten Staaten liegender Bundesstaat an der Atlantikküste. Hauptstadt des Staates ist Annapolis, aber die größte Stadt ist mit über 600.000 Einwohnern Baltimore. Im Landkreis von Baltimore gelten einige seltsame Gesetze, z.B. ist es verboten, einen Löwen ins Kino mitzunehmen, oder in einer öffentlichen Grünanlage ein ärmelloses Hemd zu tragen. Innerhalb des Staates von Maryland gilt noch ein interessantes Gesetz: Es ist überall verboten, Oral-Sex zu erhalten oder zu geben.

Aber nicht nur in Maryland, sondern auch in anderen USA-Staaten und auch in anderen Ländern der Welt sind skurrile [Gesetze](#) eingeführt und immerhin noch gültig. Um nur einige davon zu nennen: In Frankreich ist es verboten, ein Schwein „Napoleon“ zu nennen. In Thailand ist es nicht erlaubt, auf Geld zu treten. In Singapur ist der Verkauf von nicht medizinischem Kaugummi oder normalem Kaugummi mit einer Geldstrafe von 1.000 US-Dollar verbunden. Spucken ist ebenfalls illegal und kann zu einer Festnahme führen.

Wussten Sie, dass Pilot und Co-Pilot an Bord nie das Gleiche essen?

Wer kennt das Gefühl nicht? Man sitzt gemütlich im Flugzeug und träumt schon von der anstehenden Reise oder schaut sich nostalgisch Fotos von den eben besuchten Urlaubsorten an. Der Pilot meldet sich durch das Mikrofon, begrüßt die Fluggäste und wünscht einen angenehmen Flug. Hoch in den Wolken kommt dann das Essen im Flieger, sei es nur ein Snack, etwas zum Trinken oder eine ausgiebige Mahlzeit. Aber im Flugzeug sind doch nicht nur die Passagiere, sondern auch die Crew und die Piloten. Und was essen sie?

Pilote und Co-Pilote bekommen meist das [Essen](#) der Business Class bzw. der First Class, aber sie dürfen nie dasselbe Gericht essen. Die zahlreichen strengen Sicherheitsmaßnahmen vor dem Einstieg und während des Fluges betreffen demnach auch das Menü des Cockpits. Piloten bekommen unterschiedliches Essen und zu unterschiedlichen Zeitpunkten, damit gewährleistet wird, dass mindestens ein Pilot stets einsatzfähig und flugtauglich bleiben kann und damit eine gleichzeitige Lebensmittelvergiftung vermieden wird. Es kam nämlich schon einige Male zu Zwischenfällen, wo einer der Piloten an Bord plötzlich zusammenbrach und medizinisch versorgt werden musste.

Wussten Sie, dass Koalas, Affen und Menschen die einzigen Lebewesen mit individuellem Fingerabdruck sind? Zurzeit leben über acht Milliarden Menschen auf der Erde. Es existieren jedoch keine zwei Menschen mit dem gleichen [Fingerabdruck](#) und es wurden noch keine zwei Menschen mit dem gleichen Fingerabdruck gefunden. Sogar bei eineiigen Zwillingen weisen die feinen Rillen an

antidräseis υπερεισθησίας, διαταραχή της ακοής και της όρασης, διανοητική σύγχυση και ... πονοκέφαλο!

Παίρνουμε λοιπόν ασπιρίνη για να ανακουφιστούμε από τον πονοκέφαλο και μία από τις παρενέργειες του φαρμάκου είναι ... ο πονοκέφαλος!

Γνωρίζετε ότι στο [Μέριλαντ](#) απαγορεύεται να πάρεις μαζί σου στο σινεμά ένα λιοντάρι;

Το Μέριλαντ είναι μια πολιτεία στην ακτή του Ατλαντικού στα βορειοανατολικά των Ηνωμένων Πολιτειών. Η πρωτεύουσα της πολιτείας είναι η Αννάπολις, αλλά η μεγαλύτερη πόλη είναι η Βαλτιμόρη με περισσότερους από 600.000 κατοίκους. Η κομητεία της Βαλτιμόρης έχει μερικούς περίεργους νόμους, για παράδειγμα, είναι παράνομο να παίρνετε ένα λιοντάρι μαζί σας στον κινηματογράφο ή να φοράτε αμάνικο πουκάμισο σε δημόσιο πάρκο. Εντός της πολιτείας του Μέριλαντ ισχύει ένας άλλος ενδιαφέρων νόμος: είναι παράνομο να λαμβάνετε ή να κάνετε στοματικό σεξ οπουδήποτε.

Όμως όχι μόνο στο Μέριλαντ, αλλά και σε άλλες πολιτείες των ΗΠΑ και σε άλλες χώρες σε όλο τον κόσμο, έχουν θεσπιστεί και εξακολουθούν να ισχύουν περίεργοι [νόμοι](#). Για να αναφέρουμε μόνο μερικούς: Στη Γαλλία, απαγορεύεται να αποκαλείτε ένα γουρούνι «Ναπολέων». Στην Ταϊλάνδη, δεν επιτρέπεται να πατάτε πάνω σε χρήματα. Στη Σιγκαπούρη, η πώληση μη φαρμακευτικής τσίχλας ή κανονικής τσίχλας τιμωρείται με πρόστιμο 1.000 δολαρίων ΗΠΑ. Το φτύσιμο είναι επίσης παράνομο και μπορεί να οδηγήσει σε σύλληψη.

Γνωρίζετε ότι πιλότος και συγκυβερνήτης δεν τρώνε ποτέ το ίδιο γεύμα στην πτήση;

Ποιος δεν γνωρίζει αυτό το συναίσθημα; Κάθεστε αναπαυτικά στο αεροπλάνο και ήδη ονειρεύεστε το ταξίδι που ακολουθεί ή κοιτάτε νοσταλγικά φωτογραφίες από τους προορισμούς διακοπών που μόλις επισκεφτήκατε. Ο πιλότος μιλάει από το μικρόφωνο, χαιρετά τους επιβάτες και τους εύχεται μια ευχάριστη πτήση. Στη συνέχεια, ψηλά στα σύννεφα, έρχεται το φαγητό στο αεροπλάνο, είτε πρόκειται για ένα απλό σνακ, είτε κάτι να πιείτε, είτε ένα πλούσιο γεύμα. Όμως δεν είναι μόνο οι επιβάτες στο αεροπλάνο, αλλά και το πλήρωμα και οι πιλότοι. Και τι τρώνε;

Στους πιλότους και τους συγκυβερνήτες σερβίρεται συνήθως το [φαγητό](#) της Business Class ή της First Class, αλλά ποτέ δεν επιτρέπεται να τρώνε το ίδιο γεύμα. Τα πολυάριθμα αυστηρά μέτρα ασφαλείας πριν από την επιβίβαση και κατά τη διάρκεια της πτήσης επηρεάζουν και το μενού του πιλοτηρίου. Στους πιλότους σερβίρονται διαφορετικά γεύματα και σε διαφορετικές ώρες, ώστε να διασφαλίζεται ότι τουλάχιστον ένας πιλότος είναι πάντα σε θέση να πετάξει και να αποφεύγεται πιθανή ταυτόχρονη τροφική δηλητηρίαση. Έχουν ήδη σημειωθεί αρκετά περιστατικά όπου ένας από τους πιλότους στο αεροσκάφος κατέρρευσε ξαφνικά και χρειάστηκε ιατρική περίθαλψη.

Γνωρίζετε ότι εκτός από τους ανθρώπους, τα μόνα όντα με μοναδικό δακτυλικό αποτύπωμα είναι τα κοάλα και οι πιθήκοι; Σήμερα ζουν πάνω από οκτώ δισεκατομμύρια άνθρωποι στη Γη. Ωστόσο, δεν υπάρχουν δύο άνθρωποι με το ίδιο δακτυλικό αποτύπωμα και δεν έχουν βρεθεί ποτέ δύο άνθρωποι με το ίδιο δακτυλικό [αποτύπωμα](#). Ακόμα και σε πανομοιότυπα δίδυμα, οι λεπτές αυλακώσεις στις άκρες των δακτύλων παρουσιάζουν μικρές διαφορές. Τα δακτυλικά μας αποτυπώματα είναι

den Fingerkuppen leichte Unterschiede auf. Vollkommen einzigartig sind also unsere Fingerabdrücke, die bereits im Mutterleib entstehen, sich bis zur zehnten Lebenswoche des Embryos ausgebildet haben und sich durch das Wachstum nicht mehr verändern.

Innerhalb tausender von Jahren und während der Evolution der Primaten und Säugetiere lässt sich feststellen, dass die Säugetiere die Haare an ihren Pfoten verloren und um einen besseren Halt zu haben, bildeten sich an ihren Handinnenseiten und Fußunterseiten Rillen und Leisten, die sich als Fingerabdrücke entwickelten und von Lebewesen zu Lebewesen unterschiedlich sind.

Fingerabdrücke machen Menschen individuell und einzigartig, jedoch zeigt sich, dass auch andere Primaten, z.B. Koalas und Menschenaffen wie Gorillas und Schimpansen, unverwechselbare Fingerabdrücke besitzen, da die Haut ihrer Fingerkuppen sowie der Fußunterseiten ebenfalls individuell geriffelt ist. Der Fingerabdruck eines Koalas lässt sich sogar unter dem Mikroskop nur schwer vom menschlichen unterscheiden, denn auch er weist die sogenannten Papillarleisten auf, die sich zum individuellen Fingerabdruck zusammensetzen. Und falls Sie sich fragen, ob Ihr Hund einen individuellen Fingerabdruck besitzt, ist die Antwort zwar negativ, aber auch [Hunde](#) sind durch ein einmaliges Merkmal identifizierbar, und dies ist ihr Nasenabdruck. Die Nase eines Hundes weist nämlich eine Vielzahl von unterschiedlichen Mustern und Linien auf, die einen einzigartigen Nasenabdruck ausmachen.

Wussten Sie, dass der kürzeste Krieg nur 38 Minuten dauerte?

„Krieg ist der Vater von allem und der König von allem“ (Heraklitus, 544-484 v. Chr.).

Seit 2014 hält der russisch-ukrainische Krieg an, seit 2020 der äthiopische Bürgerkrieg, seit 2021 der Krieg in Myanmar, seit dem 7. Oktober 2023 der erneute Konflikt zwischen Israel und Palästina. Die wohl verheerendsten und verlustreichsten [Kriege](#) waren der erste Weltkrieg (1914-1918) und der zweite Weltkrieg (1939-1945), aber auch andere Kriege wie der Vietnamkrieg (1955-1975), der Dreißigjährige Krieg (1618-1648), die Griechisch-Persischen Kriege in der Antike, die Napoleonischen Kriege im 19. Jahrhundert und der hundertjährige anglo-französische Krieg (1337-1453) dauerten viele Jahre und hinterließen Millionen Todesopfer und Verletzte.

Doch ein Krieg ging als der kürzeste Krieg aller Zeiten in die Geschichte ein. Es handelt sich um den Britisch-Sansibarischen Krieg, der zwischen 9:00 und 9:38 Uhr des 27. August 1896 zwischen Großbritannien und dem [Sultanat Sansibar](#) (Teil des jetzigen Vereinigten Republik von Tansania) geführt wurde. Mit einer Dauer von nur 38 Minuten gilt er, zumindest nach dem [Guinness-Buch der Rekorde](#), als kürzester Krieg der Weltgeschichte. Am 25. August 1896 starb Sultan Sayyid Hamid bin Thuwaini, und sein Thron wurde von seinem Verwandten Sayyid Khalid mit Hilfe der deutschen Armee übernommen. Großbritannien hatte seit 1890 ein Protektorat über Sansibar errichtet und schickte daraufhin die Royal Navy, um den Thronrüber zu beseitigen, was am 27. August in 38 Minuten auch gelang. Obwohl der genannte Krieg nur etwas länger als eine halbe Stunde dauerte, forderte er auf sansibarischer

epoμένως εντελώς μοναδικά. Δημιουργούνται στη μήτρα, διαμορφώνονται μέχρι τη δέκατη εβδομάδα της ζωής του εμβρύου και δεν αλλάζουν πλέον καθώς μεγαλώνουμε.

Με την πάροδο χιλιάδων ετών και κατά τη διάρκεια της εξέλιξης των πρωτευόντων και των θηλαστικών, παρατηρείται ότι τα θηλαστικά έχασαν τις τρίχες στα πόδια τους και προκειμένου να έχουν καλύτερο κράτημα, σχηματίστηκαν αυλακώσεις και γραμμές στις παλάμες των χεριών τους και στις πατούσες τους, οι οποίες αναπτύχθηκαν ως δακτυλικά αποτυπώματα και διαφέρουν από πλάσμα σε πλάσμα.

Τα δακτυλικά αποτυπώματα καθιστούν τους ανθρώπους ατομικούς και μοναδικούς, αλλά αποδεικνύεται ότι και άλλα πρωτεύοντα θηλαστικά, π.χ. πίθηκοι όπως οι γορίλλες και οι χιμπατζήδες, έχουν επίσης αλάνθαστα δακτυλικά αποτυπώματα, καθώς το δέρμα των άκρων των δακτύλων τους και η κάτω πλευρά των ποδιών τους είναι επίσης ξεχωριστά ραβδωτά. Το δακτυλικό αποτύπωμα ενός κοάλα είναι δύσκολο να διακριθεί από ένα ανθρώπινο δακτυλικό αποτύπωμα, ακόμη και στο μικροσκόπιο, καθώς διαθέτει επίσης τις λεγόμενες θηλωδείς κορυφογραμμές που συνθέτουν το ατομικό δακτυλικό αποτύπωμα. Και σε περίπτωση που αναρωτιέστε αν ο [σκύλος](#) σας έχει ξεχωριστό δακτυλικό αποτύπωμα, η απάντηση είναι όχι. Αλλά οι σκύλοι μπορούν επίσης να αναγνωριστούν από ένα μοναδικό χαρακτηριστικό, και αυτό είναι το ρινικό τους αποτύπωμα. Η μύτη ενός σκύλου έχει δηλαδή μια ποικιλία διαφορετικών μοτίβων και γραμμών που συνθέτουν ένα μοναδικό ρινικό αποτύπωμα.

Γνωρίζετε ότι ο συντομότερος πόλεμος είχε διάρκεια 38 λεπτά; «Πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστί, πάντων δὲ βασιλεὺς» (Ηράκλειτος, 544-484 π.Χ.).

Ο ρωσο-ουκρανικός πόλεμος μαίνεται από το 2014, ο εμφύλιος πόλεμος στην Αιθιοπία από το 2020, ο πόλεμος στη Μιανμάρ από το 2021 και η αναζωπύρωση της σύγκρουσης μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστίνης από τις 7 Οκτωβρίου 2023. Οι πιο καταστροφικοί και δαπανηροί [πόλεμοι](#) ήταν ίσως ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος (1914-1918) και ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος (1939-1945), αλλά και άλλοι πόλεμοι όπως ο πόλεμος του Βιετνάμ (1955-1975), ο Τριακονταετής Πόλεμος (1618-1648), οι Ελληνοπερσικοί Πόλεμοι στην αρχαιότητα, οι Ναπολεόντειοι Πόλεμοι τον 19ο αιώνα και ο Εκατονταετής αγγλο-γαλλικός πόλεμος (1337-1453) διήρκεσαν πολλά χρόνια και άφησαν πίσω τους εκατομμύρια νεκρούς και τραυματίες.

Ένας πόλεμος όμως έμεινε στην ιστορία ως ο συντομότερος πόλεμος όλων των εποχών. Πρόκειται για τον πόλεμο Βρετανίας-Ζανζιβάρης, ο οποίος διεξήχθη μεταξύ 9:00 και 9:38 στις 27 Αυγούστου 1896 μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και του [Σουλτανάτου της Ζανζιβάρης](#) (τμήμα της σημερινής Ενωμένης Δημοκρατίας της Τανζανίας). Με διάρκεια μόλις 38 λεπτών, θεωρείται ο συντομότερος πόλεμος στην παγκόσμια ιστορία, τουλάχιστον σύμφωνα με το [βιβλίο των ρεκόρ Γκίνες](#). Στις 25 Αυγούστου 1896, ο σουλτάνος Σαγίντ Χαμίντ μπιν Θουαίνι πέθανε και τον θρόνο ανέλαβε ο συγγενής του Σαγίντ Χαλίντ με τη βοήθεια του γερμανικού στρατού. Η Βρετανία είχε εγκαθιδρύσει προτεκτοράτο στη Ζανζιβάρη από το 1890 και έστειλε το Βασιλικό Ναυτικό για να απομακρύνει τον σφετεριστή του θρόνου, κάτι που επιτεύχθηκε σε 38 λεπτά στις 27 Αυγούστου. Αν και ο προαναφερόμενος πόλεμος διήρκεσε λίγο περισσότερο από μισή ώρα, είχε ως αποτέλεσμα περίπου 300 νεκρούς και 200 τραυματίες από την πλευρά της Ζανζιβάρης και μόνο έναν τραυματία από τη βρετανική πλευρά.

Seite rund 300 Tote und 200 Verletzte und nur einen Verwundeten auf britischer Seite.

Wussten Sie, dass die jüngste Friedensnobelpreisträgerin 17 Jahre alt war?

[Malala Yousafzai](#) (*1997) kommt aus Pakistan. Bereits im Alter von elf Jahren trat sie für das Recht von Mädchen auf Bildung ein und wandte sich gegen den Extremismus der Taliban in Pakistan und setzte ihren Kampf auch fort, nachdem 2012 ein Mordanschlag auf sie verübt worden war. Am 10. Oktober 2014 wurde ihr im Alter von 17 Jahren gemeinsam mit dem indischen Aktivistin [Kailash Satyarthi](#) der Friedensnobelpreis zuerkannt. Sie ist die jüngste Preisträgerin in der Geschichte des Nobelpreises und die mit Abstand jüngste in der Geschichte des Friedensnobelpreises.

Nach Maßgabe des Preisstifters Alfred Nobel soll der [Friedensnobelpreis](#) an diejenigen vergeben werden, „der am meisten oder am besten auf die Verbrüderung der Völker und die Abschaffung oder Verminderung stehender Heere sowie das Abhalten oder die Förderung von Friedenskongressen hingewirkt“ und damit „im vergangenen Jahr der Menschheit den größten Nutzen erbracht“ hat. Seit 2017 ist Malala Friedensbotschafterin der Vereinten Nationen. Ausgezeichnet wurde sie mehrmals mit Preisen von vielen verschiedenen Organisationen und Stiftungen für ihre Arbeit als [Kinderrechtsaktivistin](#) und als Verfechterin des Rechtes von Mädchen auf Bildung. „Ein Kind, ein Lehrer, ein Stift und ein Buch können die Welt verändern“, so Malala.

Wussten Sie, dass es in den Casinos in [Las Vegas](#) keine Uhren und keine Fenster gibt?

Las Vegas, die größte Stadt im US-Bundesstaat Nevada und das beeindruckendste Glücksspielparadies der Welt. Mit sage und schreibe 175 Casinos in der gesamten Metropole ist Las Vegas das Ziel für Tischspiele, Spielautomaten und fast jede andere Art von Glücksspielen, die man sich vorstellen kann. Dort findet man die prunkvollsten, aufwendigsten und faszinierendsten Casinos der Welt und vor allem für leidenschaftliche Pokerspieler ist Las Vegas ein Mekka.

Hotels und [Spielcasinos](#) in Las Vegas sind so eindrucksvoll, bunt, luxuriös, modern, künstlich und kitschig dekoriert und eingerichtet wie nur wenige andere Gebäude. Was aber fehlt? Es fehlen Uhren und Fenster! Auch die Ausgänge sind schlecht beschildert. Die Gründe dafür liegen darin, dass die Spielenden vollkommen in die Welt des Glücksspiels eintauchen und sich durch nichts ablenken lassen sollen. Man soll die Zeit total vergessen und sich lediglich auf das Spielen konzentrieren. Ohne Uhren weiß man nicht, wie spät oder wie früh es ist, ohne Fenster weiß man nicht, ob es Tag oder Nacht, hell oder dunkel ist. Man vergisst die Zeit, man verliert jedes Zeitgefühl und man hat den Eindruck, dass die Zeit stehen bleibt. Kommt man in die Spielwelt, soll man die Welt um sich herum, den Alltag und den Stress völlig vergessen und sich nur auf das Spielen konzentrieren. Es werden somit sozusagen zeitlose Räume geschaffen, in denen sich die Spielenden verlieren sollen und so viel Geld wie möglich aufs Spiel zu setzen.

Wussten Sie, dass Stabheuschrecken bis zu zehn Wochen ununterbrochen Sex haben?

Es wurde der kürzeste Krieg erwähnt (s.o.). Wenn jedoch die Rede von Sex ist, dann möchte es doch so andauernd wie mög-

Γνωρίζετε ότι η νεότερη κάτοχος του Νόμπελ ειρήνης ήταν 17 ετών;

Η [Malala Yousafzai](#) (γεν. 1997) κατάγεται από το Πακιστάν. Σε ηλικία μόλις έντεκα ετών, υπερασπίστηκε το δικαίωμα των κοριτσιών στην εκπαίδευση και εναντιώθηκε στον εξτρεμισμό των Ταλιμπάν στο Πακιστάν, συνεχίζοντας τον αγώνα της ακόμη και μετά την απόπειρα δολοφονίας της το 2012. Στις 10 Οκτωβρίου 2014, σε ηλικία 17 ετών, της απονεμήθηκε το Νόμπελ Ειρήνης μαζί με τον Ινδό ακτιβιστή [Kailash Satyarthi](#). Είναι η νεότερη βραβευμένη στην ιστορία του θεσμού των βραβείων Νόμπελ και μακράν η νεότερη στην ιστορία κάτοχος του Νόμπελ Ειρήνης.

Σύμφωνα με τον ιδρυτή του βραβείου, τον Άλφρεντ Νόμπελ, το [Νόμπελ Ειρήνης](#) απονέμεται στο πρόσωπο εκείνο «που έχει κάνει τα περισσότερα ή τα καλύτερα για την αδελφοποίηση των εθνών και την κατάργηση ή τη μείωση των μόνιμων στρατών και τη διεξαγωγή ή την προώθηση συνεδρίων ειρήνης» και έχει συνεπώς «προσφέρει την μεγαλύτερη υπηρεσία στην ανθρωπότητα κατά το περασμένο έτος». Η Μαλάλα είναι Πρέσβειρα Ειρήνης των Ηνωμένων Εθνών από το 2017. Έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία από πολλούς διαφορετικούς οργανισμούς και ιδρύματα για το έργο της ως ακτιβίστρια για τα [δικαιώματα των παιδιών](#) και ως υπέρμαχος του δικαιώματος των κοριτσιών στην εκπαίδευση. «Ένα παιδί, ένας δάσκαλος, ένα μολύβι κι ένα βιβλίο μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο», λέει η Μαλάλα.

Γνωρίζετε ότι στα καζίνο του [Λας Βέγκας](#) δεν υπάρχουν ρολόγια ούτε παράθυρα;

Το Λας Βέγκας είναι η μεγαλύτερη πόλη της αμερικανικής πολιτείας της Νεβάδα και ο πιο εντυπωσιακός παράδεισος του τζόγου στον κόσμο. Με όχι λιγότερα από 175 καζίνο σε ολόκληρη την μητρόπολη, το Λας Βέγκας είναι ο προορισμός για επιτραπέζια παιχνίδια, κουλοχέρηδες και σχεδόν κάθε άλλο είδος τυχερού παιχνιδιού που μπορεί να φανταστεί κανείς. Φιλοξενεί τα πιο πλούσια, πολυτελή και συναρπαστικά καζίνο στον κόσμο, ενώ ειδικά για τους παθιασμένους παίκτες πόκερ, το Λας Βέγκας είναι η Μέκκα τους.

Οι ξενοδοχειακές μονάδες και τα [καζίνο](#) στο Λας Βέγκας είναι διακοσμημένα και επιπλωμένα με τρόπο τόσο εντυπωσιακό, πολύχρωμο, πολυτελή, μοντέρνο, τεχνητό και κιτς όσο λίγα άλλα κτίρια. Τι λείπει όμως; Λείπουν τα ρολόγια και τα παράθυρα! Οι έξοδοι είναι επίσης ανεπαρκώς σηματοδοτημένες. Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι οι παίκτες πρέπει να βυθίζονται εντελώς στον κόσμο του τζόγου και να μην αποσπάται η προσοχή τους από τίποτα. Θα πρέπει να ξεχάσουν εντελώς την ώρα και να επικεντρωθούν μόνο στο παιχνίδι. Χωρίς ρολόγια, δεν ξέρει κανείς τι ώρα είναι, χωρίς παράθυρα, δεν ξέρει αν είναι μέρα ή νύχτα, φως ή σκοτάδι. Ξεκινά την ώρα, χάνει κάθε αίσθηση του χρόνου και έχει την εντύπωση ότι ο χρόνος σταματάει. Όταν εισέρχεστε στον κόσμο του παιχνιδιού, υποτίθεται ότι πρέπει να ξεχάσετε εντελώς τον κόσμο γύρω σας, την καθημερινή σας ζωή και το άγχος, και να συγκεντρωθείτε μόνο στο παιχνίδι. Δημιουργούνται, τρόπον τινά, χώροι χωρίς χρόνο, στους οποίους οι παίκτες πρέπει να καθούν και να ποντάρουν όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα.

Γνωρίζετε ότι κάποιο είδος ακρίδας κάνει σεξ ασταμάτητα για δέκα εβδομάδες;

Νωρίτερα έγινε λόγος για τον συντομότερο πόλεμο. Αλλά όταν μιλάμε για σεξ, θέλουμε να διαρκεί όσο το δυνατόν πιο πολύ.

lich. Vielleicht wären die 38 Minuten des britisch-sansibarischen Krieges auch im Sex eigentlich eine von vielen erwünschte Dauer, aber in Sachen Dauersex halten die Stabheuschrecken den Rekord: ganze zehn Wochen lang hält sich das Männchen an seinem Weibchen fest und begattet es dabei immer wieder. Das Weibchen hat es dabei nicht allzu schwer, da die männliche Stabheuschrecke um einiges kleiner und schlanker als die weibliche ist. Dieses lange Festklammern des Männchens an seine Gattin ist auch einfach zu erklären: Es möchte auf allen Fällen verhindern, dass das Weibchen von einem seiner Konkurrenten umringt und befruchtet wird.

Es gibt mehr als 2.500 Arten von [Stabheuschrecken](#), die vorwiegend in den tropischen Wäldern in Vorder- und Südindien, China und Japan leben. Als reine Vegetarier bevorzugen sie Landschaften mit Strauchvegetation und ernähren sich von Blättern verschiedener Bäume und Sträucher. Einige Arten fressen auch Giftpflanzen, wodurch sie selbst giftig werden oder zumindest scheußlich schmecken. Sie werden nur bis zu ungefähr ein oder einhalb Jahren alt, genießen es aber offenbar, mehrere Wochen am Stück zu brüten!

Wussten Sie, dass menschliches Blut kleinste Mengen Gold enthält?

Für manche Leute ist [Gold](#) eines der schönsten und begehrtesten Dinge der Welt, das Markenzeichen von Luxus und Reichtum, das die Häuse, Hände und Finger der Reichsten und Glamourösesten überall schmückt. Für andere ist es nichts weiter als ein gewöhnliches Metall, eine neutrale Farbe, mit der man sein Auto lackiert oder die man mit einem bunten Outfit kombiniert. Wie auch immer man zu einem der am leichtesten zu findenden Elemente im Periodensystem mit dem Symbol Au steht, ist das Übergangsmetall Gold in der Tat in der Kultur fast aller Bevölkerungsgruppen auf allen Kontinenten verankert. Sie wissen wahrscheinlich schon, dass Gold die gemeinsame Grundlage der Währung auf der ganzen Welt ist, aber es gibt eine Menge sowohl bizarrer als auch erstaunlicher Fakten über das glänzende Edelmetall, die Sie vielleicht noch nicht kennen.

Physisches Gold lässt sich fast überall auf der Welt aufreiben, auf allen sieben Kontinenten wurde bisher Gold gefunden. Die Ozeane der Erde sind riesig und geheimnisvoll und, wie sich herausstellt, unglaublich wertvoll, da die Gewässer unseres Planeten in ihren Tiefen etwa 20 Millionen Tonnen Gold enthalten. Auch Pflanzen sind kleine Goldspeicher: Kleine Rückstände von Gold wurden beispielsweise in Eukalyptusblättern gefunden. Und im menschlichen Körper sind kleine Mengen Gold zu finden, nämlich durchschnittlich etwa 0,2 Milligramm vor allem im [Blut](#).

Ίσως τα 38 λεπτά του πολέμου Βρετανίας-Ζανζιβάρης να ήταν μια διάρκεια που επιθυμούν πολλοί στο σεξ, αλλά όταν πρόκειται για συνεχές σεξ, τα ραβδωτά ακρίδες κατέχουν το ρεκόρ: το αρσενικό κρατιέται από το θηλυκό του για δέκα ολόκληρες εβδομάδες και ζευγαρώνει μαζί του ξανά και ξανά. Δεν είναι και τόσο δύσκολο για το θηλυκό, καθώς η αρσενική ραβδωτό ακρίδα είναι πολύ μικρότερη και λεπτότερη από τη θηλυκή. Αυτή η προσκόλληση του αρσενικού στη σύντροφό του εξηγείται επίσης εύκολα: Θέλει πάση θυσία να αποτρέψει την περικύκλωση και γονιμοποίηση του θηλυκού από κάποιον από τους ανταγωνιστές του.

Υπάρχουν περισσότερα από 2.500 είδη ραβδωτών [ακρίδων](#), τα οποία ζουν κυρίως στα τροπικά δάση της Εγγύς και Νότιας Ινδίας, της Κίνας και της Ιαπωνίας. Ως αμιγώς χορτοφάγα έντομα, προτιμούν τοπία με θαμνώδη βλάστηση και τρέφονται με τα φύλλα διαφόρων δέντρων και θάμνων. Ορισμένα είδη τρώνε επίσης δηλητηριώδη φυτά, γεγονός που καθιστά και τα ίδια δηλητηριώδη ή τουλάχιστον με απαίσια γεύση. Ζουν μόνο μέχρι περίπου ένα ή ενάμιση χρόνο, αλλά προφανώς χαίρονται την αναπαραγωγή τους για αρκετές συναπτές εβδομάδες!

Γνωρίζετε ότι το ανθρώπινο αίμα περιέχει μικροποσότητες χρυσού;

Για ορισμένους ανθρώπους, ο [χρυσός](#) είναι ένα από τα πιο όμορφα και πολυπόθητα πράγματα στον κόσμο, το σήμα κατατεθέν της πολυτέλειας και του πλούτου που κοσμεί τους λαιμούς, τα χέρια και τα δάχτυλα των πλουσιότερων και πιο λαμπερών ανθρώπων παντού. Για άλλους, δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα συνηθισμένο μέταλλο, ένα ουδέτερο χρώμα για να βάψετε το αυτοκίνητό σας ή να το συνδυάσετε με ένα πολύχρωμο ρούχο. Όποια και αν είναι η γνώμη σας για ένα από τα πιο εύκολα στοιχεία του περιοδικού πίνακα με το σύμβολο Au, το μεταβατικό μέταλλο του χρυσού είναι στην πραγματικότητα ενσωματωμένο στην κουλτούρα σχεδόν κάθε πληθυσμιακής ομάδας σε κάθε ήπειρο. Πιθανότατα γνωρίζετε ήδη ότι ο χρυσός αποτελεί το κοινό θεμέλιο για τα νομίσματα σε όλο τον κόσμο, αλλά υπάρχουν πολλά τόσο παράξενα όσο και εκπληκτικά γεγονότα για το λαμπερό πολύτιμο μέταλλο που ίσως δεν γνωρίζετε ακόμη.

Ο φυσικός χρυσός μπορεί να βρεθεί σχεδόν οπουδήποτε στον κόσμο και ο χρυσός έχει βρεθεί και στις επτά ηπείρους. Οι ωκεανοί της Γης είναι απέραντοι και μυστηριώδεις και, όπως αποδεικνύεται, απίστευτα πολύτιμοι, καθώς τα νερά του πλανήτη μας περιέχουν περίπου 20 εκατομμύρια τόνους χρυσού στα βάθη τους. Τα φυτά αποτελούν επίσης μικρές αποθήκες χρυσού: μικρά υπολείμματα χρυσού έχουν βρεθεί στα φύλλα του ευκαλύπτου, για παράδειγμα. Και μικρές ποσότητες χρυσού μπορούν να βρεθούν στο ανθρώπινο σώμα, κατά μέσο όρο περίπου 0,2 χιλιοστόγραμμα, ιδίως στο [αίμα](#).

Ανοίγοντας το πρώτο βαρέλι μύρας!

Die Wiesn, das weltberühmte Oktoberfest in München, ist ein Fest der Freude, Tradition und bayerischen Lebenslust! Hier sind einige schöne Fakten, die die Magie des Oktoberfests verdeutlichen.

Ursprung der Wiesn

Die erste Wiesn wurde 1810 zu Ehren der Hochzeit von Kronprinz Ludwig (später König Ludwig I.) und Prinzessin Therese von Sachsen-Hildburghausen gefeiert. Es war ein großes Volksfest, das so erfolgreich war, dass es jährlich wiederholt wurde.

Herzstück des Oktoberfests

Die berühmten Festzelte, von denen es insgesamt 17 große und 21 kleinere gibt, sind der Mittelpunkt des Geschehens. Das Schottenhamel-Zelt ist besonders beliebt, denn dort wird das Oktoberfest traditionell mit dem Anstich des ersten Bierfasses durch den Münchner Oberbürgermeister eröffnet.

Die Tracht

Lederhosen und Dirndl gehören fest zur Wiesn-Kultur. Das Dirndl steht für Tradition und Eleganz, und die Position der Schleife verrät sogar den Beziehungsstatus der Trägerin: Links gebunden bedeutet „ledig“, rechts „vergeben“ und hinten „verwitwet oder Kellnerin“.

Musik und Stimmung

Eine der schönsten Seiten der Wiesn ist die bunte Mischung aus bayerischer Volksmusik, modernen Schlagern und internationalen Klassikern. Kaum etwas schafft mehr Zusammenhalt als das gemeinsame Singen von „Ein Prosit der Gemütlichkeit“ in den Zelten.

Kulinarische Köstlichkeiten

Auf der Wiesn gibt es jede Menge traditionelle bayerische Spezialitäten wie Brezn, Hendl, Schweinshaxn und Weißwurst. Der süße Höhepunkt sind die Lebkuchenherzen mit liebevollen Botschaften wie „I mog di“ oder „Herzbua“, die ein perfektes Wiesn-Mitbringsel sind.

Das Münchner Oktoberfest zieht jedes Jahr über sechs Millionen Besucher aus aller Welt an. Es ist damit das größte Volksfest der Welt und ein Ort, an dem Menschen unterschiedlichster Herkunft zusammenkommen, um zu feiern. Die Wiesn verbindet Tradition mit Moderne und schafft eine fröhliche, herzliche Atmosphäre, die Menschen auf der ganzen Welt begeistert.

Το παγκοσμίου φήμης Oktoberfest στο Μόναχο, είναι μια γιορτή χαράς, παράδοσης και βαυαρικού ταμπεραμέντου! Ακολουθούν μερικά διασκεδαστικά στοιχεία που απεικονίζουν τη μαγεία του Oktoberfest.

Ιστορία

Το πρώτο Oktoberfest, τα «Wiesn» («λειβάδια») όπως ονομάζουν οι ντόπιοι τη γιορτή, έγινε το 1810 προς τιμήν του γάμου του διαδόχου Λουδοβίκου (μετέπειτα βασιλιά Λουδοβίκου Α') και της πριγκίπισσας Τερέζας του Σαξ-Χίλντμπουργκχάουζεν. Επρόκειτο για μια μεγάλη δημόσια γιορτή η οποία ήταν τόσο επιτυχημένη που επαναλαμβανόταν μετά κάθε χρόνο.

Η «καρδιά» του Oktoberfest

Οι περίφημες σκηνές, από τις οποίες υπάρχουν συνολικά 17 μεγάλες και 21 μικρότερες, αποτελούν το κέντρο της δράσης. Η σκηνή Schottenhamel είναι ιδιαίτερα δημοφιλής, καθώς εκεί εγκαινιάζεται παραδοσιακά το Oktoberfest με το άνοιγμα του πρώτου βαρελιού μύρας από τον δήμαρχο του Μονάχου.

Η παραδοσιακή φορεσιά

Τα δερμάτινα κοντά παντελόνια «Lederhosen» και τα γυναικεία φορέματα «Dirndl» αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της κουλτούρας του Oktoberfest. Το «Dirndl» αντιπροσωπεύει την παράδοση και την κομψότητα, ενώ η θέση του φιόγκου αποκαλύπτει ακόμη και την οικογενειακή κατάσταση της γυναίκας: δεμένος στα αριστερά σημαίνει «άγαμη», δεμένος στα δεξιά συμβολίζει «σε σχέση» και δεμένος στο πίσω μέρος χαρακτηρίζει τη χήρα ή τη σερβιτόρα.

Μουσική και ατμόσφαιρα

Ένα από τα καλύτερα πράγματα της γιορτής στα λειβάδια/Wiesn είναι ο πολύχρωμος μουσικός συνδυασμός παραδοσιακής βαυαρικής μουσικής και σύγχρονων επιτυχιών και διεθνών κλασικών τραγουδιών. Σχεδόν τίποτα δεν δημιουργεί μεγαλύτερη συνοχή από το να τραγουδάνε όλοι μαζί στις σκηνές αγκαλιασμένοι.

Γαστρονομικές λυχουδιές

Στα Wiesn υπάρχουν πολλές παραδοσιακές βαυαρικές σπεσιαλιτέ, όπως πρέτσελ, κοτόπουλο, χοιρινό κότσι και μοσχαρίσιο λουκάνικο. Το γλυκό αποκορύφωμα είναι οι gingerbread καρδιές με μηνύματα αγάπης σε βαυαρική διάλεκτο όπως «Μου αρέσεις» (I mog di) ή «εκλεκτός της καρδιάς» (Herzbua). Ένα τέλειο αναμνηστικό από τη γιορτή των λειβαδιών!

Αυτή η γιορτή είναι παγκόσμιο φαινόμενο και προσελκύει κάθε χρόνο πάνω από έξι εκατομμύρια επισκέπτες από όλο τον κόσμο. Αυτό την καθιστά το μεγαλύτερο πανηγύρι στον κόσμο, όπου συναντιούνται άνθρωποι όλων των εθνικοτήτων. Συνδυάζει την παράδοση με το σύγχρονο και δημιουργεί μια χαρούμενη, ζεστή ατμόσφαιρα που ενθουσιάζει ανθρώπους από όλο τον κόσμο.

Θans, zwoa,
g'suffa!

DaF-Konferenz in Athen am 5. und 6. Oktober

In diesem Jahr findet erstmals eine facettenreiche DaF-Konferenz in Athen statt.

Das Motto „Deutsch bewegt!“ ist dabei in vielfältiger Weise symbolisch zu verstehen. Zahlreiche Institutionen, die im Bereich Deutsch als Fremdsprache in Griechenland in Lehre und Fortbildung aktiv sind, haben sich zusammengetan, um ihre Kräfte zu bündeln und gemeinsam neue Impulse zu setzen. Ziel ist es, aufzuzeigen, dass die DaF-Didaktik sich kontinuierlich weiterentwickelt. Gleichzeitig steht im Fokus, wie Lehrende ihre Lernenden motivieren und aktiv einbinden können, um einen effektiven und lebendigen Unterricht zu gestalten.

Die DaF-Konferenz 2024 steht unter der Schirmherrschaft der Deutschen Botschaft Athen. Sie bringt bedeutende Akteure des DaF-Bereichs zusammen, darunter das Goethe-Institut Athen, die Ellinogermaniki Agogi, der Panhellenische Deutschlehrer*innenverband, der Fachbereich für Deutsche Sprache und Literatur der Universität Athen, das ÖSD Institut Griechenland sowie die Verlage für Deutsch als Fremdsprache. Zu den Kooperationspartnern gehören der Deutsche Akademische Austauschdienst, die Zentralstelle für das Auslandsschulwesen, die Deutsche Schule Athen sowie die Schulberater für Deutsch.

P.S. Das MILA-Team erwartet euch am Stand des Fachbereichs für Deutsche Sprache und Literatur der Universität Athen!

Συνέδριο γερμανικών ως ξένης γλώσσας στην Αθήνα στις 5 και 6 Οκτωβρίου

Φέτος, ένα πολύπλευρο συνέδριο για τα γερμανικά ως ξένη γλώσσα θα πραγματοποιηθεί για πρώτη φορά στην Αθήνα.

Το σλόγκαν «Τα γερμανικά κινητοποιούν!» είναι με πολλούς τρόπους συμβολικό. Πολυάριθμοι φορείς που δραστηριοποιούνται στη διδασκαλία και την κατάρτιση της γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην Ελλάδα έχουν έρθει σε επαφή για να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να δώσουν νέα ερεθίσματα. Σκοπός είναι να αναδειχτεί το γεγονός ότι η διδακτική της γερμανικής ως ξένης γλώσσας βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στο πώς οι εκπαιδευτικοί μπορούν να παρακινήσουν και να εμπλέξουν ενεργά τους μαθητές τους, ώστε να δημιουργήσουν αποτελεσματικά και ζωντανά μαθήματα.

Το Συνέδριο 2024 για τα γερμανικά ως ξένη γλώσσα διοργανώνεται υπό την αιγίδα της Γερμανικής Πρεσβείας στην Αθήνα. Οι φορείς που συμμετέχουν είναι το Ινστιτούτο Γκαίτε Αθήνας, η Ελληνογερμανική Αγωγή, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Καθηγητών Γερμανικών, το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Ινστιτούτο ÖSD Ελλάδας και οι εκδότες βιβλίων γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Εταίροι συνεργασίας είναι η Γερμανική Υπηρεσία Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών, η Κεντρική Υπηρεσία Γερμανικών Σχολείων Εξωτερικού, η Γερμανική Σχολή Αθηνών και οι Γερμανοί σχολικοί σύμβουλοι.

Υ.Γ.: Η συντακτική ομάδα του περιοδικού μας σας περιμένει στο περίπτερο του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ!

GUTE WEINE!

ΚΑΛΑ ΚΡΑΣΙΑ!

freepik.com

Nikos Alexatos

Deutschland hat eine lange und reiche Weintradition, die bis in die Römerzeit zurückreicht. Der Weinbau ist in vielen Regionen, insbesondere im Rheingau, Mosel, Pfalz und Franken, tief verwurzelt. Diese Gebiete sind bekannt für ihre hochwertigen Rieslinge und Spätburgunder.

Traditionen wie die Weinlesefeste und die Weinfeste im Herbst sind wichtige kulturelle Ereignisse, bei denen lokale Weine gefeiert und genossen werden. Außerdem gibt es zahlreiche Weinstuben und Straußwirtschaften, in denen Besucher die Weine direkt vom Erzeuger probieren können.

Die deutsche Weintradition ist auch stark mit dem Konzept der terroir-basierten Weine verbunden, bei dem die spezifischen Anbaubedingungen und Lagen eine entscheidende Rolle spielen. Diese reiche Geschichte und das Engagement für Qualität machen den deutschen Weinbau einzigartig und faszinierend.

In Deutschland werden eine Vielzahl von Weinsorten angebaut, wobei die wichtigsten Rebsorten in verschiedene Kategorien unterteilt werden können:

Weißweine: Riesling: Die bekannteste und am weitesten verbreitete Rebsorte, berühmt für ihre fruchtigen Aromen und hohe Säure.

Müller-Thurgau: Eine Kreuzung, die frische, milde Weine mit leichter Frucht ergibt.

Silvaner: Oft in Franken zu finden, bekannt für seinen feinen, mineralischen Geschmack.

Grauburgunder (Pinot Grigio) und Weißburgunder (Pinot Blanc): Beide sind vielseitig und bieten eine breite Palette an Aromen.

Rotweine: Spätburgunder (Pinot Noir): Die wichtigste rote Rebsorte, bekannt für elegante, fruchtige Weine.

Dornfelder: Eine neuere Sorte, die tiefrote Weine mit fruchtigem Charakter produziert.

Lemberger (Blafränkisch): Beliebt in Württemberg, bekannt für seine kräftigen, würzigen Weine.

Sekt: Deutscher Schaumwein, der oft aus Riesling oder Pinot-Rebsorten hergestellt wird.

Diese Rebsorten spiegeln die Vielfalt der deutschen Weinregionen wider, die von den klimatischen Bedingungen und den spezifischen Terroirs geprägt sind.

Die Weinernte 2024 in Deutschland ist insgesamt vielversprechend und wurde von Winzern als überdurchschnittlich eingestuft. Dank eines milden Klimas und ausreichend Sonnenschein konnten die Trauben gut reifen, was zu einer hohen Traubenqualität führte. Die Erntemengen variieren jedoch je nach Region; einige Gebiete litten unter Trockenheit, was die Erträge etwas beeinflusste. Insgesamt erwarten Experten eine bunte Palette an Weinen, die sowohl fruchtige als auch ausgewogene Geschmacksprofile bieten. Die Winzer sind optimistisch, dass die neuen Jahrgänge sowohl bei Liebhabern als auch bei Kritikern auf Anklang stoßen werden.

Η Γερμανία έχει μια μακρά και πλούσια οινική παράδοση που χρονολογείται από τη ρωμαϊκή εποχή. Η αμπελοκαλλιέργεια είναι βαθιά ριζωμένη σε πολλές περιοχές (Ράινγκαου, Μοζέλας, Παλατινάτο και Φραγκονία). Οι περιοχές αυτές είναι γνωστές για τα υψηλής ποιότητας Riesling και Pinot Noir.

Παραδόσεις όπως οι γιορτές συγκομιδής σταφυλιών και οι γιορτές κρασιού το φθινόπωρο αποτελούν σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις όπου γιορτάζονται και απολαμβάνονται τα τοπικά κρασιά. Υπάρχουν επίσης πολυάριθμες ταβέρνες και οινομαγειρεία όπου οι επισκέπτες μπορούν να δοκιμάσουν τα κρασιά απευθείας από τον οινοποιό.

Η γερμανική οινική παράδοση είναι επίσης στενά συνδεδεμένη με την έννοια των κρασιών με βάση το terroir, όπου οι συγκεκριμένες συνθήκες καλλιέργειας και οι τοποθεσίες παίζουν καθοριστικό ρόλο. Αυτή η πλούσια ιστορία και η προσήλωση στην ποιότητα καθιστούν τη γερμανική αμπελουργία μοναδική και συναρπαστική.

Στη Γερμανία καλλιεργείται μεγάλος αριθμός ποικιλιών οίνου, με τις σημαντικότερες ποικιλίες αμπέλου να μπορούν να χωριστούν σε διάφορες κατηγορίες:

Λευκοί οίνοι: Ρίτλινγκ: Η πιο γνωστή και ευρέως καλλιεργούμενη ποικιλία αμπέλου, διάσημη για τις φρουτώδεις γεύσεις της και την υψηλή οξύτητά της. Müller-Thurgau: Ένας συνδυασμός που παράγει φρέσκα, ήπια κρασιά με ελαφριά φρούτα. Silvaner: Συχνά συναντάται στη Φραγκονία, γνωστή για τη λεπτή, μεταλλική της γεύση.

Grauburgunder (Pinot Grigio) και Weißburgunder (Pinot Blanc): Και τα δύο είναι ευπροσάρμοστα και προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα γεύσεων.

Ερυθρά κρασιά: Πινό Νουάρ (Pinot Noir): Η σημαντικότερη ερυθρή ποικιλία, γνωστή για κομψά, φρουτώδη κρασιά. Dornfelde: Μια πιο νέα ποικιλία που παράγει βαθιά κόκκινα κρασιά με φρουτώδη χαρακτήρα. Lemberger (Blafränkisch): Δημοφιλής στη Βυρτεμβέργη, γνωστή για τα δυνατά, πικάντικα κρασιά της.

Αφρώδης οίνος: Ο Γερμανικός αφρώδης οίνος παρασκευάζεται συχνά από τις ποικιλίες σταφυλιών Riesling ή Pinot.

Αυτές οι ποικιλίες σταφυλιών αντικατοπτρίζουν την ποικιλομορφία των αμπελουργικών περιοχών της Γερμανίας, οι οποίες χαρακτηρίζονται από κλιματολογικές συνθήκες και συγκεκριμένα terroirs.

Η συγκομιδή κρασιού του 2024 στη Γερμανία είναι συνολικά πολλά υποσχόμενη και έχει αξιολογηθεί ως άνω του μέσου όρου από τους αμπελουργούς. Χάρη στο ήπιο κλίμα και την επαρκή ηλιοφάνεια, τα σταφύλια μπόρεσαν να ωριμάσουν καλά, με αποτέλεσμα την υψηλή ποιότητα των σταφυλιών. Ωστόσο, ο όγκος της συγκομιδής ποικίλλει ανάλογα με την περιοχή-ορισμένες περιοχές υπέφεραν από ξηρασία, η οποία επηρέασε κάπως τις αποδόσεις. Συνολικά, οι ειδικοί αναμένουν μια πολύχρωμη γκάμα κρασιών που προσφέρουν φρουτώδη και ισορροπημένα γευστικά προφίλ. Οι αμπελουργοί είναι αισιόδοξοι ότι οι νέες σοδείες θα τύχουν καλής υποδοχής τόσο από τους ειδήμονες όσο και από τους κριτικούς.

Heitere, skurrile und ernüchternde Fakten zur Wiedervereinigung

Der Mauerfall 1989 und die Wiedervereinigung Deutschlands 1990. Seitdem gab es zahlreiche Entwicklungen. Hier einige heitere, skurrile und ernüchternde Fakten im Kontext von 34 Jahren Wiedervereinigung:

Heitere Fakten

Berliner Ampelmännchen: Nach der Wiedervereinigung wurden die kultigen Ost-Ampelmännchen beinahe durch die westdeutschen Varianten ersetzt. Dank einer Kampagne blieben sie jedoch erhalten und sind heute ein beliebtes Symbol der deutschen Einheit.

Einheits-Bratwurst: Zum 25. Jubiläum der Wiedervereinigung wurde die „Einheitswurst“ kreiert – eine extra lange Bratwurst, die symbolisch für das Zusammenwachsen des Landes steht.

Ostalgie-Partys: In den 90er Jahren kam es zu einem nostalgischen Trend, bei dem Ostdeutsche gerne Partys im Stil der DDR-Zeit feierten, inklusive alter Ostprodukte wie „Rotkäppchen Sekt“ und „Spreewaldgurken“.

Skurrile Fakten

Zonen-Gaby: In den 90ern wurde in Westdeutschland eine Comic-Figur namens „Zonen-Gaby“ populär. Sie sollte die naiven Vorstellungen der Wessis über die Ossis auf humorvolle Weise darstellen, was jedoch zu Missverständnissen führte.

D-Mark-Massenflucht: 1990 gab es in einigen Geschäften in Ostdeutschland regelrechte Kaufräusche, da die Menschen ihre frisch erhaltenen D-Mark möglichst schnell in westliche Produkte umsetzten, bevor die Preise stiegen.

Mauerstücke als Souvenir: Nach dem Fall der Berliner Mauer wurden Mauerstücke als Souvenir verkauft. Einige von ihnen entpuppten sich jedoch später als Beton aus völlig anderen Quellen.

Επανένωση της Γερμανίας: Διασκεδαστικά, παράξενα και γεγονότα που προσγειώνουν

Η πτώση του Τείχους του Βερολίνου το 1989 και η επανένωση της Γερμανίας το 1990 - έκτοτε υπήρξαν πολλές εξελίξεις. Ακολουθούν ορισμένα διασκεδαστικά, παράξενα και γεγονότα που προσγειώνουν στο πλαίσιο των 34 ετών επανένωσης:

Διασκεδαστικά γεγονότα

Το Βερολινέζικο ανθρωπάκι στο φανάρι: Μετά την επανένωση, οι εμβληματικοί ανατολικογερμανικοί φωτεινοί σηματοδότες πήγαν να αντικατασταθούν από τις δυτικογερμανικές εκδοχές τους. Χάρη σε μια εκστρατεία, ωστόσο, διατηρήθηκαν και αποτελούν πλέον ένα δημοφιλές σύμβολο της γερμανικής ενότητας.

Το λουκάνικο της ενότητας: Για να σηματοδοτηθεί η 25η επέτειος της επανένωσης, δημιουργήθηκε το «λουκάνικο της ενότητας» - ένα πολύ μακρύ λουκάνικο που συμβολίζει τη χώρα που μεγαλώνει μαζί.

«Ανατολο-νοσταλγικά πάρτι»: Στη δεκαετία του 1990, εμφανίστηκε μια νοσταλγική τάση κατά την οποία οι Ανατολικογερμανοί απολάμβαναν να γιορτάζουν πάρτι στο στυλ της εποχής της ΛΔΓ, συμπεριλαμβανομένων παλαιών ανατολικογερμανικών προϊόντων όπως τον αφρώδη οίνο «Rotkäppchen» και τα αγγουράκια τουρσί «Spreewaldgurken».

Παράξενα γεγονότα

Η Γκάμπι της ανατολικής ζώνης: Τη δεκαετία του 90, μια κωμική φιγούρα που ονομαζόταν «Γκάμπι της ανατολικής ζώνης» έγινε δημοφιλής στη Δυτική Γερμανία. Υποτίθεται ότι απεικόνιζε χιουμουριστικά τις αφελείς ιδέες των δυτικών για τους ανατολικούς, γεγονός που οδήγησε σε παρεξηγήσεις.

Μαζική κατανάλωση με δυτικογερμανικά μάρκα: Το 1990, σε ορισμένα καταστήματα της Ανατολικής Γερμανίας σημειώθηκε πραγματική αγοραστική φρενίτιδα, καθώς οι άνθρωποι μετέτρεπαν τα πρόσφατα ληφθέντα γερμανικά μάρκα δυτικής Γερμανίας σε δυτικά προϊόντα το συντομότερο δυνατό, προτού αυξηθούν οι τιμές.

Κομμάτια του Τείχους ως αναμνηστικά:

Μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, κομμάτια του Τείχους πωλούνταν ως αναμνηστικά. Ωστόσο, ορισμένα από αυτά αποδείχθηκε αργότερα ότι ήταν απλά μπετόν που δεν προερχόταν από το τείχος.

Ernüchternde Fakten

Wirtschaftliche Unterschiede: 34 Jahre nach der Wiedervereinigung verdienen die Menschen in Ostdeutschland im Durchschnitt immer noch weniger als im Westen, und die Produktivität bleibt hinter der westdeutschen zurück.

Demografische Veränderungen: In den letzten Jahrzehnten sind viele junge Menschen aus Ostdeutschland in westdeutsche Städte abgewandert, was zu einem demografischen Ungleichgewicht führte. Etliche Regionen im Osten verzeichnen Bevölkerungsschwund.

Politische Unterschiede: Die AfD, eine rechtspopulistische Partei, hat in einigen Teilen Ostdeutschlands deutlich mehr Unterstützung als im Westen. Dies zeigt anhaltende gesellschaftliche Spannungen und unterschiedliche politische Einstellungen zwischen Ost und West.

Die Wiedervereinigung brachte viele Herausforderungen, aber auch Erfolge mit sich. Während einige Wunden noch heilen müssen.

Γεγονότα που προσεγίζουν

Οικονομικές διαφορές: 34 χρόνια μετά την επανένωση, οι άνθρωποι στην Ανατολική Γερμανία εξακολουθούν να κερδίζουν κατά μέσο όρο λιγότερα από ό,τι στη Δύση και η παραγωγικότητα υστερεί σε σχέση με εκείνη της Δύσης.

Δημογραφικές αλλαγές: Τις τελευταίες δεκαετίες, πολλοί νέοι μετανάστευσαν από την Ανατολική Γερμανία στις πόλεις της Δυτικής Γερμανίας, οδηγώντας σε δημογραφική ανισορροπία. Αρκετές περιοχές στα ανατολικά αντιμετωπίζουν πληθυσμιακή μείωση.

Πολιτικές διαφορές: Το δεξιό λαϊκιστικό κόμμα AfD έχει σημαντικότερη και μεγαλύτερη υποστήριξη σε ορισμένα τμήματα της ανατολικής Γερμανίας από ό,τι στη δυτική Γερμανία. Αυτό δείχνει συνεχιζόμενες κοινωνικές εντάσεις και διαφορετικές πολιτικές στάσεις μεταξύ Ανατολής και Δύσης.

Η επανένωση έφερε πολλές προκλήσεις, αλλά και επιτυχίες. Ενώ ορισμένες πληγές πρέπει ακόμη να επουλωθούν.

Good Bye Lenin! | X-Filme Creative Pool

Christian Ronig

„Lyrisches Sudoku“

«Λυρικό σουντόκου»

Die MILA-Redaktion mit Christian Ronig im Gespräch

Der deutsche Künstler Christian Ronig hat sich in Griechenland seit 2018 einen Namen gemacht, indem er griechische Lieder ins Englische oder Deutsche übersetzt und neu vertont. Radiohörern dürfte vor allem „[Morning in Minor](#)“ („To minore tis avgis“) oder „[Deep and silent sea](#)“ („Thalassa platia“) bekannt sein. Die englische Version von „Thee mou megalo dynamo“ („[Oh Lord](#)“) sang er gemeinsam mit Giota Negka und Dimitris Mystakidis 2019 im Athener Herodion. Seine aktuelle Single, die er zusammen mit dem Pianisten Yann Keerim aufgenommen hat, ist „[Ein kleines weites Meer](#)“ („Mia thalassa platia“) von Dionysis Savvopoulos. Wir haben mit Christian über die Herausforderungen gesprochen, griechische Liedtexte zu übersetzen.

MILA: Erstmal danke, dass du Zeit für uns finden konntest. Christian, als erstes vielleicht kurz, wie kommt ein Münsteraner darauf, griechische und nicht italienische oder spanische Lieder meinetwegen zu „bearbeiten“. Was ist da der Reiz oder gar die Herausforderung?

Christian Ronig: Vor ungefähr 15 Jahren fragte mich mein Freund Mitso aus Münster, ob ich in seiner Rembetiko Kompania Gitarre spielen wollte. Ich war sofort fasziniert vom Rembetiko, auch wenn die orientalischen Rhythmen und Skalen anfangs echt schwierig waren. Wir Münsterländer kennen ja keinen Seibeikiko, Abtaliko, kein Ousak oder Hijaz. Aber ich fand wunderbare Lieder, die ich natürlich meinen Freunden vorgespielt habe. Aber die konnten damit gar nichts anfangen, wahrscheinlich weil es für sie musikalisch zu exotisch war und sprachlich unverständlich war. Das frustrierte mich zunehmend, weil sie nicht das hörten, was ich hörte. Also habe ich angefangen, Lieder zu übersetzen und anders zu arrangieren, und dann haben sie es auch verstanden.

MILA: Das ist interessant und wie gehst du bei der Auswahl der Lieder vor?

Από το 2018 ο Γερμανός καλλιτέχνης Christian Ronig έχει γίνει γνωστός στην Ελλάδα μεταφράζοντας ελληνικά τραγούδια στα αγγλικά ή στα γερμανικά και μελοποιώντας τα εκ νέου. Οι ακροατές του ραδιοφώνου είναι πιθανό να γνωρίζουν ιδιαίτερα το «[Morning in Minor](#)» («Το μινόρε της αυγής») ή το «[Deep and silent sea](#)» («Θάλασσα πλατιά»). Το 2019 τραγούδησε μαζί με τη Γιώτα Νέγκα και τον Δημήτρη Μυστακίδη στο Ηρώδειο την αγγλική εκδοχή του «Θεέ μου μεγαλοδύναμε» («[Oh Lord](#)»). Το πρόσφατό του single, το οποίο ηχογράφησε μαζί με τον πιανίστα Yann Keerim, είναι το «[Ein kleines weites Meer](#)» («Μια θάλασσα πλατιά») του Διονύση Σαββόπουλου. Μιλήσαμε με τον Christian για τις προκλήσεις της μετάφρασης στίχων ελληνικών τραγουδιών.

MILA: Πρώτα απ' όλα, ευχαριστούμε πολύ που βρήκες χρόνο για αυτήν τη συνέντευξη. Christian, αρχικά, ίσως εν συντομία, λύσε μας την απορία, πώς κάποιος από το Μύνστερ της Γερμανίας ενθουσιάζεται με την ιδέα να «επεξεργαστεί» ελληνικά και όχι –για παράδειγμα– ιταλικά ή ισπανικά τραγούδια; Ποιο ήταν το ερέθισμα ή και η πρόκληση;

Christian Ronig: Πριν από περίπου 15 χρόνια, ο φίλος μου ο Μήτσος από το Μύνστερ με ρώτησε αν ήθελα να παίξω κιθάρα στη ρεμπέτικη κομπανία του. Αμέσως γοητεύτηκα από το ρεμπέτικο, παρόλο που οι ανατολίτικοι ρυθμοί και οι κλίμακες ήταν πραγματικά δύσκολες στην αρχή. Εμείς οι κάτοικοι του Μύνστερ φυσικά και δεν έχουμε καμία σχέση με Ζεϊμπέκικο, Απταλικό, Ουσάκ ή Χιτζάζ. Επέλεξα, όμως, κάποια υπέροχα τραγούδια, τα οποία έπαιζα στους φίλους μου, οι οποίοι, όμως, δυστυχώς δεν μπορούσαν να συνδεθούν ούτε κατά διάνοια με αυτά, πιθανώς επειδή τους φάνταζαν μουσικά πολύ εξωτικά και η γλώσσα τους ήταν άγνωστη. Αυτό με απογοήτευε όλο και περισσότερο γιατί δεν μπορούσαν να «ακούσουν», και να διακρίνουν αυτό που «άκουγα» εγώ. Έτσι, άρχισα να μεταφράζω τα τραγούδια και να τα ενορχηστρώνω διαφορετικά. και μόνο τότε τα καταλάβαιναν κι αυτοί.

MILA: Αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον. Και πώς γίνεται η επιλογή των τραγουδιών;

Christian Ronig: Das ist ganz einfach. Ich nehme mir Lieder vor, die ich toll finde; bei denen mir die Melodie oder der Rhythmus gefallen und die mich auf Reisen schicken. Meistens ist das ein sehr guter Qualitätsmesser dafür, dass die Texte auch gut sind, auch wenn ich sie nicht von Anfang an verstehe.

MILA: Wie geht es dann weiter?

Christian Ronig: Ich übersetze erst einmal alles 1:1, schaue jede einzelne Bedeutung nach und lasse mir von griechisch sprechenden Freunden erklären, wenn ich etwas nicht verstehe. Das können sprachliche aber auch kulturelle Besonderheiten sein. Dann mache ich eine klassische Textinterpretation; auch um ein Gefühl dafür zu bekommen, welche Wörter oder Sprachbilder ich wählen muss. Erst danach versuche ich den Text in ein Singbares umzuformen. Da kommen dann Wörterbuch, Thesaurus und Reimlexikon ins Spiel.

MILA: Und wie entscheidest du, welche Lieder wie übersetzt oder vertont werden?

Christian Ronig: Es geht in erster Linie darum, was ich höre oder welche Bilder, Assoziationen mir geweckt werden, wenn ich den Liedern genau zuhöre. Das führt dann grob in ein Genre und je nach Genre bietet sich dann die englische oder die deutsche Sprache an. Bei „Cherchez la femme“ von Tsitsanis zum Beispiel, hörte ich im Hintergrund die europäische Chanson-Tradition durchklingen, auch was den Inhalt angeht. „Cherchez la femme“ gibt es ja auch als Ausdruck im Deutschen. Und rhythmisch erinnerte mich das an Kurt Weil und die Chansons in den Berliner Kabarets in den 20ern. Da diese auch oft mit Improvisationen im Duktus klassischer Komponisten begannen (als eine Art Taksim), haben wir das dann auch so aufgenommen. Ein anderes Beispiel ist „Thalassa platia“ von Manos Hadjidakis. Nana Mouskouri hatte das Lied zwar schon mal auf Englisch gesungen, allerdings in einer getragenen Version. Die Akkordfolge erinnerte mich an etwas Spanisch/Mexikanisches. Im Studio sagte dann der Arrangeur Paraskevas Kitsos: „Lass uns das mal nördlich der mexikanischen Grenze halten, aber wir bleiben in der Wüste und spielen noch mit ein paar Motiven, die an Ennio Morricone erinnern.“ Das ist ein gutes Beispiel dafür, dass Vieles auch erst in der Zusammenarbeit mit anderen Musikern entsteht.

MILA: Kann man griechische Lieder eigentlich 1:1 übersetzen?

Christian Ronig: Nein. Die alten Römer sagten schon zu recht „tradutor traditor est“ („Der Übersetzer ist der Verräter“). Da haben sie vollkommen recht. Eine 1:1-Übersetzung, die dem Gefühl einer Kultur und den semantischen Nuancen einer Sprache zu 100 Prozent gerecht wird, gibt es nicht: schon gar nicht, wenn der Text noch singbar sein soll. Damit muss man sich abfinden. Aber man kann versuchen, dem Original so nah wie möglich zu kommen. Das Übersetzungsproblem kannten ja schon die alten Römer. Wir kennen das Problem sogar innerhalb einer Sprache.

Christian Ronig: Είναι πολύ απλό: επιλέγω τραγούδια, τα οποία μου αρέσουν πολύ. Τραγούδια των οποίων λατρεύω τη μελωδία και τον ρυθμό και που με ταξιδεύουν. Αυτό το κριτήριο συνήθως είναι ένας πολύ καλός δείκτης και για την ποιότητα των στίχων, ακόμη και αν δεν τους καταλαβαίνω εξ αρχής.

MILA: Πώς προχωράς μετά;

Christian Ronig: Αρχικά μεταφράζω τα πάντα σε αντιστοίχιση 1:1, ψάχνω την κάθε έννοια και ζητώ από ελληνόφωνους φίλους να μου εξηγήσουν, αν δεν καταλαβαίνω κάτι. Πρόκειται τόσο για γλωσσικές όσο και για πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Στη συνέχεια, κάνω μια κλασική ερμηνεία κειμένου, για να αποκτήσω και μια αίσθηση για το ποιες λέξεις ή γλωσσικές εικόνες πρέπει να επιλέξω. Από εκεί και πέρα προσπαθώ να μετατρέψω το κείμενο σε κάτι που μπορεί να τραγουδηθεί. Εδώ μπαίνουν στο παιχνίδι λεξικά, το «Thesaurus» και λεξικά ομοιοκαταληξιών.

MILA: Και πώς αποφασίζεις τον τρόπο μετάφρασης και μελοποίησης των τραγουδιών που επιλέγεις;

Christian Ronig: Πρώτα απ' όλα, έχει να κάνει με το τι ακούω και ποιες εικόνες και συνειρμοί μου έρχονται, όταν ακούω τα τραγούδια προσεκτικά. Αυτό, στη συνέχεια, σκιαγραφεί χονδρικά το είδος και ανάλογα με το είδος επιλέγεται η αγγλική ή η γερμανική γλώσσα. Με το «Cherchez la femme» του Τσιτσάνη, για παράδειγμα, διέκρινα στο βάθος την ευρωπαϊκή παράδοση του Chanson, και σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο. Το «Cherchez la femme» υπάρχει έτσι και αλλιώς και ως έκφραση στα γερμανικά. Και ρυθμικά μου θύμιζε τον Kurt Weil και τα Chansons στα βερολινέζικα καμπαρέ της δεκαετίας του 1920, επειδή κι αυτά συχνά ξεκινούσαν με αυτοσχεδιασμό στο ύφος των κλασικών συνθετών (ως ένα είδος ταξίμι), το ηχογραφήσαμε κι αυτό κατά τον ίδιο τρόπο. Ένα άλλο παράδειγμα είναι το «Θάλασσα πλατιά» του Μάνου Χατζιδάκι. Η Νάνα Μούσχουρη είχε τραγουδήσει παλαιότερα αυτό το τραγούδι στα αγγλικά, αλλά σε μια πιο επίσημη εκδοχή. Η ακολουθία των συγχορδιών μου θύμιζε κάτι ισπανικό/μεξικάνικο. Στο στούντιο ο ενορχηστρωτής Παρασκευάς Κίτσος είπε: «Ας το κρατήσουμε βόρεια των μεξικανικών συνόρων, αλλά ας μείνουμε στην έρημο και ας το παίξουμε με μερικά ακόμα μοτίβα που θυμίζουν τον Ennio Morricone». Αυτό είναι ένα καλό παράδειγμα του γεγονότος ότι πολλά πράγματα προκύπτουν μέσα από τη συνεργασία με άλλους μουσικούς.

MILA: Πιστεύεις ότι τα ελληνικά τραγούδια μπορούν να μεταφραστούν 1:1;

Christian Ronig: Όχι. Οι αρχαίοι Ρωμαίοι έλεγαν σωστά «tradutor traditor est», δηλαδή «ο μεταφραστής είναι προδότης». Είχαν απόλυτο δίκιο. Μια μετάφραση 1:1 που να αποδίδει κατά 100 % τόσο το πολιτισμικό αίσθημα όσο και τις σημασιολογικές αποχρώσεις μιας γλώσσας δεν υπάρχει. Πόσω μάλλον αν το κείμενο πρέπει να ερμηνευτεί κιόλας. Αυτό οφείλουμε να το αποδεχτούμε. Μπορούμε να προσπαθήσουμε, ωστόσο, να πλησιάσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο το πρωτότυπο. Το πρόβλημα της μετάφρασης το ξέρανε ήδη οι αρχαίοι Ρωμαίοι. Εξάλλου,

Wenn wir altgriechische Texte ins Neugriechische übertragen oder mittelhochdeutsche ins Neuhochdeutsche, irgendetwas bleibt auf der Strecke. Werke aber allein im Original zu lesen oder aufzuführen, würde bedeuten, die meisten Menschen auf dieser Welt auszugrenzen. Doch diese Werke haben allen Menschen etwas zu sagen. Und deshalb müssen sie auch übersetzt werden. Das heißt nicht, dass jede Übersetzung gut ist. Jeder Versuch ist eben nur ein Versuch, der beim nächsten Mal übertroffen werden sollte.

MILA: Vor welchen sprachlichen Herausforderungen stehst du beim Übersetzen?

Christian Ronig: Ein großer Punkt ist die Tatsache, dass die meisten griechischen Wörter länger sind als im Deutschen; also aus mehr Silben bestehen und somit anders betont werden. Dazu kommt eine oftmals variablere Satzstellung im Griechischen. Das wird dann in der Übersetzungsarbeit schnell lyrisches Sudoku. Ein Beispiel: „Mia thalassa mikri“ von Dionysis Savvopoulos: „Ein kleines Meer“ wäre die korrekte Übersetzung, um aber die Melodie singen zu können, fehlen zwei Silben. Da muss man dann kreativ werden. Mir gefiel das Adjektiv „weit“. In der Kombination mit „klein“ klingt es eigentlich paradox, drückt aber für mich den Umstand aus, dass man sich in so etwas verhältnismäßig Kleinem wie Augen auch verlieren kann, weil sie, als Fenster zur Seele, auch eine Weite und Tiefe offenbaren können.

MILA: Im Griechischen gibt es ja, wie in jeder Sprache, Sprachbilder, die in anderen Sprachen nicht funktionieren. Wie gehst du damit um?

Christian Ronig: Da muss man dann Entsprechungen finden oder kreativ werden. Und es gilt ja nicht nur für feststehende Sprachbilder, sondern auch für die der Dichter. Bei „Mia thalassa mikri“ von Savvopoulos heißt es im Griechischen: „In der Ecke mein Krug/ für einen Sommer“. Das funktionierte so für mich im Deutschen nicht; vielleicht weil es sich für mich zu sehr nach 19. Jahrhundert anhört – bei Krug denke ich immer sofort an Kleist und heutzutage sind Krüge in unserer Lebenswirklichkeit eher selten. Ich wollte aber das Löschen des Durstes auch im übertragenen Sinn, die damit verbundene Leidenschaft und Kurzfristigkeit beibehalten und gleichzeitig thematisch beim Meer, bzw. Wasser bleiben. Deshalb habe ich den Verlauf dieser Liebesbeziehung mit Verben auszudrücken versucht, die normalerweise Meereswellen beschreiben: „Wir stürzten über uns herein,/ Wir brandeten in unsere Arme,/ Und brachen an den Strand.“ Aufgrund dieser Entscheidung musste ich allerdings den Text neu anordnen, weil die Leidenschaft dieses Textes auch musikalisch Ausdruck finden sollte. Das ging aber nicht über den getragenen ersten Teil, sondern nur über den leidenschaftlicheren zweiten Teil. Manchmal muss man halt, wenn es inhaltlich und formal Sinn macht, den Text neu anordnen, um möglichst nah an dem zu bleiben, was das Original ausdrücken will.

βλέπουμε να υπάρχει το πρόβλημα και ενδογλωσσικά. Όταν μεταφράζουμε αρχαία ελληνικά κείμενα στα νεοελληνικά ή κείμενα από τη «μέση άνω γερμανική» γλώσσα στην σύγχρονη γερμανική, πολλές φορές βρίσκεισαι σε αμηχανία. Αλλά το να διαβάζουμε ή να ανεβάζουμε έργα μόνο στο πρωτότυπο θα σήμαινε ότι περιθωριοποιούνται οι περισσότεροι άνθρωποι σε αυτόν τον κόσμο. Τα έργα αυτά, όμως, έχουν να πουν κάτι σε όλους μας. Και γι' αυτό πρέπει να μεταφραστούν. Αυτό δεν σημαίνει ότι κάθε μετάφραση είναι και καλή. Κάθε μεταφραστική προσπάθεια είναι απλώς μια προσπάθεια που πρέπει να ξεπεραστεί την επόμενη φορά.

MILA: Ποιες γλωσσικές προκλήσεις αντιμετωπίζεις κατά τη μετάφραση;

Christian Ronig: Ένα σημαντικό σημείο είναι το γεγονός ότι οι περισσότερες ελληνικές λέξεις είναι μακρύτερες από ό,τι στα γερμανικά. Δηλαδή αποτελούνται από περισσότερες συλλαβές και επομένως τονίζονται διαφορετικά. Επιπλέον, η δομή της πρότασης στα ελληνικά μεταβάλλεται συχνά. Αυτό κατά τη μεταφραστική διαδικασία καταλήγει πολύ γρήγορα σε ένα «λυρικό Sudoku». Να δώσω ένα παράδειγμα: Το «Μια μικρή θάλασσα» του Διονύση Σαββόπουλου. Το «Ein kleines Meer» θα ήταν η σωστή μετάφραση για το «Μια μικρή θάλασσα», αλλά για να μπορέσει να τραγουδηθεί η μελωδία, μας λείπουν δύο συλλαβές. Οπότε πρέπει να γίνει κανείς δημιουργικός. Μου άρεσε το επίθετο «weit», δηλαδή «μακριά». Σε συνδυασμό με το επίθετο «klein» («μικρό») ακούγεται όντως παράδοξο, αλλά για μένα εκφράζει το γεγονός ότι μπορείς να χαθείς σε κάτι τόσο σχετικά μικρό όσο τα μάτια, γιατί ως παράθυρο στην ψυχή μπορούν, επίσης, να αποκαλύψουν μια απεραντοσύνη και ένα βάθος.

MILA: Στα ελληνικά, όπως και σε κάθε γλώσσα, υπάρχουν γλωσσικές εικόνες που δεν λειτουργούν σε άλλες γλώσσες. Πώς το αντιμετωπίζεις αυτό;

Christian Ronig: Σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει κανείς να βρει ισοδύναμα ή να γίνεται εφευρετικός. Και αυτό δεν ισχύει μόνο για τις «σταθερές» γλωσσικές εικόνες, αλλά και για εκείνες των ποιητών. Στο «Μια θάλασσα μικρή» του Σαββόπουλου έχει στο πρωτότυπο ένα σημείο που λέει: «και στην γωνιά η στάμνα μου/για ένα καλοκαίρι». Η απόδοση αυτή δε μου έβγαине καθόλου στα γερμανικά. Ίσως επειδή με παραπέμπει πολύ στον 19ο αιώνα –όταν σκέφτομαι στάμνες, μου έρχεται στο μυαλό αμέσως ο Κλάιστ και στην σημερινή πραγματικότητά μας οι κανάτες είναι μάλλον σπάνιες. Ωστόσο, ήθελα να διατηρήσω τόσο το «σβήσιμο της δίψας» κατά μία μεταφορική έννοια, όσο και το πάθος και την προσωρινότητα που συνδέεται με αυτό, παραμένοντας ταυτόχρονα θεματικά στη θάλασσα ή το νερό. Γι' αυτό προσπάθησα να εκφράσω την πορεία αυτής της ερωτικής σχέσης με ρήματα που συνήθως περιγράφουν τα κύματα του ωκεανού. «Πέσαμε ο ένας πάνω στον άλλον,/ σαν κύμα ρίχτηκε ο ένας στην αγκαλιά του άλλου,/ Και βγήκαμε στην ακρογιαλιά». Εξαιτίας αυτής της απόφασης έπρεπε, όμως, να αναδιατάξω το κείμενο, διότι το πάθος αυτού του κειμένου έπρεπε να βρει και την αντίστοιχη μουσική του έκφραση. Ωστόσο, αυτό δεν ήταν δυνατό στο πιο βατό, στο πιο στημένο πρώτο μέρος, αλλά μόνο στο πιο παθιασμένο δεύτερο μέρος. Μερικές

MILA: Inwieweit achtest du auf Reime/Reimschemata bei der Übersetzung?

Christian Ronig: Bei Reimen folge ich dem Motto: „when in doubt leave it out“. Ich verzichte lieber auf Reime, als die Satzstellung oder den Ausdruck zu verbiegen, damit das Reimschema eingehalten wird. Ich finde es wichtiger, den Inhalt des Liedes lyrisch und möglichst nah am Original wiederzugeben und gleichzeitig die Prosodie und den Rhythmus einzuhalten. Das ist oft schon schwierig genug.

MILA: Wieviel Verantwortung übernimmt man, wenn man Lieder aus fremden Kulturen übersetzt?

Christian Ronig: Das ist natürlich immer ein waghalsiges Unterfangen, wenn man sich als Fremder an der Kultur der Anderen „vergreift“. Da werden nicht nur schnell patriotische oder nationalistische Gefühle verletzt. Wir wachsen mit diesen Liedern auf und da hängen ganz viele Erinnerungen dran, und somit auch individuelle sentimentale Gefühle. Das heißt für mich, ich muss da mit ganz viel Respekt dran gehen. Deshalb ist es für mich besonders rührend, wenn ich Rückmeldungen bekomme, wie die von einer jungen Frau, die mir schrieb, nachdem sie „Morning in Minor“ im Radio gehört hatte. Ihre Oma hatte ihr immer „To minore tis avgis“ vorgesungen, war aber mittlerweile gestorben, und die junge Frau konnte das Lied aus Trauer und Schmerz jahrelang nicht mehr hören. Und dann bedankte sie sich bei mir, dass sie es durch meine Version endlich wieder neu hören konnte. Und ich glaube auch nicht, dass ich irgendwem Lieder wegnehme. Vielleicht ermöglicht es den Menschen in Griechenland ja, einen neuen Blick auf ihre eigenen Lieder zu werfen. Oder umgekehrt: eine Niederländerin sagte mir mal, sie könne jetzt die Lieder verstehen, die ihr Freund so gerne mag und hört.

MILA: Sehr beeindruckend ist, dass du das der traditionellen epirotischen Volksmusik entspringende „Kaigomai kai sigoliono“ von Antonis Kiritsis in einen englischen Knaller ([Burning with desire](#)) verwandelt hast. Mega! War dir aber klar, wieviel Energie und Schmerz dieses Lied intus hat? Warst du schonmal auf Volksfesten, um zu sehen, wie das Original dieses Liedes fast schon ekstatische Funktionen hat?

Christian Ronig: Hätte ich gewusst, was für eine Bedeutung dieses Lied für Epirus hat, hätte ich mich nicht dran getraut - manchmal ist Unwissenheit auch ein Segen! Ich war im vergangenen Jahr auf einem Panigyri der Sarakachan nahe Preveza, was an sich schon ein tolles Erlebnis war. Aber ich war ganz gerührt, dass da Leute in traditionellen Trachten auf mich zu-kamen, mich erkannten und mir sagten, wie sehr sie meine Version mochten – gerade auch junge Menschen. Und wenn ich das Lied bei Auftritten singe und das Publikum auf Griechisch mitsingt, läuft mir immer Gänsehaut über den Rücken.

MILA: Gab es auch schon mal Kritik von Griechen?

Christian Ronig: Ja, bei meiner Version von „Thee mou megalo dynamo“. Ich wollte das Lied unbedingt machen, weil ich es toll finde. Und mir war klar, dass ich das auf Englisch machen

φορές πρέπει απλώς να αναδιατάξεις το κείμενο, αν αυτό φυσικά έχει νόημα από άποψη περιεχομένου και μορφής, προκειμένου να μείνεις όσο το δυνατόν πιο κοντά σε αυτό που θέλει να εκφράσει το πρωτότυπο.

MILA: Σε ποιο βαθμό δίνεις προσοχή σε ομοιοκαταληξίες, σε ρίμες κατά τη μετάφραση;

Christian Ronig: Όταν πρόκειται για ομοιοκαταληξίες, ακολουθώ το σύνθημα „when in doubt leave it out“, δηλαδή αν αμφιβάλλεις άστο εκτός. Προτιμώ να μην έχω ομοιοκαταληξία παρά να αλλοιώσω τη σύνταξη ή την έκφραση, ώστε να τηρηθεί το σχήμα της ομοιοκαταληξίας. Θεωρώ πιο σημαντικό να αποδώσω το περιεχόμενο του τραγουδιού στιχουργικά και όσο το δυνατόν πιο κοντά στο πρωτότυπο, τηρώντας ταυτόχρονα την προσωδία και τον ρυθμό. Αυτό από μόνο του είναι συχνά αρκετά δύσκολο.

MILA: Πόση ευθύνη αναλαμβάνει κανείς όταν μεταφράζει τραγούδια από ξένες κουλτούρες;

Christian Ronig: Αυτό φυσικά είναι πάντα ένα παρακινδυνευμένο εγχείρημα, όταν ως ξένος «εισβάλλεις» στην κουλτούρα των άλλων. Δεν είναι μόνο τα πατριωτικά ή εθνικιστικά συναισθήματα που θίγονται στο άψε σβήσε. Μεγαλώνουμε με αυτά τα τραγούδια και υπάρχουν πολλές αναμνήσεις που συνδέονται με αυτά, και επομένως και προσωπικά συναισθήματα. Οπότε, αυτό για μένα σημαίνει ότι πρέπει να το προσεγγίσω με πολύ σεβασμό. Γι' αυτό είναι ιδιαίτερα συγκινητικό για μένα όταν λαμβάνω σχόλια, όπως αυτό μιας νεαρής γυναίκας, η οποία μου έγραψε, αφού είχε ακούσει το «Morning in Minor» στο ραδιόφωνο. Η γιαγιά της πάντα τής τραγουδούσε το «Το μινόρε της αυγής», αλλά στο μεταξύ είχε πεθάνει και η νεαρή γυναίκα δεν μπορούσε για χρόνια να ακούσει το τραγούδι από θλίψη και πόνο. Και έτσι με ευχαρίστησε που επιτέλους μπόρεσε να το ξανακούσει μέσα από τη δική μου εκδοχή. Και επίσης, θέλω να πιστεύω ότι δεν «κλέβω» τα τραγούδια από κανέναν. Ίσως κατά αυτόν τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα στους ανθρώπους στην Ελλάδα να ρίξουν μια νέα ματιά στα δικά τους τραγούδια. Ή και το αντίστροφο: μια Ολλανδέζα μου είπε κάποτε ότι μπορεί πλέον να καταλάβει τα τραγούδια που αρέσουν στον φίλο της και που αποτελούν τα ακούσματά του.

MILA: Είναι πολύ εντυπωσιακό το γεγονός ότι διασκεύασες το «Καίγομαι και σιγολιώνω» του Αντώνη Κυρίτση, ένα κομμάτι, το οποίο προέρχεται από την ηπειρώτικη παραδοσιακή μουσική, σε ένα αγγλικό hit με τίτλο «Burning with desire». Τι τέλειο! Αντιλήφθηκες, όμως, πόση ενέργεια και πόνο περιέχει αυτό το τραγούδι; Έχεις πάει ποτέ σε πανηγύρια, για να δεις πώς το πρωτότυπο αυτό τραγούδι παίρνει σχεδόν εκστατικές διαστάσεις κατά το άκουσμά του;

Christian Ronig: Αν ήξερα τη σημασία που έχει αυτό το τραγούδι στην Ήπειρο, δεν θα τολμούσα καν να το επιχειρήσω. μερικές φορές, όμως, η άγνοια είναι ευλογία! Πέρυσι ήμουν σε ένα πανηγύρι των Σαρακατσάνων κοντά στην Πρέβεζα, το οποίο ήταν από μόνο του μια σπουδαία εμπειρία. Αλλά αυτό που με συγκίνησε πολύ, ήταν το γεγονός ότι με πλησίαζαν άνθρωποι με παραδοσιακές φορεσιές, οι οποίοι προφανώς

wollte, weil es in der amerikanischen Folk- und Bluesmusik eine Tradition gibt, über Haschisch zu singen. Aber ich stand vor dem Problem, wie übersetzte ich „toumbeki“ „doumanies“ und „narghile“?! Und wenn, ist es dann noch lyrisch? Irgendwann habe ich den amerikanischen Sänger Rodriguez aus den 70ern gehört. Der sang von „Mary Jane“, als Synonym für Marijuana. Da machte es klick und es lief wie von selbst. Allerdings gibt es auch Griechen, die den Ausdruck bzw. die Metaphorik nicht kennen, und aus dem Unwissen darüber glauben, es wäre ein Lied über eine Frau namens Mary Jane. Und die beschwerten sich dann natürlich. Aber dafür habe ich Verständnis. Denn diese linguistische Kompetenz kann man nicht unbedingt voraussetzen.

MILA: Dem ist in der Tat so! Und da wären wir ja auch wieder bei kulturspezifischen bzw. semantischen Ausdrucksweisen. Aber zurück zu dir. Was macht Christian Ronig noch, wenn er sich nicht mit griechischen Liedern bzw. Liedtexten beschäftigt?

Christian Ronig: Ich schreibe meine eigenen Lieder und übersetze nebenbei griechische Gedichte ins Deutsche. Momentan mache ich das noch allein aus Spaß an der Freude; ich weiß noch nicht, was und ob damit etwas passiert. Spannend war für mich im vergangenen Jahr, dass ich mein erstes Theaterstück geschrieben habe. Es ist eine Auftragsarbeit und wird jetzt Ende September in Deutschland uraufgeführt. Über 60 Leute sind da involviert, die Vorstellungen sind alle ausverkauft und ich muss gestehen, ich bin wirklich etwas aufgeregt.

MILA: Das hört sich sehr spannend an, vielleicht dann auch mal bei uns in Athen! Auf was können wir uns noch freuen? Schon etwas Neues in Angriff genommen?

Christian Ronig: Musikalisch arbeite ich gerade mit dem wunderbaren Pianisten Yann Keerim zusammen. Wir verfolgen die Idee eines „Evolving Albums“ – d.h. wir nehmen jeweils ein Lied auf, veröffentlichen es und denken dann erst über den nächsten Song nach, den wir aufnehmen. So bleibt es für uns und die ZuhörerInnen spannend, was als Nächstes kommt.

MILA: Für uns und unsere LeserInnen natürlich auch! Christian, danke für das tolle Gespräch! Alles Liebe weiterhin!

με αναγνώριζαν και μου λέγανε πόσο πολύ τους άρεσε η δική μου εκδοχή του τραγουδιού –και ειδικά νέοι άνθρωποι. Και όταν τραγουδάω σε συναυλίες τη δική μου διασκευή του τραγουδιού και το κοινό τραγουδάει μαζί μου στα ελληνικά, αυτό πάντα με κάνει να ανατριχιάζω.

MILA: Σε έχουν ποτέ επικρίνει οι Έλληνες;

Christian Ronig: Ναι, για τη διασκευή μου του «Θεέ μου Μεγαλοδύναμε». Ήθελα οπωσδήποτε να ασχοληθώ με αυτό το τραγούδι, επειδή το θεωρώ σπουδαίο. Και μου ήταν ξεκάθαρο ότι θα το έκανα στα αγγλικά, επειδή αποτελεί παράδοση στην αμερικανική folk και blues μουσική το να τραγουδούν για το χασίς. Αλλά ήρθα αντιμέτωπος με το πρόβλημα του πώς να μεταφράσω τα «τουμπεκί», «ντουμανιές» και «αργιλέ»! Και το ερώτημα ήταν αν θα το πετύχαινα, θα παρέμενε ακόμα αυτή η λυρική όψη. Κάποια στιγμή άκουσα τον Αμερικανό τραγουδιστή Rodriguez από τη δεκαετία του '70. Τραγούδησε για τη «Mary Jane» ως συνώνυμο της μαριχουάνας. Τότε μου ήρθε αναλαμπή και όλα πήραν τον δρόμο τους. Ωστόσο, υπάρχουν και Έλληνες που δεν γνωρίζουν την έκφραση ή τη μεταφορά και που μέσα από την άγνοιά τους πιστεύουν ότι πρόκειται για ένα τραγούδι για μια γυναίκα που λέγεται Mary Jane. Και μετά αυτοί φυσικά αντιδρούν/έχουν αντιρρήσεις. Αλλά το κατανοώ πλήρως. Τέτοιου είδους γλωσσική ικανότητα δεν είναι αυτονόητη.

MILA: Αυτό είναι όντως αλήθεια! Και με αυτό επανερχόμαστε στο θέμα των πολιτισμικά προσανατολισμένων ή/και σημασιολογικών εκφράσεων μιας γλώσσας. Αλλά πίσω σε σένα. Τι άλλο κάνει ο Christian Ronig όταν δεν ασχολείται με ελληνικά τραγούδια και στίχους;

Christian Ronig: Γράφω τα δικά μου τραγούδια και παράλληλα μεταφράζω ελληνικά ποιήματα στα γερμανικά. Προς το παρόν το κάνω μόνο και μόνο επειδή με χαροποιεί. Δεν ξέρω ακόμα τι θα συμβεί και αν θα προκύψει κάτι μέσα από αυτό. Αυτό που με συνεπήρε τον περασμένο χρόνο ήταν ότι έγραψα το πρώτο μου θεατρικό έργο. Πρόκειται για κάτι που μου ανατέθηκε και θα κάνει πρεμιέρα στη Γερμανία τώρα στα τέλη Σεπτεμβρίου. Συμμετέχουν πάνω από 60 άτομα, οι παραστάσεις είναι όλες sold out και πρέπει να ομολογήσω ότι είμαι πραγματικά λίγο αγχωμένος.

MILA: Αυτό ακούγεται πολύ συναρπαστικό. Ίσως μπορέσουμε να το δούμε κάποια στιγμή και εδώ στην Αθήνα! Τι άλλο έχουμε να περιμένουμε; Έχεις στα σκαριά κάτι καινούργιο;

Christian Ronig: Μουσικά συνεργάζομαι αυτή τη στιγμή με τον υπέροχο πιανίστα Yann Keerim. Ακολουθούμε την ιδέα ενός „Evolving Album“, ενός «εξελισσόμενου άλμπουμ» - δηλαδή ηχογραφούμε κάθε φορά ένα τραγούδι, το κυκλοφορούμε και μετά σκεφτόμαστε το επόμενο τραγούδι που θα ηχογραφήσουμε. Με αυτόν τον τρόπο έχει σασπένς τόσο για εμάς όσο και για τους ακροατές το τι θα ακολουθήσει.

MILA: Φυσικά αυτό ισχύει και για εμάς και τους αναγνώστες μας! Christian, σε ευχαριστούμε για αυτήν την ωραία κουβέντα! Ευχόμαστε από καρδιάς τα καλύτερα για το μέλλον!

Credits: Kai Kremser

Jetzt wird' s mir aber zu bunt!

Τα βλέπω όλα πολύχρωμα!

Anna Kagioglou

Wenn wir diesen Satz ins Griechische übersetzt hören würden, würden wir sofort an etwas Fröhliches denken, aber ein Deutscher würden uns genau das Gegenteil sagen. Da wir Griechen es gewohnt sind, zu sagen: „Füge Farbe in dein Leben“, ist es normal, dass wir uns verwirren, wenn wir erfahren, dass der Satz „Jetzt wird es mir aber zu bunt!“ eigentlich ich werde wütig bedeutet! Beide Sprachen sind reich an farbenfrohen Ausdrücken, schauen wir uns einige etwas genauer an.

Die Farbe Schwarz ist sozusagen der Protagonist in vielen Ausdrücken, die bekanntesten der griechischen Sprache sind folgende:

- Ich bin in meinen Schwarzen / ich male alles schwarz: Ich bin sehr traurig
- Ich habe schwarze Mitternacht: Ich habe keine Ahnung
- Schwarze Schlange, die dich fressen wird: eine direkte Bedrohung für jemanden.
- Auf der schwarzen Liste stehen: genau dieselbe Bedeutung, wie im Deutschen für jemanden, der unerwünscht ist.
- Ich habe schwarze Augen gemacht, um dich zu sehen: wenn man seit langer Zeit jemanden nicht gesehen hat.
- Er warf einen schwarzen Stein hinter sich her: wenn jemand sich seit Jahren, nicht gemeldet hat.

Schauen wir uns nun einige deutsche „schwarze“ Ausdrücke an:

- Ich sehe schwarz: Ich sehe alles negativ, genau wie im Griechischen
- Etwas schwarz auf weiß haben: etwas schriftlich haben.
- Ich fahre schwarz: Ich benutze die öffentliche Verkehrsmittel ohne Ticket.
- Sich schwarzärgern: Ich bin übermäßig gereizt, ich werde schwarz vor Wut.
- Das schwarze Schaf: genau wie im Griechischen «το μαύρο

Ακούγοντας μεταφρασμένη στα ελληνικά αυτή τη φράση, θα πήγαμε αμέσως το μυαλό μας σε κάτι ευχάριστο, συζητώντας με κάποιον Γερμανό θα μας έλεγε ακριβώς το αντίθετο. Έχοντας συνηθίσει να λέμε «βάλε χρώμα στη ζωή σου» είναι φυσιολογικό να μένουμε απορημένοι όταν μαθαίνουμε ότι η φράση „Jetzt wird es mir aber zu bunt!“ (όλα μου γίνονται / τα βλέπω πολύχρωμα) ουσιαστικά σημαίνει μου ανάβουν τα λαμπάκια, φτάνει, ως εδώ! Πλούσιες σε εκφράσεις με χρώματα και οι δυο γλώσσες, ας πάμε να δούμε κάποιες λίγο πιο αναλυτικά.

Το μαύρο χρώμα θα λέγαμε πρωταγωνιστεί σε πολλές εκφράσεις, ακολουθούν οι πιο γνωστές της ελληνικής γλώσσας:

- Είμαι στις μαύρες μου / τα βάφω μαύρα : περνάω στεναχώρια
- Έχω μαύρα μεσάνυχτα : δεν έχω ιδέα
- Μαύρο φίδι που σε έφαγε : ευθεία απειλή προς κάποιον
- Μπήκε στη μαύρη λίστα : βάζω κάποιον στην κατηγορία του ανεπιθύμητου
- Έκανα μαύρα μάτια να σε δω : όταν έχουμε καιρό να δούμε κάποιον
- Έριξε μαύρη πέτρα πίσω του : όταν έχουμε χρόνια να δούμε κάποιον.

Ας δούμε τώρα κάποιες γερμανικές εκφράσεις με πρωταγωνιστή το μαύρο χρώμα:

- Ich sehe schwarz (βλέπω μαύρο): τα βλέπω όλα αρνητικά, όπως το ελληνικό «τα βλέπω μαύρα»
- Etwas schwarz auf weiß haben (να έχω κάτι μαύρο πάνω σε άσπρο): να έχω κάτι γραπτός.
- Ich fahre schwarz (οδηγώ μαύρα): χρησιμοποιώ τα ΜΜΜ χωρίς εισιτήριο
- Sich schwarzärgern : εκνευρίζομαι σε υπερβολικό βαθμό ,

πρόβατο», jemand der sich von einer Gruppe negativ unterscheidet
-- Jemanden anschwärzen: Ich kommentiere jemanden negativ

Die schwarze Farbe wird also im Deutschen auch mit etwas Negatives assoziiert, was auch logisch ist, da es sich um die Farbe der Trauer und Traurigkeit im Allgemeinen handelt. Aber was ist mit den anderen Farben? Folgend werden einige bekannte Ausdrücke in beiden Sprachen, die uns interessieren, erwähnt. Zum Beispiel im Deutschen gibt es mehrere Ausdrücke mit der Farbe Blau, im Griechischen hingegen gibt es nicht viele.

-- Mit einem blauen Augen davon kommen: Das griechische Äquivalent wäre „Ich bin billig davongekommen“ (την γλίτσω φτηνά), also einer gefährlichen, riskanten Situation mit nur kleinem Schaden entkommen.

-- blau sein: wenn jemand betrunken ist.

-- blaumachen: wenn jemand von der Arbeit schwänzt.

Ein eher älterer Ausdruck im Griechischen, der verwendet wird, wenn jemand Schläge bekommen hat, ist „er machte ihn dunkel-blau“. Blau verleiht also dem Ausdruck auch etwas Negatives, mit Ausnahme von „mit einem blauen Augen davonkommen“.

Die Farbe Rot kommt auch häufig in beiden Sprachen vor.

-- Ich bin/werde für jemanden ein rotes Tuch: Ich verursache jemandem heftige Wut

-- Ich werde rot vor Scham: wenn jemand sich zu sehr schämt.

Im Deutschen finden wir Folgendes:

-- Jemand sieht rot: wenn jemand aus Wut am Rande der Aggression steht.

-- Der rote Faden: der Leitfaden.

Wie können also feststellen, dass die Farbe Rot vor allem dazu dient, starke Emotionen auszudrücken, was absolut logisch ist, da sie als eine der intensivsten Farben gilt.

Interessant sind auch die folgenden deutschen Ausdrücke, deren Bedeutung in vielen Fällen für die Griechen überraschend ist.

-- Ach du grüne Neune!: Die genaue Übersetzung im Griechischen bezieht sich auf keinen Fall auf den entsprechenden griechischen Ausdruck, der Empörung über etwas ausdrückt, das bekannte „re ga@@to!“, es ist interessant, wenn man untersucht, woher dieser Ausdruck stammt, da es mehrere interessante Versionen gibt.

- Auf keinen grünen Zweig kommen: Damit beschreiben wir vor allem jemanden, der in seinem Leben nichts erreichen kann.

- Etwas grau in grau malen: charakterisiert jemanden als besonders pessimistisch.

- Alles durch die rosarote Brille sehen: Ich sehe alles „rosig“, der entsprechende griechische Ausdruck wäre „ich lebe auf einer rosa Wolke“.

- Weiß wie die Wand: wenn wir jemanden als sehr blass beschreiben, im Griechischen gibt es den ähnlichen Ausdruck „er wurde weiß wie ein Tuch“

- Weiße Mäuse sehen: um jemanden zu beschreiben, der Halluzinationen hat.

In der griechischen Sprache finden wir auch „farbige“ Ausdrücke, die für einen Deutschen schwer zu interpretieren sind:

γίνομαι μαύρος δηλαδή από τον θυμό μου.

- Das schwarze Schaf : το μαύρο πρόβατο όπως και στα ελληνικά

- Jemanden anschwärzen (μαυρίζω κάποιον): σχολιάζω αρνητικά κάποιον

- Auf der schwarzen Liste stehen: είναι στη μαύρη λίστα, όπως και στα ελληνικά, συνήθίζεται να το λέμε για κάποιον ανεπιθύμητο.

Το μαύρο χρώμα λοιπόν έχει συνάφεια και στα γερμανικά με κάτι αρνητικό, πράγμα λογικό μιας και μιλάμε για το χρώμα του πένθους και της στεναχώριας γενικότερα. Τι γίνεται όμως με τα άλλα χρώματα, ας δούμε παρακάτω κάποιες γνωστές εκφράσεις και στις δυο γλώσσες που μας ενδιαφέρουν.

Στα γερμανικά έχουμε αρκετές εκφράσεις με το μπλε χρώμα, σε αντίθεση με τα ελληνικά, όπου δεν συναντάμε πολλές.

- Mit einem blauen Augen davon kommen (διαφεύγω με ένα μπλε μάτι): η αντίστοιχη ελληνική θα ήταν «την γλίτσω φτηνά»

- blau sein (είμαι μπλε) : όταν κάποιος είναι μεθυσμένος

- blaumachen (κάνω μπλε): κάνω κοπάνα από την δουλειά
Μια ίσως πιο παλιά έκφραση στα ελληνικά, η οποία χρησιμοποιείται όταν κάποιος έχει φάει ξύλο είναι «τον έκανε μπλε μαρέν».

Το χρώμα μπλε θα λέγαμε επίσης, με εξαίρεση το „mit einem blauen Augen davonkommen“, προσδίδει και πάλι κάτι αρνητικό στην έκφραση.

Συχνά συναντάμε και στις δυο γλώσσες και το χρώμα κόκκινο.

- Είμαι/γίνομαι κόκκινο πανί για κάποιον : προκαλώ έντονο θυμό σε κάποιον

- Κокκινίζω από ντροπή: προφανώς όταν κάποιος αισθάνεται υπερβολική ντροπή.

Στα γερμανικά συναντάμε τις εξής:

- Jemand sieht rot (κάποιος βλέπει κόκκινο): όταν κάποιος από θυμό είναι στα όρια του επιθετικού.

- Der rote Faden (η κόκκινη κλωστή): η κατευθυντήρια γραμμή
Το κόκκινο χρώμα συναντάται κυρίως, όπως παρατηρούμε για να εκφράσουμε έντονα συναισθήματα, απολύτως λογικό μιας και θεωρείται από τα πιο έντονα χρώματα και κυρίως τραβάει την προσοχή μας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι παρακάτω γερμανικές εκφράσεις που σε πολλές περιπτώσεις η σημασία τους προκαλεί έκπληξη.

- Ach du grüne Neune!: η ακριβής μετάφραση «Αχ εσύ πράσινο 9» δεν παραπέμπει σε καμία περίπτωση στην αντίστοιχη ελληνική έκφραση που εκφράζει αγανάκτηση για κάτι, το γνωστό δικό μας «ρε γ_____το !», έχει ενδιαφέρον αν ψάξει κανείς από που εικάζεται ότι προήλθε η έκφραση, μιας και υπάρχουν διάφορες εκδοχές.

- Auf keinen grünen Zweig kommen (δεν καταλήγω σε κανένα πράσινο κλαδί): το χρησιμοποιούμε κυρίως για να χαρακτηρίσουμε κάποιον που δεν μπορεί να πετύχει κάτι στη ζωή του.

- Etwas grau in grau malen (ζωγραφίζω κάτι γκρι πάνω σε γκρι): χαρακτηρίζει κάποιον ιδιαιτέρως απαισιόδοξο.

- Alles durch die rosarote Brille sehen (τα βλέπω όλα μέσα από ροζ-κόκκινα γυαλιά): τα βλέπω όλα «ρόδινα» ή ζω σε ένα

- Die gelbe Presse: Zeitung/Zeitschrift mit „Klatsch und Tratsch“-Inhalt.
- Weißes Blatt abgeben: in schriftlichen Prüfungen nichts schreiben bzw. ausfüllen.
- Weißer Boden: wenn man ein Alkoholgetränk auf einmal trinkt.
- Er erzählt Geschichten mit grünen Pferden: Er erzählt Geschichten, die zur Sphäre der Fantasie gehören
- Schwarzes Gold: das Erdöl in der Umgangssprache.
- Ich schwärze jemanden bei den Wahlen: Ich gebe jemandem meine Stimme nicht und versuche seinen Ruf zu ruinieren.
- Ich wurde von schwarzen Schlangen gestochen: wenn ich große Angst habe.

Ich denke nach diesem Artikel könnten wir zum Schluss kommen, dass Sprachen durch Farbe „heller“ werden, insbesondere in der gesprochenen Sprache. Außerdem finden wir in beiden Sprachen mehrere ähnliche Ausdrücke sowie viele, die völlig unterschiedlich sind oder auch welche die in der einen Sprache überhaupt nicht vorkommen.

Wenn Sie den Artikel interessant fanden und es euch nicht „zu bunt geworden ist“, wenn Sie in diesem Thema keine „schwarze Mitternacht“ haben möchten, wenn ich Sie nicht dazu gebracht habe, „Ah du grüne 9“ zu sagen, aber Sie das Thema „durch die rosarote Brille“ gesehen haben, dann können Sie auch in anderen Sprachen eine kurze Recherche durchführen, es ist sicher, dass die Protagonisten wieder dieselben sein werden und die Schlussfolgerungen werden sicher sehr interessant sein.

ροζ σύννεφο.

- Weiß wie die Wand (άσπρος σαν τον τοίχο): το αντίστοιχο δικό μας «έγινε λευκός σαν το πανί» , όταν χαρακτηρίζουμε κάποιον πολύ χλωμό.
- Weiße Mäuse sehen (βλέπει άσπρα ποντίκια) : για να χαρακτηρίσουμε κάποιον που φαντάζεται πράγματα.

Ομοίως και στα ελληνικά συναντάμε «χρωματιστές» εκφράσεις που σε έναν Γερμανό θα προκαλούσε δυσκολία η ερμηνεία τους:

- Κίτρινος τύπος: εφημερίδα/περιοδικό με «ελαφρύ» περιεχόμενο
- Έδωσε λευκή κόλλα : κενή κόλλα σε γραπτές εξετάσεις
- Άσπρο πάτο: όταν πίνουμε το ποτό μονορούφι
- Λέει ιστορίες με πράσινα άλογα: λέει ιστορίες που ανήκουν στη σφαίρα της φαντασίας
- Μαύρος χρυσός : αλλιώς το πετρέλαιο
- Μαυρίζω κάποιον στις εκλογές : δεν δίνω την ψήφο μου σε κάποιον λόγω αντιπάθειας.
- Μ' έζωσαν τα μαύρα φίδια : όταν έχω μεγάλη ανησυχία.

Οι γλώσσες όταν «χρωματίζονται» λοιπόν γίνονται πιο «φωτεινές», ιδιαίτερα στον προφορικό λόγο, επίσης διαπιστώνουμε αρκετές όμοιες εκφράσεις και στις δυο γλώσσες όπως και πολλές που διαφέρουν εντελώς ή δεν υπάρχουν καν σε κάποια από τις δυο γλώσσες.

Αν σας φάνηκε ενδιαφέρον το άρθρο και δεν σας έκανα να «τα βλέπετε όλα πολύχρωμα» , αν δεν θέλετε να έχετε «μαύρα μεσάνυχτα» σε αυτή τη θεματική, αν δεν σας έφερα στο σημείο να πείτε «αχ εσύ πράσινο 9» αλλά να τα «βλέπετε όλα μέσα από ρόζ-κόκκινα» γυαλιά , μπορείτε να κάνετε μια σύνομη έρευνα και σε άλλες γλώσσες, το σίγουρο είναι ότι οι πρωταγωνιστές θα είναι και πάλι οι ίδιοι και τα συμπεράσματα άκρως ενδιαφέροντα.

Heringers Sprachwelt

Ο γλωσσικός κόσμος του Heringer

Copyright: Hans Jürgen Heringer

Mit dem Mund kann man bekanntlich viel machen. Ich geh' nicht in die Details.

Historisch und sprachlich war der Mund auch jemand, der für andere sprechen konnte. Wir haben es noch im Vormund. Das Wort war und ist in der Rechtssprache beheimatet. So auch muntot.

Es ging nicht darum, jemanden besonders tot zu machen oder einfach nur auf die eine oder andere Weise zum Schweigen zu bringen – vielleicht wie die Mafia.

Muntot war jemand, der nicht mehr für sich sprechen durfte und damit unfähig war, sich am Rechtsprozess zu beteiligen, in eigener Sache zu sprechen – wirklich eine schlimme Vorstellung.

Jetzt geht es meistens um Medienmacht, mit der versucht wird, Kritiker oder die Opposition muntot zu machen. Bisweilen trifft es auch unliebsame Journalisten. Interessant, dass meist nur vom Versuch die Rede ist.

Sollte das nie gelingen?

Oder erfahren wir es nicht, weil die Betroffenen dann muntot sind?

Mehr zu Heringers Sprachwelt hier: <https://heringer.net/> und bald im Buch „Idiomatik in der Phraseologie: Eine Einführung“.

muntot!

Όπως γνωρίζετε, μπορείτε να κάνετε πολλά με το στόμα σας (Mund). Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες.

Ιστορικά και γλωσσικά, η γερμανική λέξη Mund χρησιμοποιούταν ανέκαθεν για να περιγράψει κάποιον που μπορούσε να μιλήσει για λογαριασμό τρίτων. Αυτό το έχουμε ακόμα στη γερμανική λέξη Vormund, δηλαδή τον κηδεμόνα). Η λέξη αυτή ήταν και παραμένει παρούσα στη νομική ορολογία. Όπως και ο φημωμένος (=muntot: Mund/στόμα + tot/νεκρός).

Δεν έχει να κάνει με το να σκοτώσει κάποιος κάποιον ή απλά να τον φημώσει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, όπως ίσως κάνει η μαφία.

Δικαιοπρακτικά ανίκανος (muntot) ήταν κάποιος που δεν είχε πλέον το δικαίωμα να μιλάει για τον εαυτό του και επομένως δεν μπορούσε να λάβει μέρος στη νομική διαδικασία, να μιλήσει για λογαριασμό του – μόνο η σκέψη αυτή προκαλεί τρόμο.

Στις μέρες αφορά κυρίως πλέον τη δύναμη των μέσων ενημέρωσης, η οποία χρησιμοποιείται σε προσπάθειες χειραγώγησης και φημωσης επικριτές ή της αντιπολίτευσης. Μερικές φορές χτυπάει επίσης τους μη αρεστούς, «ενοχλητικούς» δημοσιογράφους. Ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι γίνεται λόγος κυρίως για απόπειρες φημωσης.

Δεν πετυχαίνει δηλαδή ποτέ αυτή απόπειρα; Ή μήπως δεν το μαθαίνουμε ποτέ, επειδή τότε οι πληγέντες όντως φημώθηκαν;

Kommunikationsbarrieren

Επικοινωνιακά εμπόδια

freepik.com

Konstantina Koufala

Der vergangene Sommer stand zweifellos im Zeichen der Olympischen Spiele in Paris und der wunderbaren Teilnahme von Athleten*innen aus der ganzen Welt, die uns unabhängig von ihren Leistungen und Medaillen vor Augen geführt haben, wie wichtig Anstrengung, harte Arbeit und Teamgeist sind, damit Ziele erreicht werden können. Mein persönliches Interesse galt jedoch den Paralympischen Spielen und dem Elan der Menschen mit Behinderungen, die uns stolz gemacht haben, nicht nur wegen ihrer hervorragenden Teilnahme, sondern vor allem auch wegen ihrer hervorragenden Aussagen. Ich mache keinen Hehl daraus, dass ich von dem griechischen Paralympioniken im 100-Meter-Lauf der Männer, Athanasios Gavelas, beeindruckt war, der zusammen mit seinem Guide, Yannis Nifantopoulos, triumphieren und seine zweite Goldmedaille gewinnen konnte. Mir wurde wieder einmal klar, dass unsere Bemühungen Früchte tragen und Hindernisse aus dem Weg geräumt werden, wenn wir als Weggefährten*innen für eine gemeinsame Vision kämpfen. Daher möchte ich an dieser Stelle die entscheidende Rolle der Guides aller sehbehinderten Athleten*innen hervorheben, die sowohl während des Trainings als auch während des Rennens eng mit ihnen zusammenarbeiten, wobei ihre Beziehung auf gegenseitigem Vertrauen und ausgezeichneter Kommunikation beruht. Die Guides sind Begleitläufer*innen, die den Teilnehmern*innen helfen auf dem Kurs zu bleiben, ihr Tempo und ihre Richtung beizubehalten, sie schützen sie vor Hindernissen und Zusammenstößen, sie passen sich ihrer Geschwindigkeit an, sie bieten ihnen Sicherheit, sie geben ihnen die notwendigen Ratschläge, ohne sie abzulenken. Seite an Seite laufend, meist durch einen Band verbunden, sind Sportler*innen und Guides das ideale Beispiel für die perfekte Harmonie, die das Unmögliche zum Möglichen verwandeln und uns daran erinnern, dass es keine Behinderung mehr gibt, wenn man zusammenarbeitet und bereit ist, Barrieren abzubauen.

Die Barrieren sind jedoch nicht immer sichtbar. Im Falle der Kom-

Το καλοκαίρι που πέρασε ήταν αδιαμφισβήτητα συνυφασμένο με τους Ολυμπιακούς Αγώνες στο Παρίσι και τις υπέροχες συμμετοχές αθλητών/αθλητριών από όλον τον κόσμο, που ασχέτως επιδόσεων και μεταλλίων, κατάφεραν να μας υπενθυμίσουν πόσο σημαντική είναι η προσπάθεια, ο μόχθος και το ομαδικό πνεύμα στην επίτευξη των στόχων μας. Εκείνο ωστόσο που μονοπώλησε το προσωπικό μου ενδιαφέρον ήταν οι Παραολυμπιακοί Αγώνες και το σθένος των ατόμων με αναπηρίες που μας έκαναν υπερήφανους, όχι μόνο για τις εξαιρετικές συμμετοχές, αλλά πολύ περισσότερο για τις εξαιρετικές δηλώσεις τους. Δεν κρύβω πως εντυπωσιάστηκα με τον Έλληνα Παραολυμπιονίκη στα 100 μέτρα ανδρών Αθανάσιο Γκαβέλα, που μαζί με τον οδηγό του, Γιάννη Νυφαντόπουλο, κατάφερε να θριαμβεύσει και να κατακτήσει το 2ο χρυσό του μετάλλιο. Συνειδητοποίησα για ακόμα μια φορά πως, όταν γινόμαστε συνοδοιπόροι και αγωνιζόμαστε για ένα κοινό μας όραμα, οι προσπάθειές μας καρποφορούν και τα εμπόδια αίρονται. Θέλω λοιπόν στο σημείο αυτό να τονίσω τον καθοριστικό ρόλο των οδηγών όλων των αθλητών με προβλήματα όρασης, οι οποίοι συνεργάζονται στενά μαζί τους, τόσο κατά τη διάρκεια των προπονήσεων όσο και του αγώνα, ενώ η σχέση τους στηρίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και την άριστη επικοινωνία. Οι οδηγοί είναι συνοδοί που βοηθούν το αγωνιζόμενο άτομο να παραμένει στην πορεία του, διατηρώντας τον ρυθμό και την κατεύθυνσή του, το προφυλάσσουν από τυχόν εμπόδια και συγκρούσεις, προσαρμόζονται στην ταχύτητά του, του προσφέρουν ασφάλεια, του δίνουν τις απαραίτητες συμβουλές χωρίς να αποσπούν την προσοχή του. Τρέχοντας δίπλα-δίπλα, συνδεδεμένοι με ένα λουράκι στα χέρια, αθλητής/αθλήτρια και οδηγός αποτελούν το ιδανικό παράδειγμα της απόλυτης αρμονίας που δύναται να καταστήσει το ανέφικτο εφικτό και να μας υπενθυμίσει πως η αναπηρία παύει να υφίσταται όταν υπάρχει συνεργασία και προθυμία άρσης των φραγμών. Οι φραγμοί ωστόσο δεν είναι πάντα ορατοί. Στην περίπτωση της

munikation sind wir sehr oft mit Situationen konfrontiert, in denen wir nicht in der Lage sind, die Botschaft bzw. die Informationen, die wir erhalten, zu verstehen und zu interpretieren. Die Gründe dafür sind unterschiedlich und hängen untrennbar mit der Kommunikationssituation zusammen. Ich sollte an dieser Stelle anmerken, dass ich mich in diesem Artikel auf die schriftliche Kommunikation konzentriere, sowohl in gedruckter als auch in elektronischer Form. Aus eigener Erfahrung kann ich sagen, dass ich öfters mit der Lektüre eines Textes aufgehört habe, weil er fachbezogen, langweilig, schwer zu verstehen oder nicht mit meinen Interessen verbunden war. Und da bin ich natürlich keine Ausnahme. Es ist aber durchaus verständlich und akzeptabel, dass ich einen Text, der sich an Fachleser*innen bzw. Experten*innen richtet, nicht verstehe, weil mir sicherlich das Fachwissen fehlt und ich der Fachsprache nicht mächtig bin. Wenn es in dem Text um etwas geht, das mich überhaupt nicht betrifft bzw. interessiert, fehlt auch die Motivation und die Konzentration lässt nach. Und dies sind nur zwei Beispiele, die die Komplexität des Lesevorgangs verdeutlichen. Wir kommen daher zu dem Schluss, dass das Leseverstehen nicht als selbstverständlich vorausgesetzt werden kann. Es ist ein multifaktorieller Prozess, der die Interaktion zwischen Text und Leser*innen erfordert.

Kommunikationsbarrieren sind also Faktoren, die den effektiven Informationsaustausch erschweren oder behindern und dazu führen, dass der Kommunikationsakt erfolglos und fruchtlos ist. Ihre Überwindung hingegen sichert die Einbeziehung der Gesellschaftsmitglieder in das soziale Leben, denn nur wer Zugang zu Kommunikationsangeboten, also zu Informationen, hat, kann an einer Gesellschaft teilhaben. Diese Feststellung ist umso wichtiger, wenn es sich um informative Texte handelt, deren Zweck bzw. Skopos nicht nur die Informierung, sondern auch die Reaktion bzw. Handlung der Empfangenden ist, wie z. B. Gebrauchsanweisungen, Behördentexte, medizinische Anweisungen usw. Ganz allgemein könnte man sagen, dass es folgende Kommunikationsbarrieren gibt, ohne dies zu bedeuten, dass die Liste nicht erweitert werden kann:

Sprachbarrieren: Fremdsprache, Dialekt, Soziolekt, Fachsprache, unterschiedliches Sprachniveau, unverständliche-schwere Sprache, schwieriges Vokabular, unklare Struktur, etc.

Kulturelle Barrieren: kulturelle Unterschiede in Bezug auf Werte, Bräuche, soziale Normen, Textsorten, Einstellungen und Wahrnehmungen.

Kognitive Barrieren: Unterschiede im Wissensstand (Weltwissen bzw. Hintergrundwissen), in der Erfahrung oder in der Verständniskompetenz der Teilnehmer*innen.

Technologische Hindernisse: Schwierigkeiten bei der Nutzung der Technologie, unzureichende technologische Kenntnisse, Schwierigkeiten beim Suchen und Finden von Informationen.

Unterschiedliche Erwartungen und Absichten: Fehlinterpretationen darüber, was jede Seite von der Kommunikation erwartet.

Emotionale Barrieren: Vorurteile, Wut, Angst, Furcht oder mangelndes Vertrauen, die das Verständnis und die Akzeptanz von Botschaften beeinträchtigen.

Die Kommunikationsbarrieren können sich sowohl auf die Aufnahme bzw. Perzeptibilität von Informationen als auch auf ihre

epικοινωνίας ερχόμαστε πολύ συχνά αντιμέτωποι με καταστάσεις, κατά τις οποίες αδυνατούμε να κατανοήσουμε και να ερμηνεύσουμε το μήνυμα ή καλύτερα την πληροφορία την οποία προσλαμβάνουμε. Οι λόγοι στους οποίους οφείλεται αυτό ποικίλουν και είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με την εκάστοτε επικοινωνιακή κατάσταση. Να σημειώσω εδώ πως στο παρόν άρθρο εστιάζω στην γραπτή επικοινωνία, έντυπη και ηλεκτρονική. Κρίνοντας από προσωπική εμπειρία, πολλές ήταν οι φορές που διέκοψα την ανάγνωση ενός κειμένου, διότι ήταν εξειδικευμένο, ανιαρό, δυσνόητο ή δεν σχετίζονταν με τα ενδιαφέροντά μου. Και φυσικά δεν αποτελώ εξαίρεση. Εντούτοις είναι απόλυτα κατανοητό και αποδεκτό το να μην καταλαβαίνω ένα κείμενο, το οποίο απευθύνεται σε ειδικό κοινό, διότι σίγουρα μου λείπουν οι εξειδικευμένες γνώσεις και δεν γνωρίζω την ειδική γλώσσα. Επίσης, όταν το κείμενο πραγματεύεται κάτι το οποίο δεν με αφορά καθόλου, απουσιάζει το κίνητρο και συνεπώς φθίνει η συγκέντρωση. Και αυτά είναι δύο μόνο ενδεικτικά παραδείγματα που καταδεικνύουν την πολυπλοκότητα της αναγνωστικής πράξης. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η αναγνωστική κατανόηση δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένη. Πρόκειται για μια πολυπαραγοντική διαδικασία, η οποία προϋποθέτει την αλληλεπίδραση κειμένου και αναγνώστη/αναγνώστριας.

Τα επικοινωνιακά εμπόδια είναι λοιπόν παράγοντες που δυσχεραίνουν ή παρεμποδίζουν την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών, με αποτέλεσμα η επικοινωνιακή πράξη να αποβαίνει ανεπιτυχής και άκαρπη. Η υπερπήδησή τους αφετέρου, διασφαλίζει τη συμπερίληψη των μελών της κοινωνίας στο κοινωνικό γίγνεσθαι, διότι σε μια κοινωνία μπορεί να συμμετέχει μόνο όποιος έχει πρόσβαση στις επικοινωνιακές προσφορές, δηλαδή στην πληροφόρηση. Η διαπίστωση αυτή είναι ακόμα πιο βαρυσήμαντη, όταν πρόκειται για κείμενα πληροφοριακού χαρακτήρα, των οποίων ο σκοπός δεν είναι μόνο η ενημέρωση, αλλά η δράση/ενέργεια του αποδέκτη, όπως οδηγίες χρήσεως, διοικητικά έγγραφα, ιατρικές οδηγίες κ.ά. Επιχειρώντας μια αρκετά γενικευμένη προσέγγιση, θα μπορούσαμε να πούμε πως έχουμε τα ακόλουθα επικοινωνιακά εμπόδια, χωρίς αυτό να σημαίνει πως η λίστα δεν μπορεί να διευρυνθεί:

- Γλωσσικά εμπόδια: ξένη γλώσσα, διάλεκτος, κοινωνιόλεκτος, ειδική γλώσσα, διαφορετικό επίπεδο γλωσσικής επάρκειας μεταξύ των συμμετεχόντων στην επικοινωνία, δυσνόητη γλώσσα, δύσκολο λεξιλόγιο, ασαφής δομή.

- Πολιτισμικά εμπόδια: πολιτισμικές διαφορές που αφορούν αξίες, έθιμα, κοινωνικές νόρμες, κειμενικά είδη, στάσεις και αντιλήψεις.

- Γνωστικά εμπόδια: διαφορές στο επίπεδο γνώσεων (προγενέστερες γνώσεις), στην εμπειρία ή στις δεξιότητες κατανόησης των συμμετεχόντων.

- Τεχνολογικά εμπόδια: δυσκολίες στη χρήση της τεχνολογίας, ανεπαρκείς τεχνολογικές γνώσεις, δυσκολία κατά την αναζήτηση και εύρεση πληροφορίας.

- Διαφορές στις προσδοκίες και τις προθέσεις: εσφαλμένες ερμηνείες σχετικά με το τι προσδοκά κάθε πλευρά από την επικοινωνία.

Verarbeitung und letztlich auf ihre Assimilation auswirken, d. h. auf die grundlegenden kognitiven Prozesse des Menschen, die es uns ermöglichen, die Welt um uns herum zu verstehen und zu lernen. Gleichzeitig betreffen sie alle Sprachnutzer*innen, unabhängig von Behinderung oder sonderpädagogischem Förderbedarf. Damit ein Text als zugänglich bzw. barrierefrei gilt, muss er also bestimmte Bedingungen erfüllen, die es den Lesern*innen ermöglichen, seinen Inhalt zu verstehen und ihn in den kommunikativen Akt einzubeziehen.

Die Forderung nach Vereinfachung und Optimierung von Texten wird noch deutlicher, wenn man bedenkt, dass wir in einer Zeit leben, in der wir täglich mit einer Fülle von Informationen überschüttet werden, und wenn man die Behinderungsraten auf globaler, europäischer und nationaler Ebene berücksichtigt. Im Einzelnen:

Die Weltgesundheitsorganisation schätzt, dass 1,3 Milliarden Menschen - ein Sechstel der Weltbevölkerung - mit einer schweren Behinderung leben. Auf europäischer Ebene wird die Zahl der Menschen mit Behinderungen und chronischen Erkrankungen auf 92 Millionen geschätzt, d. h. 24,9 % der Gesamtbevölkerung (über 16 Jahre). Ebenso gibt fast jeder vierte Grieche (24,3 %) an, dass er sich zumindest in den letzten sechs Monaten aufgrund von Gesundheitsproblemen „stark eingeschränkt“ (10,2 %) oder „mäßig eingeschränkt“ (14,1 %) bei der Verrichtung alltäglicher Aktivitäten gefühlt hat, während die entsprechende Zahl für Menschen über 65 Jahre bei über 60 % liegt. [übersetzt von der Verfasserin des Artikels, siehe auch <https://amea.gov.gr/consultation#fn4>].

Nur wenn die Textverfasser*innen wie der Guide des olympischen Goldmedaillengewinners agieren und die sprachliche Kompetenz, den kognitiven Hintergrund, die Bedürfnisse und das Vorwissen ihrer Leserschaft teilen, wird es auch den Menschen mit Behinderung, das Recht der „[...] Freiheit, Informationen und Gedankengut sich zu beschaffen, zu empfangen und weiterzugeben, gleichberechtigt mit anderen [...]“, gewährleistet, wie es im Artikel 21 der UN-Behindertenrechtskonvention festgelegt ist. In Amerika und Europa werden schon seit Jahrzehnten Anstrengungen in dieser Richtung unternommen. In unserem Land (Griechenland) hingegen stehen die Dinge noch am Anfang, obwohl es eine Tendenz gibt, sich mit diesem wichtigen Thema zu befassen, was uns in den nächsten Ausgaben beschäftigen wird.

- Συναισθηματικά εμπόδια: Προκαταλήψεις, θυμός, φόβος, άγχος ή έλλειψη εμπιστοσύνης που επηρεάζουν την κατανόηση και την αποδοχή των μηνυμάτων.

Οι επικοινωνιακοί φραγμοί δύνανται να επηρεάσουν τόσο την πρόσληψη της πληροφορίας, όσο και την επεξεργασία και εν τέλει την αφομοίωσή της, δηλαδή τις βασικές διαδικασίες της ανθρώπινης γνωστικής λειτουργίας, που μας επιτρέπουν να κατανοούμε τον κόσμο γύρω μας και να μαθαίνουμε. Ταυτόχρονα αφορούν όλους τους χρήστες της γλώσσας, ανεξαρτήτως αναπηρίας ή ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης. Συνεπώς, για να μπορέσει να θεωρηθεί ένα κείμενο προσβάσιμο, οφείλει να πληροί συγκεκριμένες προϋποθέσεις, επιτρέποντας στο αναγνωστικό κοινό του την κατανόηση του περιεχομένου του και εν συνεχεία την συμπερίληψή του στην επικοινωνιακή πράξη.

Το αίτημα απλοποίησης και βελτιστοποίησης των κειμένων γίνεται ακόμα πιο ισχυρό, αν αναλογιστούμε στο σημείο αυτό πως διανύουμε μία εποχή στην οποία κατακλυζόμαστε καθημερινά από πλήθος πληροφοριών και αν συνυπολογίσουμε τα ποσοστά αναπηρίας σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα: Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας υπολογίζει ότι 1,3 δισεκατομμύρια άνθρωποι –δηλαδή το ένα έκτο του παγκόσμιου πληθυσμού– ζουν με σοβαρή αναπηρία. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις υπολογίζεται ότι ανέρχεται σε 92 εκατομμύρια, δηλαδή 24,9% επί του γενικού πληθυσμού (άνω των 16 ετών). Αντίστοιχα, σχεδόν ένα στα τέσσερα άτομα στην Ελλάδα (24,3%) δηλώνει ότι ένιωσε «σοβαρά περιορισμένο» (10,2%) ή «μέτρια περιορισμένο» (14,1%) στην άσκηση καθημερινών δραστηριοτήτων τουλάχιστον τους προηγούμενους έξι μήνες λόγω προβλημάτων υγείας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό ατόμων ηλικίας άνω των 65 ετών ξεπερνά το 60%.

Μόνο όταν οι συντάκτες/συντάκτριες κειμένων λειτουργήσουν σαν τον οδηγό του χρυσού Ολυμπιονίκη, συμμεριζόμενοι τη γλωσσική επάρκεια, το γνωστικό υπόβαθρο, τις ανάγκες και τις προγενέστερες γνώσεις του αναγνωστικού τους κοινού, θα μπορέσει ουσιαστικά να διασφαλιστεί και για τα άτομα με αναπηρίες το δικαίωμα της «[...] ελευθερίας να αναζητούν, να λαμβάνουν, να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες σε ίση βάση με τους άλλους [...]», όπως ορίζει το Άρθρο 21 της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Σε Αμερική και Ευρώπη γίνονται προσπάθειες προς αυτήν την κατεύθυνση εδώ και δεκαετίες. Απεναντίας στη χώρα μας, τα πράγματα βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, αν και διαφαίνεται μία τάση ενασχόλησης με αυτό το τόσο ουσιαστικό ζήτημα, το οποίο θα μας απασχολήσει στα επόμενα τεύχη.

„EIN-FACH-LEHRER:IN“: DER NOTWENDIGKEIT GEHORCHEN AUCH DIE GÖTTER

Ανάγκη και θεοί πείθονται: Εκπαιδευτικοί με ένα μόνο γνωστικό αντικείμενο

Nikos Alexatos

Deutschland, das oft als vorbildliche Bildungsland angesehen wird, hat derzeit mit einem erheblichen Lehrermangel zu kämpfen, der das Bildungssystem zu untergraben droht. Dieses Problem hat nicht nur kritische Auswirkungen auf die Qualität der Bildung, die den Schüler:innen vermittelt wird, sondern auch auf die breitere gesellschaftliche und wirtschaftliche Landschaft. Insbesondere das Bundesland Hessen zeigt sich als Vorreiter bei der Anpassung seines Bildungssystems als Reaktion auf diese Herausforderung und hat das Konzept des „Ein-Fach-Lehrers“ ins Leben gerufen. Dies bezeichnet einen tiefliegenden Umschwung des etablierten „Zwei-Fach-Lehrkraft“-Modells, das ein Grundmerkmal des deutschen Schulsystems ist.

Der Lehrkräftemangel in Deutschland

In den letzten Jahren hat sich der Lehrkräftemangel in Deutschland verschärft, ein Problem, das durch verschiedene Faktoren verursacht wird. Nach Angaben des Statistischen Bundesamtes werden in den nächsten zehn Jahren etwa 40 % der Lehrer in den Ruhestand gehen, und die Neueinstellungen halten mit diesem Bedarf nicht Schritt. Besonders ausgeprägt ist dieser Mangel in Fächern wie Mathematik, Naturwissenschaften und Fremdsprachen. Die COVID-19-Pandemie hat diese Herausforderungen noch verschärft, da sie die Lehrerbildung unterbrochen hat und viele potenzielle Lehrkräfte dazu veranlasst hat, ihre berufliche Laufbahn zu überdenken.

Darüber hinaus bedeutet der demografische Wandel infolge sinkender Geburtenraten, dass weniger Kinder in das Bildungssystem eintreten, was sich auf das Schüler-Lehrer-Verhältnis und die Ressourcenzuweisung auswirkt. Darüber hinaus entscheiden sich viele Lehrkräfte aufgrund der übermäßigen Arbeitsbelastung, der unzureichenden Bezahlung und der unzureichenden Unterstützung dafür, den Beruf aufzugeben, was das Bild eines Berufsstandes in der Krise zeichnet.

Η Γερμανία, η οποία συχνά θεωρείται χώρα-πρότυπο για την εκπαίδευση, παλεύει σήμερα με μια σημαντική έλλειψη εκπαιδευτικών που απειλεί να υπονομεύσει το εκπαιδευτικό σύστημα. Το πρόβλημα αυτό δεν έχει κρίσιμες επιπτώσεις μόνο στην ποιότητα της εκπαίδευσης που παρέχεται στους μαθητές, αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό και οικονομικό τοπίο. Το γερμανικό κρατίδιο της Έσσης, ειδικότερα, πρωτοπορεί στην προσαρμογή του εκπαιδευτικού του συστήματος ως απάντηση σε αυτή την πρόκληση και δημιούργησε την έννοια του «εκπαιδευτικού ενός αντικειμένου». Αυτό σηματοδοτεί μια βαθιά μετατόπιση από το καθιερωμένο μοντέλο του «εκπαιδευτικού δύο αντικειμένων» που αποτελεί θεμελιώδες χαρακτηριστικό του γερμανικού σχολικού συστήματος.

Η έλλειψη εκπαιδευτικών στη Γερμανία

Τα τελευταία χρόνια, η έλλειψη εκπαιδευτικών στη Γερμανία έχει επιδεινωθεί, πρόβλημα που οφείλεται σε διάφορους παράγοντες. Σύμφωνα με την Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία, περίπου το 40% των εκπαιδευτικών θα συνταξιοδοτηθεί τα επόμενα δέκα χρόνια και οι νέες προσλήψεις δεν συμβαδίζουν με αυτή τη ζήτηση. Η έλλειψη αυτή είναι ιδιαίτερα έντονη σε μαθήματα όπως τα μαθηματικά, οι φυσικές επιστήμες και οι ξένες γλώσσες. Η πανδημία COVID-19 έχει επιδεινώσει αυτές τις προκλήσεις, καθώς έχει διαταράξει την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και έχει κάνει πολλούς δυνητικούς εκπαιδευτικούς να επανεξετάσουν την καριέρα τους.

Επιπλέον, η δημογραφική αλλαγή ως αποτέλεσμα της μείωσης των ποσοστών γεννήσεων σημαίνει ότι λιγότερα παιδιά εισέρχονται στο εκπαιδευτικό σύστημα, επηρεάζοντας την αναλογία μαθητών-καθηγητών και την κατανομή των πόρων. Επιπλέον, πολλοί εκπαιδευτικοί επιλέγουν να εγκαταλείψουν το επάγγελμα λόγω υπερβολικού φόρτου εργασίας, ανεπαρκούς αμοιβής και ανεπαρκούς υποστήριξης, συνθέτοντας την εικόνα ενός επαγγέλματος σε κρίση.

Die Folgen des Mangels

Die Folgen des Lehrermangels sind weitreichend. Die Klassen werden immer größer, so dass die Schüler weniger individuelle Betreuung erhalten. In vielen Schulen werden Fächer von Lehrer:innen unterrichtet, die nicht über eine spezielle Ausbildung in diesem Bereich verfügen, was zu einem Rückgang der Bildungsqualität führt. Diese Verschlechterung kann sich kaskadenartig auf die akademischen Leistungen und die Motivation der Schüler:innen auswirken, was sich letztlich auf ihre künftigen Bildungs- und Berufschancen auswirkt.

Offenbar hat dieser Mangel erhebliche Auswirkungen auf die soziale Gerechtigkeit. In unterprivilegierten Gegenden haben Schulen oft größere Schwierigkeiten, qualifizierte Lehrkräfte zu finden und zu halten, als in wohlhabenden Gegenden, wodurch sich die Kluft bei den Bildungsergebnissen vergrößert. Dieses Ungleichgewicht führt zu Ungerechtigkeiten, die den Kreislauf der Armut aufrechterhalten und die soziale Mobilität behindern können.

Die Rolle der Ein-Fach-Lehrer:innen in Hessen

Als Reaktion auf den Lehrermangel hat das Bundesland Hessen das Konzept der „Ein-Fach-Lehrer:innen“ eingeführt. Dieses Modell ermöglicht es den Schulen, Lehrkräfte einzustellen, die sich auf ein einziges Fach spezialisieren, anstatt von ihnen zu verlangen, dass sie mehrere – mindestens zwei - Fachbereiche abdecken. Mit diesem Ansatz soll der Druck, der durch den Lehrkräftemangel entsteht, gemildert werden, ohne dabei die Bildungsstandards zu gefährden.

Das neue Modell könnte dem Schulsystem Hessens Vorteile etwa bezüglich der fachlichen Kompetenz verschaffen. Durch die Einstellung von Ein-Fach-Lehrern können nämlich die Schulen sicherstellen, dass die Lehrkräfte ein tiefes Verständnis für ihr spezifisches Fach besitzen, wodurch sich die Unterrichtsqualität in diesem Bereich verbessern kann. Ein-Fach-Lehrkräfte können idealerweise innovative Lehrmethoden und eine Leidenschaft für ihr Fach mitbringen, was das Engagement der Schüler und die Lernergebnisse verbessern kann.

Dazu zählt zu den Vorteilen eine gewisse Flexibilität bei der Personalbesetzung. Dieses Modell überwindet die Einschränkungen, die das altherkömmliche Modell des Zwei-Fach-Lehrers mit sich bringt. Die Schulen können sich leichter an Schwankungen bei den Schülerzahlen und an veränderte Lehrplananforderungen anpassen und so ihre Ressourcen optimieren.

Ein weiterer Vorteil könnte die Anziehung von Talenten sein. So kann Das Ein-Fach-Lehrer-Modell auch für neue Hochschulabsolventen interessant sein, die möglicherweise zögern, die volle Last des Unterrichtens mehrerer Fächer auf sich zu nehmen. Durch die Konzentration auf ein einziges Fach könnten sich potenzielle Lehrkräfte besser vorbereitet fühlen und sich für den Lehrerberuf begeistern.

In diesem Rahmen wird auch der Weg ausländischer Lehrkräfte in die deutsche, momentan hessische, Schule eventuell erleichtert. Anders als das, was in Deutschland der Fall ist, studieren Menschen

Οι συνέπειες της έλλειψης

Οι συνέπειες της έλλειψης εκπαιδευτικών είναι εκτεταμένες. Τα μεγέθη των τάξεων αυξάνονται, πράγμα που σημαίνει ότι οι μαθητές λαμβάνουν λιγότερη εξατομικευμένη προσοχή. Σε πολλά σχολεία, τα μαθήματα διδάσκονται από καθηγητές που δεν έχουν εξειδικευμένη κατάρτιση στον τομέα αυτό, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Αυτή η υποβάθμιση μπορεί να έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις στις ακαδημαϊκές επιδόσεις και τα κίνητρα των μαθητών, γεγονός που επηρεάζει τελικά τις μελλοντικές ευκαιρίες εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας τους.

Προφανώς, η ανεπάρκεια αυτή έχει σημαντικό αντίκτυπο στην κοινωνική δικαιοσύνη. Στις μη προνομιούχες γειτονίες, τα σχολεία συχνά δυσκολεύονται περισσότερο να βρουν και να διατηρήσουν εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς απ' ό,τι στις εύπορες περιοχές, διευρύνοντας το χάσμα στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Αυτή η ανισορροπία οδηγεί σε ανισότητες που μπορούν να διαιωνίσουν τον κύκλο της φτώχειας και να εμποδίσουν την κοινωνική κινητικότητα.

Ο ρόλος των καθηγητών ενός αντικειμένου στην Έσση

Ως απάντηση στην έλλειψη εκπαιδευτικών, το κρατίδιο της Έσσης εισήγαγε την έννοια των «εκπαιδευτικών ενός γνωστικού αντικειμένου». Το μοντέλο αυτό επιτρέπει στα σχολεία να προσλαμβάνουν εκπαιδευτικούς που ειδικεύονται σε ένα μόνο γνωστικό αντικείμενο αντί να απαιτείται από αυτούς να καλύπτουν πολλά - τουλάχιστον δύο - γνωστικά αντικείμενα. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στην άμβλυνση της πίεσης που προκαλεί η έλλειψη εκπαιδευτικών χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο τα εκπαιδευτικά πρότυπα.

Το νέο μοντέλο θα μπορούσε να δώσει στο σχολικό σύστημα της Έσσης πλεονεκτήματα όσον αφορά την εξειδίκευση σε θέματα, για παράδειγμα. Με την πρόσληψη εκπαιδευτικών ενός μόνο γνωστικού αντικειμένου, τα σχολεία μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν βαθιά γνώση του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου τους, γεγονός που μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της διδασκαλίας στον **τομέα αυτό**. Οι καθηγητές ενός γνωστικού αντικειμένου μπορούν ιδανικά να προσφέρουν καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας και πάθος για το αντικείμενό τους, γεγονός που μπορεί να βελτιώσει τη δέσμευση των μαθητών και τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Τα οφέλη περιλαμβάνουν έναν βαθμό ευελιξίας στη στελέχωση. Το μοντέλο αυτό ξεπερνά τους περιορισμούς του παραδοσιακού μοντέλου καθηγητών δύο γνωστικών αντικειμένων. Τα σχολεία μπορούν να προσαρμόζονται ευκολότερα στις διακυμάνσεις του αριθμού των μαθητών και στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, βελτιστοποιώντας τους πόρους τους.

Ένα άλλο πλεονέκτημα θα μπορούσε να είναι η προσέλκυση ταλέντων. Για παράδειγμα, το μοντέλο διδασκαλίας ενός μόνο αντικειμένου μπορεί επίσης να προσελκύσει νέους πτυχιούχους οι οποίοι μπορεί να είναι απρόθυμοι να αναλάβουν το πλήρες βάρος της διδασκαλίας πολλαπλών αντικειμένων. Με την εστίαση σε ένα μόνο μάθημα, οι εν δυνάμει εκπαιδευτικοί μπορεί να αισθάνονται καλύτερα προετοιμασμένοι και πιο ενθουσιώδεις για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού.

in vielen Ländern die schulrelevanten Disziplinen auf Lehramt nicht als Kombination von zwei Fächern, sondern nur eines. Bis jetzt ist die Anstellung solcher Fachlehrer an deutschen Schulen schwierig und erfolgt nur in der Form von befristeten Arbeitsverhältnissen. Nun wird, mindestens in Hessen, der Weg zu unbefristeten Verträgen oder sogar zur Verbeamtung solcher Lehrkräfte leichter. Somit hofft man, den Berufsweg wieder attraktiv zu machen.

Herausforderungen und Kritik

Trotz seiner potenziellen Vorteile hat das Ein-Fach-Lehrer-Modell bei Pädagogen und Interessenvertretern unterschiedliche Meinungen hervorgerufen. Einige Pädagogen argumentieren, dass diese Spezialisierung zu einer Entkopplung zwischen den Fächern führen kann, wodurch interdisziplinäres Lernen schwieriger wird. Schüler sollen oft davon profitieren, dass sie verstehen, wie verschiedene Fächer zusammenhängen, und die Konzentration auf ein einziges Fach könnte ganzheitliche Bildungserfahrungen einschränken.

Darüber hinaus wirft das Personalbesetzungsmodell Bedenken hinsichtlich der Flexibilität der Lehrkräfte auf, da eine enge Fokussierung auf ein Fach ihre Fähigkeit beeinträchtigen könnte, sich an veränderte Lehrpläne anzupassen oder an schulweiten Initiativen mitzuwirken. Kritiker des Systems argumentieren, dass es zwar wichtig ist, den unmittelbaren Lehrermangel zu beheben, dass aber ein Mangel an fächerübergreifenden Lehrern zu einem weniger integrierten und kohärenten Lernumfeld führen könnte.

Ob bejubelnd oder kritisch betrachtet, stellt die Entscheidung der hessischen Regierung eine bahnbrechende Änderung der ganzen Konzeption vom Lehrerberuf dar und bricht mit einer Tradition deutscher Bildungsvorstellung, die tief in der Geschichte und dem kollektiven Bewusstsein verankert ist. Es ist ein Novum. Ob dies positiv auf die Lösung des Problems einwirken wird oder sich als ungenügend oder sogar als Ursache weiterer Probleme entpuppen wird, ist eine Frage der Zukunft.

Αυτό μπορεί επίσης να διευκολύνει τους αλλοδαπούς εκπαιδευτικούς να βρουν το δρόμο τους στα γερμανικά, επί του παρόντος στα κρατιδιακά, σχολεία. Σε αντίθεση με τη Γερμανία, οι άνθρωποι σε πολλές χώρες δεν σπουδάζουν τα σχετικά με το σχολείο γνωστικά αντικείμενα για ένα πτυχίο διδασκαλίας ως συνδυασμό δύο γνωστικών αντικειμένων, αλλά μόνο ένα. Μέχρι τώρα, ήταν δύσκολο να προσληφθούν τέτοιοι εξειδικευμένοι εκπαιδευτικοί στα γερμανικά σχολεία και προσλαμβάνονταν μόνο σε προσωρινή βάση. Τώρα, τουλάχιστον στην Έσση, ο δρόμος για μόνιμες συμβάσεις ή ακόμη και για την ιδιότητα του δημόσιου υπαλλήλου για τέτοιους εκπαιδευτικούς γίνεται ευκολότερος. Έτσι υπάρχει η ελπίδα ότι αυτό θα καταστήσει και πάλι πιο ελκυστική την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Προκλήσεις και κριτική

Παρά τα δυνητικά οφέλη του, το μοντέλο του εκπαιδευτικού ενός αντικειμένου έχει προκαλέσει ανάμικτες απόψεις μεταξύ των εκπαιδευτικών και των ενδιαφερομένων. Ορισμένοι εκπαιδευτικοί υποστηρίζουν ότι αυτή η εξειδίκευση μπορεί να οδηγήσει σε αποσύνδεση μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων, δυσχεραίνοντας τη διαθεματική μάθηση. Οι μαθητές αναμένεται συχνά να ωφεληθούν από την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα αλληλοσυνδέονται, και η εστίαση σε ένα μόνο γνωστικό αντικείμενο θα μπορούσε να περιορίσει τις ολιστικές εκπαιδευτικές εμπειρίες. Επιπλέον, το μοντέλο στελέχωσης εγείρει ανησυχίες σχετικά με την ευελιξία των εκπαιδευτικών, καθώς η στενή εστίαση σε ένα μάθημα θα μπορούσε να επηρεάσει την ικανότητά τους να προσαρμόζονται σε μεταβαλλόμενα προγράμματα σπουδών ή να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες σε επίπεδο σχολείου.

Οι επικριτές του συστήματος υποστηρίζουν ότι, ενώ είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν οι άμεσες ελλείψεις εκπαιδευτικών, η έλλειψη εκπαιδευτικών που διδάσκουν διαθεματικά μαθήματα θα μπορούσε να οδηγήσει σε ένα λιγότερο ολοκληρωμένο και συνεκτικό μαθησιακό περιβάλλον.

Είτε επευφημείται είτε επικρίνεται, η απόφαση της κυβέρνησης της Έσσης αποτελεί μια πρωτοποριακή αλλαγή στην όλη έννοια του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού και έρχεται σε ρήξη με μια παράδοση στη γερμανική εκπαίδευση που είναι βαθιά ριζωμένη στην ιστορία και τη συλλογική συνείδηση. Πρόκειται για μια καινοτομία. Το αν θα έχει θετική επίδραση στην επίλυση του προβλήματος ή αν θα αποδειχθεί ανεπαρκής ή ακόμη και η αιτία περαιτέρω προβλημάτων είναι ένα ερώτημα για το μέλλον.

Endlich an der Uni!

07

Και να που τώρα είσαι στη Σχολή!

Areti Tsigkreli

Der Oktober steht vor der Tür. Die Immatrikulationen der Erstsemester sind bereits abgeschlossen und jetzt beginnt dein neuer Status: Das Studentenleben! Darauf hast du die letzten Jahre deines Lebens gewartet und davon hast du geträumt...

Momentan geht es noch darum, neue Kontakte auf deinem Handy abzuspeichern, an neuen Gruppenchats für Erstsemester teilzunehmen, mit dem Linienbus zur Uni auf Erkundungsfahrt zu gehen und einen Einblick in das Innenleben der Universität zu erhalten. Du surfst im Internet, um Informationen von älteren Studierenden bezüglich der Uni bzw. dem Fachbereich zu finden, du kontaktierst das Sekretariat, um sicherzustellen, dass du eingeschrieben bist und um Informationen darüber zu erhalten, wann der Stundenplan verfügbar ist, wann der Unterricht startet oder wann der Erstsemesterempfang stattfindet..

Und so vergehen die Tage und die Vorlesungen beginnen. Montag. Dein erster Tag, nicht mehr in der Schule, wie in den letzten 14 deiner 18 Lebensjahre, sondern nun an der Universität! Du wachst auf, noch bevor der Wecker klingelt. Du bereitest dich sorgfältig vor und machst dich rechtzeitig auf den Weg, um auf keinen Fall zu spät zu sein.

Du kommst an und betrittst das Gebäude. Auch wenn du schon einmal dort warst, heute ist alles anders. Wohin das Auge auch reicht sind Studenten. In Gruppen oder allein. Einige scheinen zu wissen, wo ihr Hörsaal ist, und andere, wie du, gehen noch den richtigen Gang suchend umher. Obwohl du relativ früh da warst, siehst du gleich beim Betreten des Hörsaals, dass schon etliche Plätze bereits besetzt sind. Du warst nicht allein mit dem Gedanken früh da zu sein!

Das „flaue Magengefühl“ hat sich festgesetzt. Du atmest tief durch und gehst weiter. Du suchst dir einen Platz und kaum sitzt du, dreht sich dein Nachbar zu dir und grüßt dich. In den nächsten fünf Sekunden habt ihr euch schon vorgestellt und festgestellt, dass ihr Kommilitonen seid.

Μπαίνει ο Οκτώβρης. Οι εγγραφές των πρωτοετών φοιτητών έχουν ολοκληρωθεί κι εσύ αρχίζεις να βιώνεις την ιδιότητα του φοιτητή, μια ιδιότητα που τα τελευταία χρόνια της ζωής σου τόσο περιμένες κι ονειρευόσουν...

Προς το παρόν, προσθέτεις νέες επαφές στο κινητό σου, συμμετέχεις σε νέες ομαδικές στα social που γίνονται για τους πρωτοετείς, κάνεις αναγνωριστικές διαδρομές με το λεωφορείο που πάει στη Σχολή, πηγαίνεις και περιηγείσαι εξωτερικά –αν όχι και εσωτερικά– τη Σχολή, σερφάρεις στο ίντερνετ για την ανεύρεση σχετικών με τη Σχολή πληροφοριών από παλιότερους φοιτητές, επικοινωνείς με τη γραμματεία του Τμήματος, για να είσαι σίγουρη και σίγουρος ότι είσαι εγγεγραμμένη κι εγγεγραμμένος και για το πότε βγαίνει το πρόγραμμα ή το πότε ξεκινούν τα μαθήματα ή το πότε γίνεται η «υποδοχή των πρωτοετών».

Και να που οι μέρες περνούν και τα μαθήματα ξεκινούν. Δευτέρα. Η πρώτη σου μέρα, όχι πια στο σχολείο, που ίσχυε για τα τελευταία 14 από τα 18 χρόνια της ζωής σου, αλλά στο Πανεπιστήμιο..! Ξυπνάς πριν ακόμη χτυπήσει το ξυπνητήρι. Ετοιμάζεσαι με επιμέλεια και ξεκινάς νωρίς, γιατί δεν θέλεις να αργήσεις.

Φτάνεις και μπαίνεις στο κτήριο. Αν και έχεις ξαναπάει, σήμερα είναι αλλιώς. Φοιτητές παντού, όπου και να κοιτάξεις. Σε παρέες ή μόνοι. Άλλοι φαίνεται ότι ξέρουν πού είναι το αμφιθέατρό τους κι άλλοι, όπως κι εσύ, προχωρούν διστακτικά, ψάχνοντας τον σωστό διάδρομο. Παρόλο που έχεις φτάσει νωρίς, με το που μπαίνεις στο αμφιθέατρο βλέπεις ότι αρκετά έδρανα είναι ήδη κατειλημμένα. Τελικά, δεν ήσουν ο μόνος ή η μόνη που είχες το ίδιο σκεπτικό.

Το «σφίξιμο» στο στομάχι δεν λέει να φύγει. Παίρνεις βαθιά ανάσα και προχωράς. Διαλέγεις ένα έδρανο και με το που κάθεις, γυρίζει ο διπλανός και σε χαιρετάει. Στα επόμενα πέντε δευτερόλεπτα, έχετε ήδη συστηθεί κι επιβεβαιώσει ότι είστε συμφοιτητές.

Das Gleiche passiert auch mit den Leuten vor oder hinter euch im Hörsaal. „Denk daran: Was immer du brauchen solltest, das werden die anderen auch!“ sagte dir deine ältere Schwester am ersten Unitag und du merkst sofort, wie Recht sie hatte! Ab dem Moment fühlst du dich nicht mehr allein und einsam! Und nun beginnt die erste Vorlesung! Du bekommst Gänsehaut, als du zum ersten Mal hörst, wie der Professor dich mit „Frau Kollegin oder Herr Kollege!“ anspricht, und du denkst: „Meint er mich?“. Aber natürlich meint er dich! Du bist an jenem Ort, wo du zum Akademiker werden wirst! Und kaum hast du dies registriert, fängst du an, den Gedanken zu mögen. Du fängst an, es zu genießen!

Du hast nicht einmal gemerkt, wie die erste Vorlesung zu Ende ging... wo du die meiste Zeit staunend und mit offenem Mund gesessen hast... wo du die anderen beobachtetest, wie sie sich Notizen machten... etwas, dass dich überhaupt nicht an Schule erinnerte.

Und da kommt auch schon der erste „Studentenkaffee“ ins Spiel! Auf dem Weg zur Cafete noch allein und bis man da ist, geht man schon in einer Gruppe. Und diese Gruppe schließt sich einer anderen Gruppe an! Und jetzt wollt ihr euch als Kollektiv alle zusammensetzen! Na dann viel Spaß!

Und du wirst sehen, wie schön es sein wird...

...wenn ihr euch in der Cafete trifft, um gemeinsam den „Studienführer“ durchzugehen und sich den Stundenplan individuell zusammenzustellen.

...wenn du in die Bib gehst, um zu lernen.

...wenn du für die Prüfung Bücher liest, die deinen nun entsprungenen wissenschaftlichen Interessen entsprechen.

...wenn du die Profs in ihrer „Sprechstunde“ aufsuchst, um ihnen dein Interesse an ihrem wissenschaftlichen Gebiet zu bekunden.

...wenn du dir Themen für Referate und Präsentationen auswählst.

...wenn du im Redaktionsteam der vom Fachbereich herausgegebenen Zeitschrift mitwirkst.

...wenn du dich für das „Erasmus-Austauschprogramm“ bewirbst.

...wenn du merkst, wie viel Glück du hast, unter Menschen zu sein, die die gleichen Interessen mit dir teilen.

...wenn ... wenn ... wenn ...

Und all diese „wenn's“ werden noch schöner, wenn du erkennst, dass es beim Studieren nicht nur darum geht, Prüfungen zu bestehen, um irgendwann den Abschluss zu machen.

Studieren bedeutet Interesse, Recherche, Entwicklung, Gelehrsamkeit, „Fortschritt“ und „Verwandlung“.

Studieren ist eine schöne „Reise“ in die Welt des Wissens.

Studiere so gut es geht!

Mach diese „Reise“ lohnenswert!

Hab einen guten Studienstart!

Hab eine gute „Reise“!

Willkommen am Fachbereich!

Το ίδιο έχει γίνει και με τους μπροστινούς και με τους πιο πάνω στο αμφιθέατρο φοιτητές. «Να θυμάσαι ότι όποιες ανάγκες θα έχεις εσύ, τις ίδιες θα έχουν και οι άλλοι!» σου έλεγε η μεγαλύτερη αδερφή σου για την πρώτη μέρα στη Σχολή και δεν αργείς να συνειδητοποιήσεις πόσο δίκιο είχε! Από εκείνη τη στιγμή δεν νιώθεις πια μόνος ή μόνη!

Και ξεκινά η πρώτη διάλεξη! Ανατριχιάζεις, όταν πρωτοακούς τον καθηγητή να σε προσφωνεί «Κυρία ή Κύριε Συνάδελφε!», και σκέφτεσαι: «Εμένα εννοεί;». Και βέβαια εσένα! Είσαι στον χώρο, όπου θα γίνεις επιστήμονας! Και με το που το σκέφτεσαι, αρχίζει να σου αρέσει. Αρχίζεις να το απολαμβάνεις!

Ούτε που κατάλαβες πώς ολοκληρώθηκε η πρώτη διάλεξη... που την περισσότερη ώρα ήσουν με «το στόμα ανοιχτό»... που παρατηρούσες τους υπόλοιπους τι έκαναν και πώς κρατούσαν σημειώσεις... που δεν σου θύμιζε τίποτε από τη σχολική ατμόσφαιρα. Και να που ήδη έχει κανονιστεί ο πρώτος «φοιτητικός καφές»! Πήγες μόνη και μόνος και φεύγεις με παρέα. Και μέχρι να φτάσετε στο κυλικείο, η παρέα σας έγινε παρέα με μια άλλη παρέα και τώρα ψάχνετε πού θα χωρέσετε όλοι μαζί! Τι ωραίος μπελάς!

Και θα δεις πόσο ωραία θα είναι...

...όταν θα συναντιέστε στο κυλικείο, για να διαβάσετε μαζί τον «Οδηγό Σπουδών» και να κάνετε τις επιλογές σας.

...όταν θα πηγαίνεις στη Βιβλιοθήκη της Σχολής, για να μελετήσεις.

...όταν θα διαβάζεις για την εξεταστική βιβλία τόσο ταιριαστά με τα επιστημονικά πια ενδιαφέροντά σου.

...όταν θα επισκέπτεσαι τους καθηγητές στην «Ώρα Συνεργασίας» τους με τους φοιτητές, για να μοιραστείς μαζί τους το ενδιαφέρον σου για το επιστημονικό τους αντικείμενο.

...όταν θα επιλέγεις θέματα εργασιών και παρουσιάσεων.

...όταν θα συμμετέχεις στη συγγραφική ομάδα του Περιοδικού που εκδίδει η Σχολή.

...όταν θα κάνεις την αίτηση για το «Πρόγραμμα Erasmus».

...όταν θα συνειδητοποιείς το πόσο τυχερή και τυχερός είσαι που βρίσκεσαι ανάμεσα σε άλλους με κοινά με εσένα ενδιαφέροντα.

...όταν... όταν... όταν...

Κι όλα αυτά τα «όταν» θα είναι ωραία, όταν αντιληφθείς ότι οι σπουδές δεν είναι απλώς το να περνάς τα μαθήματα, για να πάρεις κάποια στιγμή πτυχίο.

Οι σπουδές σημαίνουν ενδιαφέρον, μελέτη, εξέλιξη, επιστημοσύνη, «μετακίνηση» και «μεταμόρφωση».

Οι σπουδές είναι ένα όμορφο «ταξίδι» στον κόσμο των γνώσεων.

Κάνε τις σπουδές σου, λοιπόν, καλά!

Κάνε αυτό το «ταξίδι» να αξίζει!

Καλή αρχή! Καλό «ταξίδι»!

Καλώς ήρθες στη Σχολή Σου!

Sprichwörter verstehen: Wörtliches Verständnis ist fehl am Platz!

08

KOLUMNE +49 | ΣΤΗΛΗ +49

Κατανόηση των παροιμιών: ποτέ αυτολεξεί!

Image by Getty Images

Kristina Dückmann

Niko: „Ich habe heute endlich meinen ersten Solotrip gebucht. Meinen Eltern habe ich davon noch gar nichts erzählt. Ich glaube, die werden überhaupt nicht begeistert sein. Vielleicht sage ich ihnen einfach, dass ich mit Freunden unterwegs sein werde.“

Elena: „Das ist meiner Meinung nach keine gute Idee. Lügen haben kurze Beine.“

Niko schaut an seinem Körper herab. Sein Blick bleibt an seinen Beinen hängen, verwirrt schaut er zu Elena: „Aber meine Beine sind doch gar nicht kurz. Ich bin 1,90 Meter groß und meine Beine nehmen die Hälfte meiner Körperlänge ein.“

Elena lacht: „So war das doch nicht gemeint. Ich habe nicht „Lügner“ sondern „Lügen“ gesagt. Das ist ein Sprichwort und bedeutet, dass es nicht viel bringt zu lügen und die Wahrheit früher oder später sowieso herauskommt. Das heißt, deine Eltern werden erfahren, dass du allein unterwegs sein wirst.“

In dem vorangegangenen Dialog hat Niko Elena wörtlich genommen. Ist dir das auch schon einmal passiert? Eine Seltenheit ist es nicht, denn in der gesprochenen Sprache gibt es zahlreiche sprachliche Formeln. Die Bedeutung zu kennen oder in einem bestimmten Kontext zu verstehen, ist nicht immer einfach. Zu derartigen sprachlichen Formeln zählen auch Sprichwörter wie „Lügen haben kurze Beine“. Diese stellen einen wichtigen Bestandteil des Sprachwortschatzes dar und werden von den Sprechern – häufig intuitiv – in unterschiedlichen Zusammenhängen genutzt (Handsuhmacher, 2023: 136).

Was sind Sprichwörter?

Als ein Sprichwort wird eine feste Wendung mit einem belehrenden Charakter bezeichnet, die dem Leben entstammt (Glück & Rödel, 2024: 634). Dabei handelt es sich

Nίκο: «Σήμερα έκλεισα επιτέλους το πρώτο μου sólo ταξίδι. Δεν το έχω πει ακόμα στους γονείς μου. Δεν νομίζω ότι θα ενθουσιαστούν καθόλου. Ίσως τους πω απλώς ότι θα ταξιδέψω με φίλους».

Έλενα: «Δεν νομίζω ότι είναι καλή ιδέα. Τα ψέματα έχουν κοντά ποδάρια».

Ο Νίκος κοιτάζει κάτω το σώμα του. Το βλέμμα του μένει στα πόδια του, μπερδεμένος, κοιτάζει την Έλενα: «Μα τα πόδια μου δεν είναι καθόλου κοντά. Έχω ύψος 1,90 μέτρα και τα πόδια μου έχουν το μισό μήκος του σώματός μου».

Η Έλενα γελάει: «Δεν εννοούσα αυτό. Δε μίλησα για ψεύτες αλλά για ψέματα. Είναι μια παροιμία και σημαίνει ότι δεν έχει πολύ νόημα να λες ψέματα και πως η αλήθεια θα βγει στο φως αργά ή γρήγορα, έτσι κι αλλιώς. Αυτό σημαίνει ότι οι γονείς σου θα μάθουν ότι θα ταξιδέψεις μόνος σου».

Στον προηγούμενο διάλογο, ο Νίκος πήρε τα λόγια της Έλενας κυριολεκτικά. Σας έχει συμβεί ποτέ αυτό; Δεν είναι ασυνήθιστο, καθώς υπάρχουν πολυάριθμοι γλωσσικοί τύποι στον προφορικό λόγο. Η γνώση του νοήματος ή η κατανόησή του σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο δεν είναι πάντα εύκολη. Τέτοιοι γλωσσικοί τύποι περιλαμβάνουν παροιμίες όπως «τα ψέματα έχουν κοντά ποδάρια». Αυτές αποτελούν σημαντικό μέρος του λεξιλογίου και χρησιμοποιούνται από τους ομιλητές - συχνά διαισθητικά - σε διάφορα συμφραζόμενα (Handsuhmacher, 2023: 136).

Τι είναι οι παροιμίες;

Μια παροιμία είναι μια σταθερή φράση με διδακτικό χαρακτήρα που προέρχεται από τη ζωή (Glück & Rödel, 2024: 634). Συχνά αποτελεί γενίκευση μιας μεμονωμένης περίπτωσης (ό.π.). Οι παροιμίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των γλωσσών και συχνά έχουν μεταφορική σημασία (ό.π.). Από αυτό συνάγεται το συμπέρασμα ότι το νόημα μιας παροιμίας δεν μπορεί να συναχθεί με τη σύνθεση

oft um eine Verallgemeinerung eines Einzelfalls (ebd.). Sprichwörter stellen einen festen Bestandteil von Sprachen dar und haben häufig eine metaphorische Bedeutung (ebd.). Daraus kann geschlussfolgert werden, dass die Bedeutung eines Sprichwortes nicht erschlossen werden kann, indem die Bedeutung der einzelnen Wörter zusammengesetzt wird (Handschuhmacher, 2023:139). Es ist notwendig, die Sprichwörter im übertragenden Sinne zu betrachten (ebd.).

Spruchwörter sind von Redewendungen abzugrenzen. Redewendungen sind idiomatische Phraseologismen (Glück & Rödel, 2024:530). Bei idiomatischen Phraseologismen handelt es sich um feste Wortverbindungen, die aus zwei oder mehr Komponenten bestehen (ebd.: 493). Die Bedeutung der Wortverbindungen lässt sich kaum bis gar nicht aus der Bedeutung der einzelnen Komponenten herleiten (ebd.: 265). Im Gegensatz zu Sprichwörtern sind Redewendungen veränderlich und können in einen Satz eingeflochten werden, wie „Du siehst heute alt aus“ (ebd.).

Typische Sprichwörter der deutschen Sprache

Einige Beispiele für typische Sprichwörter, die im Deutschen häufig verwendet werden, werden nachfolgend aufgelistet (aus Augst & Kilsbach, 2022:158f.):

Wer A sagt, muss auch B sagen: Wer eine Sache anfängt, muss sie auch zu Ende führen, die Konsequenzen tragen.

Ohne Fleiß keinen Preis: Um etwas zu erreichen, muss man sich anstrengen.

Durch Schaden wird man klug: Wenn man etwas versucht und Fehler macht, lernt man aus diesen Fehlern.

Not macht erfinderisch: Befindet man sich in einer komplizierten Situation, wird man kreativ und weiß sich durch gute Lösungsansätze zu helfen.

Andere Länder, andere Sitten: Jedes Land und jede Kultur haben andere kulturelle Bräuche, die eine Wertschätzung bedürfen.

Der Ton gibt die Musik an: Die Stimmlage sowie die Art und Weise, wie etwas gesagt wird, sind von Bedeutung.

Kannst du die folgenden Sprichwörter erklären?

- (1) Liebe macht blind.
- (2) Wer nicht wagt, der nicht gewinnt.
- (3) Ausnahmen bestätigen die Regel.

Bedeutungen der Sprichwörter:

- (1) Wenn Menschen verliebt sind, ist ihre Wahrnehmung teilweise verzerrt. Sie neigen dazu, weniger rational zu handeln. Bezogen auf ein/e Partner/in kann das bedeuten, dass negative Eigenschaften nicht wahrgenommen werden.
- (2) Um etwas zu erreichen, ist es notwendig, gewisse Ri-

tuale Anstrengungen zu machen (Handschuhmacher, 2023:139). Είναι απαραίτητο να εξετάσουμε τις παροιμίες με μεταφορική έννοια (ό.π.).

Οι παροιμίες πρέπει να διακρίνονται από τους ιδιωματισμούς. Οι ιδιωματισμοί είναι φρασεολογισμοί (Glück & Rödel, 2024:530). Οι φρασεολογισμοί είναι σταθεροί συνδυασμοί λέξεων που αποτελούνται από δύο ή περισσότερα στοιχεία (ό.π.: 493). Το νόημα των λεκτικών συνδυασμών μπορεί να προκύψει δύσκολα ή καθόλου από το νόημα των επιμέρους συστατικών (ό.π.: 265). Σε αντίθεση με τις παροιμίες, οι φρασεολογισμοί είναι ευμετάβλητοι και μπορούν να συνυφανθούν σε μια πρόταση, όπως «Μεγαλοδείχνεις σήμερα» (ό.π.).

Χαρακτηριστικές παροιμίες στη γερμανική γλώσσα

Παρακάτω παρατίθενται ορισμένα παραδείγματα χαρακτηριστικών παροιμιών που χρησιμοποιούνται συχνά στη γερμανική γλώσσα (από Augst & Kilsbach, 2022:158f.):

«Όποιος λέει το Α πρέπει να λέει και το Β»: Αν ξεκινήσεις κάτι, πρέπει να το φτάσεις μέχρι τέλους και να υποστείς τις συνέπειες.

«Χωρίς προσπάθεια, κανένα κέρδος»: Για να πετύχεις κάτι, πρέπει να καταβάλεις προσπάθεια.

«Η ζημιά σε κάνει σοφό»: Αν δοκιμάσεις κάτι και κάνεις λάθη, μαθαίνεις από αυτά.

«Η ανάγκη είναι η μητέρα της εφευρετικότητας»: Αν βρεθείς σε μια περίπλοκη κατάσταση, γίνεσαι δημιουργικός και βοηθείσαι βρίσκοντας καλές λύσεις.

«Άλλες χώρες, άλλα έθιμα»: Η κάθε χώρα και ο κάθε πολιτισμός έχουν διαφορετικά ήθη έθιμα που πρέπει να εκτιμηθούν.

«Ο τόνος καθορίζει τη μουσική»: Τόσο ο τόνος της φωνής όσο και ο τρόπος που λέγεται κάτι είναι σημαντικά.

Μπορείς να εξηγήσεις τις παρακάτω παροιμίες;

- (1) Η αγάπη είναι τυφλή.
- (2) Όποιος δεν τολμά, δεν κερδίζει.
- (3) Οι εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν τον κανόνα.

Σημασίες των παροιμιών:

- (1) Όταν οι άνθρωποι είναι ερωτευμένοι, η αντίληψή τους διαστρεβλώνεται εν μέρει. Έχουν την τάση να ενεργούν λιγότερο ορθολογικά. Σε σχέση με έναν ή μια σύντροφο, αυτό μπορεί να σημαίνει ότι τα αρνητικά χαρακτηριστικά δεν γίνονται αντιληπτά.
- (2) Για να πετύχεις κάτι, είναι απαραίτητο να πάρεις ορισμένα ρίσκα. Διότι τίποτα δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς μια προσπάθεια που στην αρχή φαίνεται ριψοκίνδυνη.
- (3) Υπάρχουν κανόνες που ισχύουν. Ωστόσο, υπάρχουν και εξαιρέσεις. Ένα παράδειγμα είναι ο σχηματισμός του παρακειμένου στα γερμανικά, ο οποίος σχηματίζεται

siken einzugehen. Denn ohne einen Versuch, der im ersten Moment riskant zu sein scheint, kann nichts erreicht werden.

(3) Es gibt Regeln, die gültig sind. Jedoch gibt es auch Ausnahmen. Als Beispiel sei die Bildung des Perfekts im Deutschen genannt, die aus der konjugierten Form des Hilfsverbs haben und des Partizips II gebildet wird. Diese Regel hat auch Ausnahmen, denn es gibt Verben, die im Perfekt aus der konjugierten Form des Hilfsverbs sein und des Partizips II bilden.

Welche weiteren Sprichwörter fallen dir ein? Kannst du die Sprichwörter in anderen Sprachen wiederfinden? Haben sie die gleiche Bedeutung? Wenn du willst, kannst du uns gemeinsam mit deinen Freunden, Kollegen, Kommilitonen oder Mitschülern deine bzw. eure Funde mit Betreff „Sprichwörter und Redewendungen“ an mila.gs.uoa@gmail.com schicken.

PS: Sprichwörter und Redewendungen machen es uns nicht immer einfach, eine Sprache zu lernen und zu verstehen. Aber es ist noch kein Meister vom Himmel gefallen. Denke also immer daran: Übung macht den Meister!

από τον τύπο του βοηθητικού ρήματος haben (έχω) στον ενεστώτα και τη μετοχή παρακειμένου. Αυτός ο κανόνας έχει εξαιρέσεις, καθώς υπάρχουν ρήματα που σχηματίζουν τον παρακειμένο από τον τύπο του βοηθητικού ρήματος sein (είμαι) και την μετοχή παρακειμένου.

Ποιες άλλες παροιμίες μπορείς να σκεφτείς; Μπορείς να βρεις αυτές τις παροιμίες σε άλλες γλώσσες; Έχουν το ίδιο νόημα; Αν θες μπορείς να μας στείλεις μαζί με τους φίλους, τους συναδέλφους, συμφοιτητές ή τους συμμαθητές σου ό,τι βρήκες στο mila.gs.uoa@gmail.com με θέμα Sprichwörter und Redewendungen

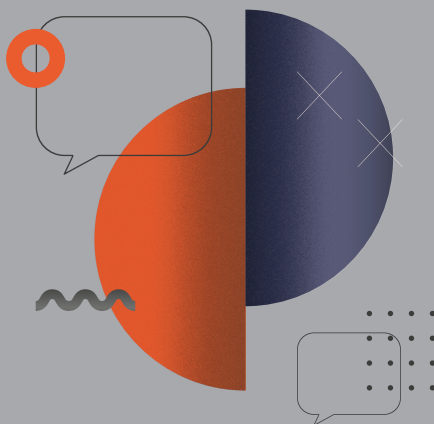
ΥΓ: Οι παροιμίες και οι ιδιωτισμοί δεν μας διευκολύνουν πάντα στην εκμάθηση και κατανόηση μιας γλώσσας. Αλλά ουδείς ειδήμων δεν είναι ουρανοκατέβητος. Γι' αυτό να θυμάστε πάντα: η εξάσκηση σε κάνει ειδήμονα!

Augst, Gerhard; Kilsbach, Sebastian (2022). Auf Deutsch gesagt. Eine Wortschatzkunde für Deutsch als Fremdsprache. Hildesheim, Zürich & New York: Olms.

Glück, Helmut & Rödel, Michael (Hrsg.) (2024). Metzler Lexikon Sprache. 6. Auflage. <https://doi.org/10.1007/978-3-476-05985-7>

Handschuhmacher, Sylvia (2023). Tendenzen in der deutschen Gegenwartssprache. Eine Einführung. Hamburg: Kovač.

M.I.L.A.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ, ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
ZEITSCHRIFT FÜR MULTIMEDIA, INTERKULTURALITÄT UND LINGUISTISCHE ANWENDUNGEN
JOURNAL OF MULTIMEDIA, INTERCULTURALISM AND LINGUISTIC APPLICATIONS

ISSN: 2945-2783